

Areport

4/2016

Musíme spojit síly

2

S poslancem Bohuslavem Chalupou jsme hovořili o potřebě organizace zastřešující branné bezpečnostní aktivity

Aktivní záloha není appendixem armády

9

S Václavem Marhoulem nejen o aktivní záloze, novém zákoně, ale i o jeho novém filmu

Výzva zvaná Munipol

26

Vědci z Univerzity obrany vyvinuli nové střelivo pro ozbrojené doprovody v letadlech

**Největší cvičení aktivní zálohy
v novodobé historii**

strana 6–8

Po tříletém nasazení museli čeští vojáci poprvé čelit ozbrojenému útoku na velitelství mise EUTM v malijském Bamaku

ZLIKVIDOVALI ozbrojený útok

Hotel Nord – Sud leží v poklidné části malijského Bamaku. Na první pohled ani nic nenaznačuje, že zde sídlí téměř šest set příslušníků velitelství mise Evropské unie EUTM (European Union Training Mission). V pondělí večer 21. března jen pár minut po půl sedmé se všechno změnilo. Neznámý útočník vyzbrojený samopalem AK-47 se pokusil proniknout do vchodu do hotelu. Narazil ale na české vojáky, kteří již třetím rokem zajišťují ochranu velitelství mise. Během následné přestřelky, do níž se zapojili i malijští vojáci, byl zneškodněn. Nikomu se nepodařilo proniknout do objektu hotelu.

„Čeští vojáci zaujali v souladu se stanovenými postupy obranné postavení a po pozitivní identifikaci útočníka jeho střelbu opětovali. Následně jej na místě ve spolupráci s příslušníky Malijské národní gardy zneškodnili,“ uvedl k incidentu náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář. „Naši vojáci tak úspěšně odrazili útok na velitelství mise EUTM v Bamaku, přičemž útočníkovi se nepodařilo proniknout do areálu. Za jejich odvahu a rozhodný postup jim náleží plné uznání.“

Nikdo nebyl zraněn

Nikdo z vojáků AČR ani ostatních příslušníků mise nebyl zraněn. Po této záležitosti již k dalšímu útoku na areál velitelství nedošlo. Okolnosti incidentu a případná účast dalších osob byly předmětem následného šetření. Příslušníci 7. jednotky AČR pokračovali v plnění standardních úkolů. Ty byly rozšířeny o bezpečnostní opatření přijatá následně v celém areálu velitelství. V jeho okolí se pochopitelně zvýšilo i nasazení patrolujících příslušníků malijských ozbrojených a bezpečnostních sil.

V této souvislosti je potřeba zmínit, že 7. jednotka AČR převzala operační úkol dne 11. března 2016. Tedy necelé dva týdny před útokem. Jejím velitelem je kapitán Jiří Staněk ze 44. lehkého motorizovaného praporu Jindřichův Hradec. Příslušníci tohoto praporu tvoří rovněž organizační jádro jednotky. To doplňují vojáci z Velitelství výcviku – Vojenské akademie z Vyškova. Jedná se o zkušené muže oštěřené v zahraničních misích. Mnozí z nich v minulosti prošli nasazením v Afghánistánu, Kosovu, Bosně a Hercegovině. Kromě ochrany velitelství výcvikové mise EUTM, sídlícím v hotelovém komplexu, naše jednotka zajišťuje doprovody velitele a štábu mise a částečně i výcvik malijské armády. Na něm se podílejí další čtyři naši vojáci.

Důkladná obrana hotelu

V okolí hotelu je česká stopa patrná již zdálky. Kromě jiného má i demonstrativní, odstrašující charakter. Jeden z obrněných automobilů IVECO stojí v pohotovosti u hotelu, další je připraven přehradit vjezd

do objektu. Na parkovišti jsou nákladáky Tatra a vozidla Kajman. Technika disponuje poměrně výraznou palebnou silou, a to včetně kulometů ráže 12,7 mm. K dispozici jsou i automatické granátomety AGS 17. Závoru do objektu obsluhuje jeden z malijců, v jeho bezprostřední blízkosti však stojí v pohotovosti dva čeští vojáci s ostře nabitými útočnými puškami BREN. K dispozici mají v případě potřeby i podvěsné granátomety. Vstup do hotelu kontroluje standardně další příslušník AČR. V případě nutnosti je hotel strážěn a bráněn rovněž ze střechy objektu.

Zhoršená bezpečnostní situace

Když jsme naše vojáky navštívili před dvěma roky, říkali, že bezpečnostní situace v hlavním městě je celkem dobrá. Většina bojů se v té době odehrávala na severu země. Situace se ale změnila. K jednomu z nejbrutálnějších teroristických útoků došlo loni v listopadu, kdy ozbrojenci zaútočili na hotel v Bamaku a zabili 19 lidí. V únoru zaútočili teroristé na tábor Kidali a zabili dva vojáky OSN. Útok provedli sebevražední islamisté v automobilech napěchovaných výbušninami. Poslední incident z konce března však prokázal, že bezpečnostní opatření

mise EUTM Mali jsou správně nastavena a spolupráce s malijskými bezpečnostními silami je efektivní.

Od letošního roku působí další pětadvacetičlenný kontingent našich vojáků ve stabilizační misi Organizace spojených národů MINUSMA (United Nations Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali) na severovýchodě Mali. Ten má pomoci zajistit bezpečnost a vytvořit podmínky pro další humanitární a politickou asistenci

malijské vládě. Jednotka, kterou tvoří příslušníci 601. skss, plní úkoly v plném spektru speciálních operací se zaměřením na vedení speciálního průzkumu a zpravodajské činnosti ve prospěch celkového úsilí velitele operace MINUSMA. Speciálně mají na základě svého mandátu působit v Mali do 31. prosince 2016.

Text a ilustrační foto: Vladimír Marek

A fakta

Jednotky mise EU byly do Mali vyslány na základě požadavku malijské vlády. O zřízení mise bylo rozhodnuto na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2071 z roku 2012 a žádosti malijské vlády. Uvedená rezoluce vyzývá všechny členské státy OSN, regionální a mezinárodní organizace včetně Africké unie a Evropské unie k poskytnutí pomoci malijské vládě a malijským ozbrojeným silám formou výcviku a materiálního vybavení. Vláda České republiky vyslovila souhlas s nasazením našich vojáků v této misi 6. února 2013. Následně byla naše účast schválena oběma komorami Parlamentu ČR. Příslušníci AČR se připojili k výcvikové misi Evropské unie s cílem podpořit místní vládu oddané síly ve vedení ozbrojeného boje v březnu roku 2013. První jednotku tvořili chrudimští výsadkáři. V půlročních intervalech se již vystřídal sedm našich kontingentů. Hlavním úkolem celé mise je pomoc při výstavbě a výcviku malijské armády tak, aby byla v budoucnu schopna čelit útokům islamistických radikálů a zachovat suverenitu a teritoriální integritu země. Charakter nasazení našich vojáků, kteří působí především v hlavním městě Mali Bamaku a jihozápadní části země, je tedy nebojový. Délka trvání mise EUTM byla původně stanovena na 15 měsíců, později ale došlo k jejímu prodloužení. Při plnění tohoto úkolu spolupracujeme s francouzskými, německými a malijskými jednotkami.

obsah

Musíme spojit síly S poslancem Bohuslavem Chalupou nejen o zájmové organizaci zastřešující branně bezpečnostní aktivity	2
Hradba 2016 Největší cvičení aktivní zálohy v novodobé historii	6
Z první linie Se svými zážitky z cvičení Hradba 2016 se nám přihlásil jeden z příslušníků aktivní zálohy	8
Aktivní záloha není apendixem armády S majorem Václavem Marhoulem jsme hovořili nejen o aktivní záloze	9
Ochrana vzdušného prostoru Boleslavští specialisté patří ve strukturách NATO ke špičce	12
Efektivní a rychlá pomoc Vojenský fond solidarity podporuje vojáky, jejich rodiny nebo pozůstalé už jeden rok	15
Modrý meč ukázal ostří Jednotky AČR vyčleněné pro Battle Group pod německým velením se připravovaly v Boleticích	16
Pyrotechnik EOD Představujeme vojenské profese	18
Cílem je co nejefektivnější hospodaření Program optimalizace fungování Ministerstva obrany od začátku roku řídí speciální kancelář	21
Nebylo pozdě Hrdinové všedních dnů	22
Domino Zaujalo nás v poslední době	24
Výzva zvaná Munipol Vědci z Univerzity obrany vyvinuli nové střelivo pro ozbrojené doprovody v letadlech	26
Adrenalin na sněhu Další ročník přeboru resortu obrany ve sportovním skialpinismu	28
Příprava na Afghánistán Výsadkáři z Chrudimi trénovali s kulomety M2	29
Hugh Ambrose. Pacifik – Peklo za oceánem Recenze	29
Audit není kontrola Představujeme odbor interního auditu MO ČR	30
Střelecký výcvik Manuál profesionálního vojáka	32
Vrtulníky pro Air Policing Technika a výzbroj	34
M7 Spider Technika a výzbroj	36
Scout SV se mění na Ajax Technika a výzbroj	37
Američané posilují svou přítomnost v Evropě Technika a výzbroj	38
Prevence rizikového chování Vojenští kaplaní společně s humanitní službou MO organizují přednášky na téma náboženství a násilí	40
Asociace Vojáci společně z. s. Představujeme spolky a organizace spolupracující s Ministerstvem obrany ČR	42
Na telefonní lince A reportu s plk. gšt. Romanem Náhončíkem, velitelem 4. brn	43
Vyzkoušej svůj postřeh Naleznete pět rozdílů na fotografii?	43
Až přilít odvážný voják Historie	44
Seznamte se s vojenským hodnostním označením armád NATO – Nizozemsko Manuál profesionálního vojáka	46
Interní komunikační portál	47
Nové památné dny Historie	48

S poslancem Bohuslavem Chalupou nejen o zájmové organizaci zastřešující branně bezpečnostní aktivity

Musíme spojit síly

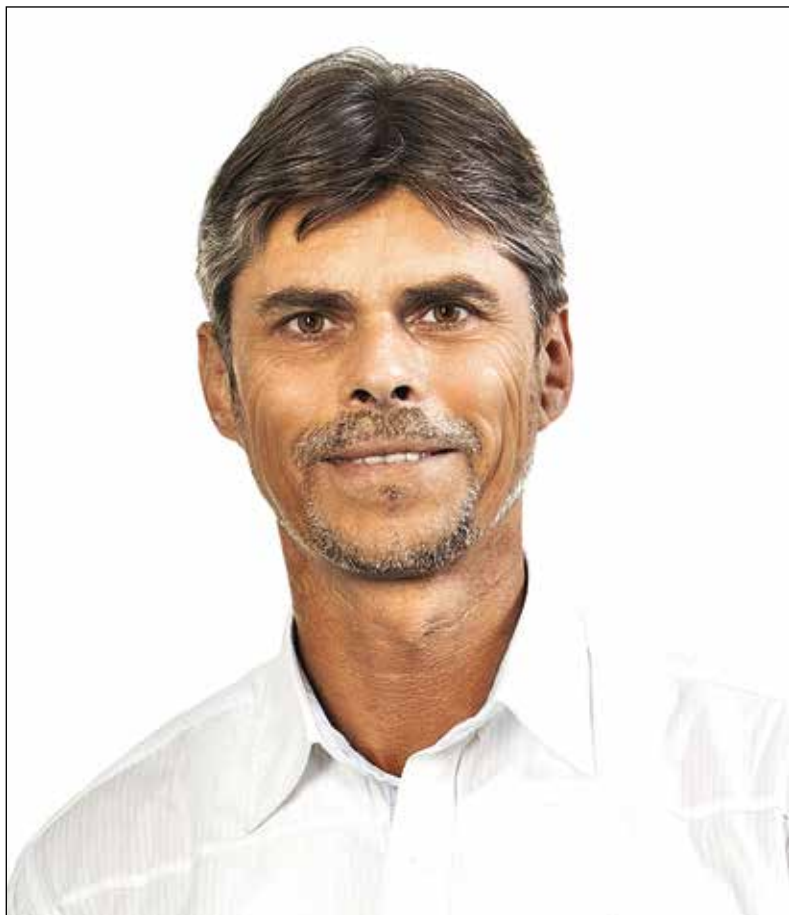
Bohuslav Chalupa je nejen poslancem, ale má za sebou i dlouholetou službu v naší armádě. Před nedávnem přišel s myšlenkou, že v souvislosti se zvýšením obranyschopnosti naší země by bylo vhodné zřídit organizaci zastřešující branně bezpečnostní aktivity. Tedy něco podobného, jako kdysi býval Svazarm či Svaz brannosti. A právě těchto otázek se týkal náš následující rozhovor.

Co vás vůbec přivedlo v patnácti letech do armády?

Můj otec nosil uniformu, sloužil na psově kontrole ve Varnsdorfu. Na uniformu jsem tedy byl zvyklý od mala, a když na naši školu přišli náboráři z armády a ukazovali nám, jak nás naučí se potápět, jezdit na motorkách, střilet, skákat s padákem, prostě věci atraktivní pro patnáctileté kluky, přirozeně se mi to líbilo a lákalo mne to. Když jsme to probírali doma, tak táta neměl výhrady. Rozhodl jsem se tedy pro vojenskou profesi. Má představa byla, že budu vojenským pilotem. Přijímací zkoušky jsem absolvoval bez problémů, ale při lékařské prohlídce zjistili, že nemám oči úplně v pořádku. Takže to celé padlo, a po pravdě jsem z toho byl hodně smutný. Nakonec jsem promeškal i přijímačky na strojní průmyslovku ve Varnsdorfu. Jediné, co zbývalo, bylo gymnázium a na to se mi moc nechťelo. V této situaci za mnou znovu přijeli vojáci a s ohledem na výsledky přijímacích zkoušek mi nabídli, že si mohu vybrat jakoukoliv vojenskou střední školu. Už jsem byl ze všeho unavený, takže jsem si na mapě nechal ukázat školu nejbližší Varnsdorfu. Tímto poněkud zvláštním způsobem jsem si vybral Vojenskou střední odbornou školu chemické technologie ve Valašském Meziříčí.

Zaskočila vás realita po nástupu, byl to určitý šok?

Slabé slovo, šok. Pracuji v podvýboru pro vězeňství, a když vidím některé naše moderní věznice, tak jsme na tom s tím naším tehdejší zázemím rozhodně nebyli lépe. Měli jsme jednu velkou a jednu malou plechovou skříň, železnou postel, bylo nás od šestnácti do dvaceti na pokojích. Všude permanentně vlád tvrdý režim. Domů jsem se dostal tak maximálně jednou za tři měsíce. Dalo nám to tehdy pořádně zabrat, fyzicky i psychicky. S časem však zapomínáte na to horší. Nakonec si člověk

ověří z vlastní zkušenosti, že všechno zlé je i k něčemu dobré. Určitým způsobem nás to otužilo, všestranně. Naučilo nás to tam pořádku, naučili jsme se respektu, museli jsme si navzájem věřit a pomáhat si, naučili jsme se rozhodovat, bylo to hodně i o fyzické zdatnosti. Rozhodně se mi později mnohé v životě hodilo.

Po vysoké škole jste se stal vojenským chemikem, sloužil jste na Radiačním středisku v Hostivících. Patřilo skutečně chemické vojsko v té době k jakési výkladní skříni naší armády?

Chemické vojsko bylo považováno, podobně jako letci, za elitu. V Radiačním středisku v Hostivících, vrcholném orgánu Teritoriální radiační hlásné sítě, jsme se připravovali na vyhodnocování a řešení následků použití zbraní hromadného ničení nepřítelům, souběžně jsme se připravovali i na modelové situace po havárii jaderných energetických zařízení, havárii chemického průmyslu atp. Zaměřovali jsme se na to, jak v takovém případě poskytnout potřebné informace armádě, vnitru, jak a čím zasahovat na teritoriu, jak evakuovat obyvatelstvo a zachránit co nejvíce životů,

zpracovávali jsme příslušné vojenské předpisy a metodiky.

V devadesátých letech jste se rozhodl odejít do civilu. Co vás vedlo k tomuto rozhodnutí?

Časem jsem si tak trochu přestával rozumět s některými věcmi, které v armádě bohužel existovaly. Po určitých problémech s vojenskou kontrarozvědkou jsem byl „za odměnu“ převelen z Hostivíc do Loun k motostřelcům. Prvosledový motostřelecký pluk na plných počtech včetně tzv. „B pluku“ byl něčím zcela jiným, než Radiační středisko v Hostivících. Měl jsem možnost poznat armádu z jiné strany. Získal jsem další zkušenosti. Pociť, že je něco špatně, mě neopustil. Od roku 1986 jsem se opakovaně pokoušel standardním služebním postupem dostat do civilu. Což se mi nakonec podařilo až v roce 1990.

Jaký byl pro vás po nějakých patnácti letech strávených v armádě přechod do civilního života?

To byl další šok. Velmi často jsem si připadal, jako bych se znovu narodil. Ve třiceti letech jsem se začal učit žít civilním způsobem svých vrstevníků. Musím říci, že i nyní

některým věcem zcela nerozumím, některým postojům a názorům lidí v mém okolí. Nemyslím, že bych byl tzv. „zelený mozek“, ale vím, že existuje i cosi jako důstojnická čest, odpovědnost za vlastní rozhodnutí, odpovědnost za jiné. Některé životní návyky mám nastavené jinak, stejně tak přístupy k řešení věcných problémů či krizových situací posuzují také asi trochu jinak, než člověk, který neprošel tím vším, co mám za sebou. Tím ale v žádném případě nechci soudit, který názor je lepší a který je horší.

Armáda vás asi naučila určitému systému a ctít jistá pravidla.

Přesně tak. Když jsem začal dělat v komerční sféře, například jsem zjistil, že tlusté chytré knihy pojednávající např. o managementu, o projektovém řízení překládané v té době hojně z angličtiny, vlastně neobsahují zas až tak nic nového oproti tomu, co jsme se učili na vojenských školách.

doplnit profesionální bezpečnostní sbory ve chvíli, kdy nastane nějaký problém, tedy v krizové situaci, v době ohrožení státu. Rozumný stát tyto aktivity motivuje a podle potřeby využívá. Je to to nejpřirozenější, nejefektivnější a nejlevnější, co můžeme v daných podmínkách udělat. Nejednalo by se přitom o nějakou další povinnost, vše by bylo samozřejmě na bázi dobrovolnosti. Stát by měl hledat účinný způsob, jak motivovat své občany, aby u těchto činností zůstali, dále se zdokonalovali a v případě nutnosti byli ochotni státu (samí sobě) vypomoci.

Některé sdělovací prostředky si tak trochu dělaly legraci z toho, že chcete obnovit Svazarm, tedy něco, co tady bylo před rokem 1989. Nebyla z vaší strany tak trochu chyba odvolávat se právě na tuto organizaci?

Nebyla. Ten odkaz na Svazarm jsem zvolil úmyslně. Pokud bych začal vysvětlovat, že chci obnovit něco, a teď bych to dlouhohlasle vysvětloval, co vlastně chci, lidé by mi asi moc nerozuměli. Když jsem řekl Svazarm, tak jak ti, kteří jsou pro, tak i ti, kteří jsou proti, okamžitě věděli, o co jde. Úmyslně jsem tedy použil výraz, který evidentně přilákal pozornost lidí a jenž vzbudil i jejich ochotu se o tom začít bavit. A to se podařilo. Organizace, která by měla zastřešit činnosti, jež mají tím či oním způsobem něco společného s branností, se samozřejmě nebude jmenovat Svazarm. I na toto téma jsme v průběhu kulatého stolu diskutovali a zaznělo několik možností. Mohlo by se jednat o Sportovní svazy, případně o Branný spolek, jak tomu bylo za Edvarda Beneše. Název ale není podstatný. Důležitější je, jaké subjekty a iniciativy bude takový spolek zahrnovat, jak se pro věc podaří získat jeho členy, jak to celé bude jako systém nastaveno a jak to bude fungovat. O tom budeme dva měsíce diskutovat v pracovních skupinách, které jsme vytvořili během kulatého stolu. Po dvou měsících se znovu

Kdo plánoval rozsáhlé vojenské operace, organizoval a řídil např. mobilizační divize, ví, o čem mluvím. Mnoho „exkluzivních“ znalostí, které se k nám začaly dostávat v devadesátých letech minulého století, jsme vlastně získali už dávno předtím, jak díky studiu na střední a posléze i na vysoké vojenské škole, tak i díky každodenní praxi u vojsk... a tehdy jsme sloužili 24 hodin, 365 dní v roce.

Před nedávnem jste přišel s návrhem zřídit organizaci zastřešující branně bezpečnostní aktivity. Co vás přivedlo na tuto myšlenku?

Poslední dva roky jsem strávil prací v nejrůznějších výborech a komisích Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Mám tedy jakousi, dnes již ucelenější představu o stavu bezpečnostních sborů a AČR, o legislativě, o tom jak funguje exekutiva atd. Když například vidím, jak se v současné době usilovně provádí rekrutace, jak se nabírají lidé k hasičům, k armádě, k policii, nemyslím si, že to bude právě jednoduchý a především

sejdeme a dáme na stůl výsledky analýz a možnosti, jak to řešit.

U nás se například investují poměrně značné finanční prostředky do špičkového (medailového) sportu, což asi má svůj význam. Ale nemůžeme zůstat jen u takto jednostranné podpory. Jsou zde desetitisíce dětí, teenagerů, které by bylo dobré přitáhnout ke sportu a podporovat je v takových aktivitách. A to se bohužel neděje. Jednou z možností je část prostředků určitých špičkovému sportu vzít a dát je k dispozici právě tomuto spolku, který by mohl zajistit všeobecné zvýšení tělesné zdatnosti na širokém občanském základě.

Vnímáte to i jako určitý způsob hoje proti patologickým jevům ohrožujícím současnou mládež?

Ano, přesně tak. Kulatého stolu se účastnili například i mladí lidé, kteří se chystají obnovit stanice mladých techniků. Už by to samozřejmě nebylo o nějakých krystalkách, ale o programování, řízení dronů, sestavování modelů letadel, lodí – to, na co dodnes rád vzpomínám a je mi líto, že moje děti tuto možnost a zkušenost nemají. Statistiky nám bohužel ukazují, že rodiče se dětem starším více než deset let už příliš nevěnují. Jsou totiž zaneprázdnění zajišťováním existenčních potřeb a budováním svých profesních kariér. Není to výčitka, ale i zde je jedna z příčin vzniku oněch patologických jevů – děti a mládež často neví, co sama se sebou. Aktivita, o kterých jsem se již zmínil, mohou přispět k pozitivním změnám při řešení těchto ne příliš pozitivních trendů.

Zmiňoval jste také, že vytvořením této organizace byste vzal výt z plachet takovým těm bojovníkům, které se začínají objevovat v souvislosti s migrační vlnou...

Když někde například na severu Čech existuje obec, kde se bojí migrantů a jak je rok dlouhý se tam neobjeví policista, pak se lidé domluví a v noci nějaká občanská hlídka obchází vesnici. Tomu rozumím. Otázka ale je, zda je to takto správně. Když někdo někde běhá v maskáčích, ozbrojený, po lese, tak je to velmi mnoho i o tom, jak umí, s byt' legálně drženou zbraní, zacházet, jaké má taktické návyky, jak je pro takovou činnost vycvičen, jak je řízen. Je jen otázka času, kdy někdo postřelí sám sebe nebo nějakého kolegu. Branný spolek může být pro tyto spoluobčany alternativou na zcela jiné odborné i společenské úrovni. Rozhodně nechci, aby nám po lesích běhaly skupiny občanů, kteří mají pocit, že mohou vzít spravedlnost do vlastních rukou, to v žádném případě.

Počítáte s tím, že by celou tuto záležitost zastřešovalo Ministerstvo obrany, které by například mohlo nabídnout nevyužité kapacity střelnic a dalších cvičkových zařízení včetně techniky?

Určitě. Kulatého stolu se zúčastnili také zástupci AČR. Zajišťují totiž tzv. program POKOS (příprava občanů k obraně státu). Armáda má logicky k těmto záležitostem

nejblíže a má i nejvíce zkušeností. A to i díky tomu, že mimo jiné disponuje aktivní zálohou. Právě její příslušníci by mohli pomoci s organizačními záležitostmi, s fungováním předpokládaného Branného svazu. Prostor pro spolupráci zde rozhodně je. I pro armádu by to bylo výhodné. Dostala by se o další kousek blíže k veřejnosti, zřejmě by jí to udělalo i pozitivní PR a je tedy pravděpodobné, že by to napomohlo i rekrutaci profesionálních příslušníků AČR. Ale netýkalo by se to jen jí. I Policie ČR má své střelnice a další výcviková zařízení, i policie provádí náborové nově policistů. Evropská komise vyprodukovala před časem směrnici k odebírání (omezení) zbraní soukromým osobám. Naše politická reprezentace se k tomu, zcela právem a s rozumem, nepřipojila. Máme totiž v tomto směru jednu z nejlepších legislativ. Nicméně legislativa je jedna věc a kvalifikované používání zbraní je věc druhá. Měli bychom se zaměřit i na to, aby uživatelé, držitelé zbrojních průkazů, byli schopni zbraně skutečně dobře ovládat a v případě nutnosti efektivně použít. Není tedy možné pozavírat a zlikvidovat střelnice jenom proto, že to po nás někdo požaduje, nebo proto, že máme nevyhovující (nesmyslné) vyhlášky.

Existuje několik desítek spolků spolupracujících s armádou. Legionáři počínaje a bývalými vojáky z povolání konče. Asi i tyto složky by se daly začlenit do tohoto projektu...

Ano. Také zástupci těchto spolků a organizací se účastnili našeho kulatého stolu a aktivně se zapojují do činnosti pracovních skupin. Zástupce aeroklubů ve svém vystoupení například připomněl, že jejich předváleční předchůdci vlastně vycvičili naše piloty, kteří za druhé světové války bojovali o Anglii a významným způsobem přispěli k vítězství nad nacisty v bitvě o Británii.

V České republice je spousta podobných aktivit, které se překrývají, anebo mezi nimi naopak vzniká mezeřa. A právě díky svazu, spolku by existovala i jistá zpětná vazba, prostřednictvím které by se politici dozvěděli, kde máme rezervy a kde jsou naopak podporovány zbytečné činnosti.

Armáda by asi tímto způsobem získala určitý přehled o lidech a jejich schopnostech. Jde vám i o to, aby snadněji mohla plánovat na jaké funkce v případě krizové situace tyto lidi zařadit?

Přesně tak. Před časem jsme dokončili schvalování celého souboru branných zákonů. Povinné odvody by samozřejmě byly nejefektivnějším z možných řešení navýšení schopností země k obraně. Abychom mohli přistoupit k tomuto kroku, nesměla by to zejména mladší populace vnímat jako jakýsi násilný akt, ale naopak jako ideální možnost splnit si svou vlasteneckou povinnost. Takovéto přesvědčení v populaci není, v takové situaci se po desetiletích klidu a míru nenacházíme.... Navíc – i pokud bychom něco podobného nařídili zákonem, tak

nemáme peníze ani lidi, kteří by byli schopni odvedence v předpokládaných počtech v rozumné době vystrojit, nakrmit a vycvičit a bez toho odvody, dle mého soudu, nemají žádný racionální smysl.

Původně se ale počítalo s tím, že by tito branci byli pouze zaevidováni...

Ano, ale to by byla vlastně jen formální záležitost. Navíc by se evidenční údaje zapisaly do registru, který by ani nebyl interaktivní. Prostě by tam zanesli odvedence, jenž by měl za měsíc autonehodu, jeho zdravotní klasifikace by se změnila, ale armáda by se o tom ani nedozvěděla. Museli jsme vzít v úvahu nikoliv přání, ale reálný stav a po vyhodnocení všech pro a proti se nám zavedení povinných odvodů zdálo nevhodné, předčasné a formální. Proto jsme se rozhodli pro dobrovolné odvody. Pokud se vrátím zpět k úvaze o institucionalizaci branného spolku, pak právě tato forma by měla napomoci ke změně ve vnímání vlastnictví a postupně v tomto směru i vychovávat společnost, nehledě k tomu, že by bylo možno v případě nouze sofistikovaným a efektivním (výběrovým) způsobem požádat chybějící obránce (záchranáře) a občany v jedné osobě prostřednictvím branného spolku o pomoc.

Pro zřízení organizace zabývající se branně bezpečnostními aktivitami je nezbytná politická podpora napříč stranami. Myslíte si, že se vám ji podaří získat?

Budu se o to usilovně snažit. Jako jistý problém vnímám to, že v současné době jsme již v jakémsi předvolebním období. Panuje zde určitá rovnost mezi politickými stranami, kdo s čím přijde, s čím osloví veřejnost, voliče. Pak je zde i existující problém resortismu. Resorty mezi sebou někdy obtížně komunikují a i zde panuje určitá rovnost. Naše země je malá a ne dost bohatá na to, abychom mohli dlouhodobě připustit, aby jednotlivé resorty mezi sebou nespolečně pracovaly a řadu schopností vzájemně nesdílely. Jsem přesvědčen, že centralizace a optimalizace činností je nejefektivnější východisko při řešení zvýšení našich schopností a to nejen v oblasti bezpečnosti a obrany. Pokud spojíme síly, znalosti a finanční prostředky, vytvoříme dlouhodobě závazné koncepce rozvoje, nastavíme střednědobé a dlouhodobé cíle, pak můžeme očekávat pozitivní změny ve všech oblastech života společnosti. To mimo jiné souvisí i s mou další ambicí, kterou je vytvoření Národního úřadu pro vyzbrojování – jako instituce nikoliv resortní, ale skutečně nadresortní.

Ta myšlenka ale zde již byla. Dokonce na Ministerstvu obrany vznikla takto pojmenovaná složka. Ovšem byla to pouze resortní záležitost...

Ano, vím, že pokusy tu byly, ale nikomu se to doposud nepodařilo dotáhnout do konce, přestože logika a ekonomické přínosy jsou nabílední. I přes deklarované

A fakta

Bohuslav Chalupa se narodil 15. června 1960. Po absolvování Vojenské střední školy ve Valašském Meziříčí a Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově sloužil až do roku 1990 na různých funkcích v armádě. V následném civilním životě se věnoval celé řadě oborů. Mimo jiné pracoval na Ministerstvu pro správu národního majetku a jeho privatizaci, na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy a na Ministerstvu financí. Aby se lépe naučil anglicky, žil nějaký čas i v Austrálii. V roce 2013 byl zvolen za hnutí ANO do Poslanecké sněmovny.

a politickou smlouvou koaličních stran zajištěné zvyšování rozpočtu Armády ČR chybí a stále bude chybět obrovská suma peněz, jako nevratný deficit nasbíraný za posledních cca deset let. Rozhodně není dobře, za situace, kterou jsem jen velmi stručně nastínil, aby si boty, košile, opasky, náboje, pistole či balistickou ochranu, pohonné hmoty, automobily atp. každý silový resort nakupoval sám. Vyžaduje to spoustu lidí, kteří v podstatě dělají totožné činnosti, jež musíme platit. Jde o velké množství akvizitních procesů a přístupů a mnohdy také různých cen a různého zajištění životních cyklů u stejných nebo velmi podobných výrobců. Pokud se chceme chovat rozumně, tak přesně tohle je způsob, jak nejen ušetřit, ale řádově i zvednout kvalitu těchto procesů a souběžně potlačit to negativní, co je provází.

Dovolím si v této souvislosti zmínit ještě jednu iniciativu, tzv. Integrované výcvikové centrum ve Vyškově. Něco už jsme

v pracovní skupině, kterou jsem pro tuto ambici vytvořil, odpracovali a tímto záměrem by se v nejbližší době měla zabývat Bezpečnostní rada státu. Jde o ambici vybudovat ve Vyškově výcvikovou základnu na úrovni 21. století pro potřeby integrovaného, společného výcviku všech složek IZS, AČR a dalších bezpečnostních složek, aktivní zálohy, včetně součástí Branného spolku s cílem dosáhnout pomocí sofistikovaného výcviku i na taktické úrovni řádově mnohem vyšší efektivity účinnosti společných zásahů při vzniku krizových událostí.

Zmínil jste kulatý stůl a to, že za dva měsíce budou nějaké výsledky. Jak s nimi následně naložíte?

Pokud jde o Přípravu obyvatele na krizové situace (nebo chcete-li brannou výchovu) jednak tato myšlenka získává už v této chvíli značnou společenskou podporu a jednak jsem získal i vysoce odborné zázemí. Problematika bude na expertní úrovni důkladně posouzena a celá záležitost vyprofilována do jasně definované ambice. Takto získaný materiál potom přenesu k projednání do Výboru pro obranu a do Výboru pro bezpečnost PSP ČR. Podle okolností budu usilovat i podporu Školského výboru PSP ČR. Pak mohu požádat tyto výbory, aby přijaly usnesení, které bude směřováno k ministru, jichž se to bude týkat. Jedná se především o ministerstvo obrany, vnitra a školství. A právě ta by měla tyto záležitosti řešit. Nevylučuji i usnesení nasměrované do Bezpečnostní rady státu a konzultace na úrovni Vojenské kanceláře prezidenta republiky jako institutu vrchního velitele ozbrojených sil. Zároveň zpracujeme příslušnou legislativní iniciativu a budu usilovat o její podporu napříč celou poslaneckou sněmovnou. A je mi úplně jedno, zda to bude vyslovené moje iniciativa, iniciativa mého poslaneckého klubu či vlády.

Pokud jde o „Branný spolek“, je jedno, jak se organizace nakonec pojmenuje a jakým mechanismem organizace vznikne. Edward Beneš to v roce 1945 vyřešil Dekretem prezidenta o branném spolku. Takže možné řešení má v minulosti svůj precedens. Jde především o věc, o obsah a význam pro bezpečnost a obranu státu, o zájem nás všech. Má zkušenost z výboru pro obranu je v tomto smyslu pozitivní – právě v těchto orgánech Poslanecké sněmovny, při řešení záležitostí týkajících se obrany a bezpečnosti, je to skutečně mnohem méně o politikaření než v kterémkoli jiném prostředí. Je to logické – pokud terorista odpálí nálož, smrtící střepiny nerozlišují, kdo je jakého politického smýšlení, stejně je to s ohněm, vodou, chemikáliemi, radiací. V tomto směru jsem optimista.

Myšlenka obnovit brannou výchovu na školách asi brání v mnoha případech špatná zkušenost s nedostatečnou úrovní výuky v minulosti. Myslíte si, že je možné připravit učitele v této oblasti tak kvalitně, aby dokázali dosáhnout dostatečné atraktivity a zaujmout mladou generaci?

Určitě ano. Jsou připraveny odpovídající akreditované programy, které by měly připravit pedagogy tak, aby byli schopni tuto problematiku odborně a zajímavě vyučovat. Téma „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ je zařazeno v rozsahu šesti hodin již do současných osnov. Problém je v tom, že kromě škol, které to dělají dobře, existuje značné množství škol, jež to dělají špatně, případně to nedělají vůbec. Navíc zkušenost České školní inspekce v této oblasti není příliš dobrá. Když její zástupci přijdou na školu a chtějí kontrolovat kvalitu této výuky, tak zjistí, že to v podstatě nejde. Ředitelé většiny škol totiž tuto výuku rozložili do jednotlivých předmětů. Něco je tedy probíráno ve fyzice, něco v chemii, zbytek v tělocviku. Zjistit jak a v jaké kvalitě to bylo odučeno nelze. Stejně je to i s přezkušováním konkrétní úrovně znalostí. Bohužel existuje i vysloveně formální přístup k výuce této problematiky. Někde to například řeší tak, že vezmou žáky na celodenní exkurzi do hasičské záchranné stanice, kterou si prohlédnou a tím celá výuka problematiky občanů (dětí) na krizové situace končí.

Jaké řešení tedy navrhuje?

Z diskuse, vedené v průběhu našeho kulatého stolu vyplynulo, že by se mělo jednat o jasně definovaný předmět, který by se vyučoval podle přesně stanovených osnov. Pro děti jsou již nyní připraveny kvalitní učebnice, které obsahují tuto problematiku. Žijeme v jednadvacátém století, předpokládám, že výuka bude probíhat na úrovni sedmdesátých let minulého století je lichá. Do diskuse o tom, jak tuto výuku provádět, jsou zapojeni bezpečnostní experti a pedagogičtí odborníci. S pravděpodobností hraničící s jistotou předpokládám, že tomu bude odpovídat i výsledný produkt. A to včetně nových pedagogických metod, nového způsobu výuky a tomu odpovídajících pomůcek. Určitě nám nejde o nějaký návrat o čtyřicet let zpět. Když budeme seznamovat děti s tím, jak by se měli chránit například proti chemickým látkám, tak to samozřejmě neznamená, že to využijí jen v případě, když budeme napadeni zbraněmi hromadného ničení, sarinem, yperitem apod. Může se jednat i o průmyslovou havárii, při které někde unikne chlor, čpavek nebo jiné nebezpečné, jedovaté látky.

Samostatnou kapitolou je i oblast schopnosti čelit účinkům tzv. hybridní války, schopnost kritického myšlení, práce s médii, se sociálními sítěmi, nezbytné znalosti a návyky bezpečného pohybu ve virtuálním prostředí při zachovávání zásad kybernetické bezpečnosti atd.

Text: Vladimír Marek,
foto: archiv Bohuslava Chalupy
a Jana Deckerová

Největší cvičení aktivní zálohy v novodobé historii

Libavá se stala dějištěm přípravy záložníků pro plnění operačního nasazení, zejména pak s ohledem na současné bezpečnostní hrozby a aktuální rizika. Cvičení se účastní více jak 1 100 příslušníků aktivních záloh z celé České republiky. Svým rozsahem jde o největší manévry záložníků za dobu jejich existence. Součástí je také důležitá vševojsková příprava, tedy topografická, střelecká, chemická, zdravotní, taktická a ženijní.

Hradba, jak bylo cvičení pojmenováno, odstartovala 3. března a bude ukončena 22. dubna 2016. Povoláno bylo více než 1 100 příslušníků aktivní zálohy ze 14 pěších rot při jednotlivých KVV a z jednotky aktivní zálohy Vojskové policie Olomouc. Současně cvičí vždy dvě až tři jednotky, které se ve Vojském výcvikovém prostoru Libavá střídají v devíti denních blocích dle rozpisu. Cílem je prověřit připravenost vojáků aktivní zálohy k plnění úkolů při operačním nasazení a k vyčlenění sil a prostředků pro plnění úkolů Policie České republiky. Cvičení rovněž prověří vojáky při střežení objektů důležitých pro obranu státu a při ochraně úseků státních hranic. Jednotkám aktivní zálohy je během cvičení poskytována součinnost rovněž ze strany profesionálních útvarů Armády ČR.

Co na záložníky čekalo

Po třech dnech vševojskové přípravy čekal na vojáky osmnáctikilometrový noční přesun, během kterého plnili jednotlivé úkoly na kontrolních bodech ze střelecké, zdravotní, spojovací, topografické a chemické přípravy. Kladně vojáky ohodnotili náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Josef Bečvář a ředitel Sekce rozvoje plánování sil brigádní generál Pavel Adam, kteří záložníky během cvičení navštívili. „Jste srdcaři. Příslušníky zálohy chceme a potřebujeme, jste velice důležitým a nedílným prvkem naší armády. Věřím, že po avizované změně dosáhneme takového početního stavu, který si můžeme dovolit a na který jsou připraveny finanční prostředky,” uvedl generálporučík Josef

A fakta

Harmonogram cvičení Hradba 2016

- 3. 3. – 11. 3. 2016**
pěší rota AZ KVV Ostrava
pěší rota AZ KVV Jihlava
- 10. 3. – 18. 3. 2016**
pěší rota AZ KVV Ústí nad Labem
pěší rota AZ KVV Pardubice
- 17. 3. – 25. 3. 2016**
pěší rota AZ KVV Brno
pěší rota AZ KVV Plzeň
četa AZ VP VeVP Olomouc
- 24. 3. – 1. 4. 2016**
pěší rota AZ KVV Olomouc
pěší rota AZ KVV Hradec Králové
- 30. 3. – 8. 4. 2016**
pěší rota AZ KVV České Budějovice
pěší rota AZ KVV Zlín
- 7. 4. – 15. 4. 2016**
pěší rota AZ KVV Karlovy Vary
pěší rota AZ KVV Praha
- 14. 4. – 22. 4. 2016**
pěší rota AZ KVV Hlavní město Praha
pěší rota AZ KVV Liberec

Bečvář. Prostor Libavá byl vybrán úmyslně s ohledem na kvalitu výcviku, jeho rozsah a reálnost. Tu umocňují i nedaleké vesnice s civilním obyvatelstvem. Simulovaná ochrana státní hranice, která se rozprostírala na celkové ploše přes 200 kilometrů čtverečních, je tak o to autentičtější.

Dlouhá příprava

„Připravenost aktivní zálohy k operačnímu nasazení je jedna z hlavních priorit Armády České republiky a současně hlavní úkol cvičení Hradba 2016. Na přípravu, která trvala od října loňského roku a podílelo se na ní více jak 100 příslušníků Armády České republiky, jsme kladli velký důraz. Hlavním úkolem řídicího štábu bylo vybudovat adekvátní zázemí a připravit jednotlivé námětové situace, které budou odpovídat reálnému prostředí a situacím,” uvedl řídicí cvičení plukovník Jaroslav Hrabec z Krajského vojského velitelství Ostava. Před zahájením bylo třeba vybudovat kontejnery se sociálním zařízením, sklad techniky, zbraní a materiálu, mobilní výdejn pohonných hmot, polní kuchyně, řídicí pracoviště, protože tím vším záložníci musí disponovat. Nezbytná je také souhra řídicího štábu, rozhodčí služby, instruktorů výcviku, podpůrných a opozičních jednotek.

Bez záložníků by to nešlo

Hradba je pouze pomyslným vrcholem, jenž byl na tento rok stanoven v oblasti výcviku, součinnosti a přípravy aktivní zálohy

k operačnímu nasazení. Současná koncepce ozbrojených sil České republiky je založena na principu nejmenší možné velikosti armády, která stačí k plnění jejich úkolů. Nepřekročitelný počet profesionálního personálu ozbrojených sil je stanoven rozhodnutím vlády. Aktivní záloha představuje praktický a relativně laciný způsob, jakým si Armáda České republiky může zajistit rezervy, které použije v případě potřeby. Je pravděpodobné, že skupina obyvatelstva vhodná pro rekrutaci nových profesionálních vojáků se bude postupem let zužovat vzhledem k demografickému vývoji a rostoucím možnostem na trhu práce v civilním sektoru. Proto bude postupně růst důležitost aktivní zálohy jako zdroje pro doplňování profesionálních jednotek. Důležité je zmínit i budování kladných charakterových vlastností jako nezištnost, loajalita ke státu, vlastenectví a schopnost obětovat se pro druhé. Tyto vlastnosti jsou pro fungování každé společnosti nezbytné.

Text a foto: Michal Voska

Inzerce

VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ

hledá v rámci plnění vládního úkolu k zabezpečení vybudování schopností kybernetické obrany ČR:

specialisty v oboru IT,

zejména s praxí v oboru správy informačních a komunikačních systémů, programování v jazycích Python, SQL, JAVA a C++, IT architektury, správy a tvorby databázových systémů, správy sítí a serverů, vývoje HW a SW.

Požadujeme:

- uchazeč musí být občanem České republiky, starší 18 let a trestně bezúhonný,
- ukončené úplné středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání,
- fyzickou zdatnost, zdravotní a osobnostní způsobilost (psychologické vyšetření),
- splnění podmínek zákona č. 412/2005 Sb. a zákona č. 221/1999 Sb.,
- flexibilitu a ochotu dalšího osobního rozvoje a vzdělávání.

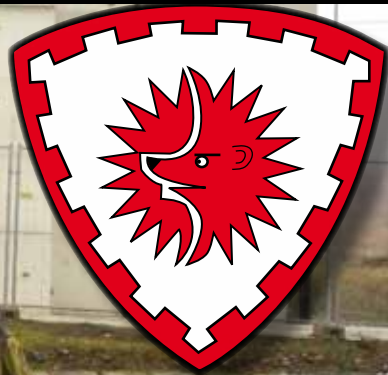
Nabízíme:

- zajímavou práci s možností využití špičkových technologií,
- profesní růst a zvyšování (prohlubování a rozvíjení) kvalifikace,
- odborné a speciální kurzy v oboru IT,
- trvalou zdravotní péči,
- další benefity v souladu se zákonem č. 221/1999 Sb.,
- platové ohodnocení odpovídající platovým tarifům státní správy, popř. služebnímu platu podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Kontakt:

Pokud Vás možnost pracovního uplatnění oslovila, zašlete strukturovaný životopis spolu s motivačním dopisem na adresu kariera@vzcr.cz, do subjektu zprávy uveďte „A-Report“. Zaujme-li nás Vaše žádost, budeme Vás kontaktovat nejpozději do čtyř týdnů od jejího obdržení.

Se svými zážitky z cvičení Hradba 2016 se nám přihlásil jeden z příslušníků aktivní zálohy

Z první linie

Střežení objektu kritické infrastruktury a ochrana státních hranic. To byly hlavní úkoly, které plnili ostravští a jihlavští záložníci ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá během největšího cvičení aktivní zálohy Hradba 2016. Jedním z nich byl i rotný v záloze Igor Šmelko z pěší rotы plk. Jana Kubiše 191. praporu aktivní zálohy při Krajském vojenském velitelství Jihlava.

„Činností, které měly za úkol prověřit naši připravenost, bylo hned několik,“ světuje se Igor Šmelko, který v rámci cvičení působil jako zdravotník. „Začali jsme pěkně svižně, moc času na rozkoukání nebylo. Hned na začátku jsme budovali kontrolně propouštěcí místa a palebná stanoviště, téměř okamžitě jsme zahájili střežení, navázali jsme spojení a kontrolovali jsme úseky státních hranic, kde jsme čelili útokům ozbrojených teroristických skupin. Vyzkoušeli jsme si i práci v patrolách, které jsou běžné na zahraničních misích.“

Provéřit připravenost

Cílem bylo srovnání výkonnosti jednotlivých jednotek, které bude sloužit k závěrečné analýze. Cvičení mělo dvě fáze. První byla výcviková, a ta plně prověřila připravenost každého ze záložníků. Své kvality musely zároveň prokázat velitelské sbory jednotlivých rot aktivní zálohy. Ve druhé fázi nás čekaly už úkoly z taktiky.

„Velmi si cvičení cením, protože nejenže sladilo a prověřilo naši jednotku, ale zároveň jsme si vyzkoušeli výcvik i s dalšími útvary záložníků,“ konstatuje Šmelko. „Sáhli jsme si na dno nejen fyzicky, ale i psychicky, zejména spánkový deficit a i samotné počasí nám dalo zabrat. Ale důležité pro nás bylo zjištění, že na to máme.“

Noční osmnáctikilometrový přesun

Cvičení posunulo záložníky v rámci výcviku opět dál. Prověřili si osobnostní i charakterové vlastnosti při fyzické i psychické zátěži. Zvlášť náročná pro ně byla prověrka fyzické připravenosti v podobě nočního osmnáctikilometrového přesunu.

„Na kontrolních stanovištích nás čekaly úkoly ze střežek, zdravotní, spojovací, topografické a chemické přípravy,“ informuje jihlavský záložník. „Na noční patrole jsme narazili na zraněného civilistu, který měl otevřenou zlomeninu, a našim úkolem bylo nejen jeho zajištění, ale zároveň jsme museli zjistit, zda u sebe nemá například bombu. Působím v jednotce jako zdravotník, proto mým úkolem bylo zajistit jeho základní ošetření a připravit ho k následnému transportu.“

Máme na to!

Po vyhodnocení instruktorů dopadla jihlavská jednotka záložníků velmi dobře. „Na cvičení jsem si zopakoval nejen zdravotnické, ale i bojové dovednosti, a to v rámci velkého cvičení a při velmi nepříznivých klimatických podmínkách, kdy sněžilo a teploměr klesal pod bod mrazu,“ zdůrazňuje Igor Šmelko. „Velký dík patří určitě všem, kdo se na cvičení podíleli a připravili jeho scénář, který byl velmi náročný. Věděli jsme, že nám to dá zabrat, ale s tím jsme do toho šli. Kluci do toho dali všechnu sílu a podali vynikající výkony, měli jsme z toho dobrý pocit. Přispělo to k tomu, že jsme zase o krok v našem výcviku dál,“ doplňuje závěrem jihlavský zdravotník.

Text: Jana Deckerová, foto: Michal Voska a archiv Igora Šmelky

S majorem Václavem Marhoulem jsme hovořili nejen o aktivní záloze, novém zákoně, ale například i o jeho novém filmu, kde svou roli hraje opět 2. světová válka

Aktivní záloha není appendixem armády

Režisér, producent, scenárista i herec Divadla Sklep. To je Václav Marhoul. Je to také ale příslušník aktivní zálohy Armády České republiky s hodností majora u 601. skupiny speciálních sil. Stál u zrodu první dobrovolné jednotky aktivní zálohy před šestnácti lety a po celou dobu byl nejen kritikem stavu, ale přicházel i s návrhy konkrétních řešení. Zajímalo nás, jak aktivní zálohu vidí dnes, zda podle něj pomůže nový zákon doplnit chybějící stavy, ale prozradil nám i něco málo o svém novém filmu, jehož námět, jak sám říká, si ho našel osudově vlastně sám.

Když se vrátíme k začátkům, kdy aktivní zálohy vznikaly – spolu s bývalým náčelníkem GŠ AČR generálem Šedivým jste byl u toho – byla situace naprosto odlišná od současnosti. Vzpomenete si ještě na ten úplný začátek?

Vše začalo tím, že generál Jiří Šedivý v prvopočátku, myslím, že to byl rok 1999, udělal zcela zásadní rozhodnutí. Zrušil systém do té doby povinná „záložácká“ cvičení a nastolil systém dobrovolný. Ukázalo se to být krokem správným směrem. Po prvních několika málo úvodních, spíše takových zkušebních cvičeních, vznikla u 22. mechanizované praporu ve Strašicích vůbec první ucelená jednotka, která nesla název První mechanizovaná rota Československých legií. Neměla žádnou oporu v zákoně, neexistovaly na ní v podstatě vůbec žádné oficiální tabulky, zkrátka nic. Její činnost byla tak dobrovolná, že to pomalu hraničilo s naprostou partyzánštinou. Jádro tvořili lidé spolupracující s Vojenským muzeem na demarkační linii Rokycany, z pražského klubu CI-5 a Klubu vojenské techniky

Brdy. Měla postupně asi sto lidí a téhle rotě jsem téměř dva roky velel. Její první opravdu velké cvičení pak proběhlo v listopadu 2000 v Boleticích.

Vše se pak posunulo dál v dubnu 2002, kdy na Měřině na Slapech proběhla konference, ze které vzešla první ucelená koncepce, z jejichž závěrů se pak později vycházelo při tvoření tzv. Aktivních záloh dobrovolných. Ty se poté konečně dočkaly v roce 2004 i legislativní opory. Nicméně jedna z původních myšlenek a návrhů, které na Měřině tehdy zazněly, byla ta, že by záložní jednotky vznikaly hlavně u jednotlivých útvarů a staly se tak jejich integrální součástí. Po vystřídání generála Šedivého ve funkci NGŠ se však přijala jiná koncepce, která vyústila ve vznik čtrnácti krajských pěších rot při krajských vojenských velitelstvích. Ty dnes tvoří páteř aktivní zálohy. Vedle těchto jednotek však začaly také vznikat, hlavně z iniciativy bývalých příslušníků, v roce 2000 i specializované jednotky přímo u útvarů. Mezi prvními byla záloha

u Vojenské policie a prostějovské „šestky.“ Později vznikly i další, kupříkladu Tanková rota aktivní zálohy u 73. tpr v Přáslavicích, či u 4. brigády rychlého nasazení nebo u 7. mechanizované brigády.

Ale ani tehdy se nepodařilo naplnit stavy, dva a půl tisíce mužů a žen. Co bylo tou hlavní příčinou?

Bohužel, po celou tu dobu se na členy aktivní zálohy, respektive hlavně na příslušníky krajských pěších rot, pohlíželo ze strany armády spíše jako na nějakou bandu potrhých skautíků, srdačů a vlastenců, nebo v horším případě přiblblých militaristů, kteří spíš jen překážejí. Nebyla v podstatě výstroj, natož nějaká výzbroj. Neexistoval ucelený systém pro plánování a realizaci cvičení. Celé roky se s tím nedalo hnout. Výjimkou, kdy armáda vzala „zálohu“ tak trochu na vědomí, byly povodně v roce 2002. Záložníci se tehdy bez jakéhokoliv povolávacího rozkazu zkrátka sebrali, vzali si své vlastní pily, lopaty, auta a jeli prostě pomáhat. To už hranici partyzánštiny překročilo úplně. Nicméně špatné zkušenosti si příslušníci zálohy samozřejmě nenechávali jen pro sebe. Ventilovali je v civilu. I to byl jeden z důvodů, který hodně přispěl k tomu, že o vstup do aktivní zálohy nebyl ze strany veřejnosti zájem.

Nyní se ale situace zlepšila a dobrovolníci získávají prestiž, a to jak v armádě, tak u veřejnosti. Co bylo podle vás tím zlomovým okamžikem?

Byla to v první řadě tzv. Bílá kniha, která vznikla z popudu tehdejšího ministra Vondry. Aktivní záloha byla do tohoto dokumentu zahrnuta jako samostatná a důležitá

kapitola. Díky současnému vedení resortu a armády se pak podařilo základní závěry z tohoto dokumentu rozpracovat a hlavně pak zapracovat do novelizace zákona, který bude od července letošního roku v platnosti. Za druhé – trůfám si tvrdit, že kdyby nebylo krize na Ukrajině, kdyby nedošlo ze strany Ruska k anexi Krymu, kdyby se bezpečnostní situace neustále nezhoršovala, kdybychom čím dál tím víc nečelili hrozbě islamistických džihádistů, byla by celá slavná Bílá kniha, respektive kapitola o aktivní záloze, jen dalším materiálem, na nějž by se utěšeně v nějakém archivu pomalu snášel prach. Nicméně, vše se změnilo. Všechny země v Evropě, včetně naší republiky, se začaly zamýšlet nad tím, co by stalo, pokud by skutečně došlo k nějakému většímu válečnému konfliktu. Proto se i u nás do popředí dostala aktivní záloha. Po téměř šestnácti letech tak konečně došlo k tomu, že širší velení armády začalo s institutem zálohy seriózně pracovat. Konečně bude v platnosti zákon, který má hlavu a patu, konečně bude vznikat záloha u bojových útvarů, byť někteří jejich velitelé to stále nepodporují, a konečně budou nastaveny podmínky pro to, aby byla služba v záloze atraktivní. Jak pro stávající členy, pro nové rekruty, tak i pro vojáky z povolání, kteří budou po skončení kontraktu odcházet do civilu. Konečně se dostane podpory i zaměstnavatelům, kteří samozřejmě musí příslušníky zálohy na cvičení uvolňovat. To vše se na věci pozitivně podepisuje.

V aktivní záloze se pohybujete mnoho let, určitě jste se setkal i se zahraničními rezervisty. Došlo i k výměně osobních zkušeností. Jak řeší tuto problematiku za našimi hranicemi?

Budu mluvit o svých zkušenostech z Iráku a Afghánistánu, kdy jsem měl možnost potkat se s mnoha „záložky“ z německé, britské nebo americké armády. Tam jsem si ověřil oprávněnost a smysluplnost myšlenky posunovat aktivní zálohu přímo k bojovým útvarům. Ti lidé tam byli nasazováni i jako součást bojových jednotek, a to na celou dobu turnusu. Byli naprosto integrální součástí kontingentu a působili tam jako plnohodnotní vojáci.

Minulý rok jsme tu měli naše kolegy od britských SAS. Měli za sebou čtyři bojová nasazení v Afghánistánu, a to i přesto, že to byli pánové ve věku pětáctýřicet až padesát let. Jasně, takovou tu ostrou dynamiku v sobě na první pohled neměli, o tom už taky ve svém věku něco vím, ale jak mi říkal jejich velitel, věděli sakra dobře, co a jak mají dělat. Když jsem se ho jinak ptal, kolik mají výcvikových dnů v roce, jeho odpověď mi obrazně řečeno vyrazila dech. Prý dvě stě až dvě stě padesát. My jich máme v současné době dvacet jedna a s novým zákonem pak přibude dalších devět. Jenže, jenže... Ve Velké Británii má armáda a její zálohy úplně jiné renomé. Mají plnou podporu ze strany zaměstnavatelů. Vůbec povolání vojáka je bráno jako prestižní. Proto

i členové královské rodiny musí absolvovat službu v armádě nebo námořnictvu a musí aktivně sloužit. Jestli si někdo myslí, že princ Harry strávil službu v Afghánistánu pitím čaje, tak se zatraceně mýlí. Ten kluk byl, tak jako všichni ostatní v jeho jednotce, nasazen do ostrých operací.

V souvislosti se začleněním záložníků do bojových jednotek se ozývají z řad profesionálních vojáků připomínky, že to přinese v případě ostré akce jen zmatek...

S tím hluboce nesouhlasím. Jak si je vycvičí, takové je budou mít. Vycházím z vlastní zkušenosti. U zálohy 601. skupiny speciálních sil probíhá výcvik společně s profesionálními vojáky. Je vedený pod stejnými veliteli, se stejnými instruktory, stejným způsobem a s použitím stejných drilů jako na bojových střediscích. I když ze tří základních činností útvaru se zaměřují jen na jedno, kterým je speciální průzkum. Jednou za rok pak probíhá společně operačně taktické cvičení, tzv. OTC, na kterém se proěřuje součinnost a dosažená úroveň výcviku. Troufám si říci, že po těch letech, co tam jsem, je vzájemná úcta oboustranná. Tohle může fungovat v principu všude. Jasně – záložníci se logicky nemohou, právě ze důvodu malého počtu výcvikových dnů, dostat na absolutní úroveň profesionálních bojovníků. To opravdu nejde. Přesto však v rámci struktury začlenění jsou schopni plnit bezesbýtku své úkoly a efektivně sekundovat. Velitelé bojových útvarů, u kterých budou vznikat zálohy, a kdy se to některým stále tak nějak zajídá, by si měli uvědomit, že je jen na nich, jak budou koncipovat výcvik. Měli by přijmout to, že jsou určitě schopni u svého útvaru do tří let vybudovat schopnou jednotku aktivní zálohy, která zapadne do struktury a stane se její pevnou součástí. Jsem přesvědčený o tom, že se tak postupně podaří i mezi „civily“ změnit přece jen ještě stále převládající vnímání

příslušníků zálohy jako lidí, co si párkrát za rok někam vyjedou hrát na vojáký.

Jak se díváte na ten záměr, kdy po skončení aktivní služby by vojáci z povolání měli zákonnou povinnost zůstat v aktivní záloze?

Vítám to. Jejich zkušenosti a přirozený respekt, kterému se těší mezi záložky, bude obrovským přínosem pro kvalitu prováděného výcviku. Znovu moje zkušenost z Prostějova. Naši kluci se neustále v tom dobrém slova smyslu s profíky poměřují, chtějí se jim co nejvíce vyrovnat. Taková motivace je obrovskou hybnou pákou.

Vášim domovským útvarem je už osmým rokem 601. skupina speciálních sil. Ale vzpomene si na svoje začátky, kdy jste k její jednotce aktivní zálohy přišel poprvé?

Ten první rok byl vlastně takovej strašlivý. No, jak to popsat... Fyzičku mít musíte, o tom žádná. Ale ta se dá samozřejmě „nahonit“, stačí, když na sobě budete nějak makat. Pro mě ale ze začátku bylo problémem to, jak celý ten systém výcviku, náplně činnosti, plánování, řádu a pravidel, včetně nepsaných zvyků, pochopit a uchopit. Taky se smysluplně zařadit mezi lidi, kteří už mají mezi sebou pevně vybudované, a mnoha společnými zážitky a věcmi, potvrzené vztahy. Hodnost vám nepomůže, v mém případě jsem jí zpočátku vnímal spíše jako překážku dosáhnout shora zmíněného. Stejně tak jsem pocítoval, že někteří se na mě koukali jako na nějakého umělce, který přišel z Prahy. Ale postupně to zkrátka dále.

Vzpomenete si ještě vůbec na svoje první cvičení záložníka u speciálů?

To si pište! Byl jsem totálně ztracený. Všichni věděli, co mají dělat. Já nevěděl nic. Greenhorn na entou. Maximálně jsem si uměl zavázat boty a nasadit si batoh. Když jsme šli poprvé do terénu, nevěděl jsem, co se bude dít, co mám mít s sebou, nebo lépe řečeno, co nemám mít s sebou. Jasně, spousta kluků mi pomohla, jiní mě v tom nechali vykoupat. Ale i za to jsem jim vděčný. Člověk se nejvíc učí vlastníma chybama. Tímhle si určitě projde každý. Nicméně – je to v osobním přístupu. Zkrátka musíte chtít, a když budete opravdu chtít, a ostatní to poznají, tak vám pomůžou. Samozřejmě se o vás nebude někdo pořád starat, na to není čas a každý má dost práce sám se sebou. Cítíte taky, jak vás ti pacholci testují, jak odhadují, jak tam dlouho vydržíte, jestli se chytíte nebo ne. Ale všechna ta kolečka do sebe nakonec zapadnou. Ale i o tom je nakonec společný výcvik. O soudržnosti, o týmové spolupráci. Jen taková poznámka na okraj... Jestli je u nás, ale to se vlastně týká všech „záložáckých“ jednotek, něco zajímavé, pak je to bezesporu to, že neexistují sociální rozdíly. Je jedno, jestli je někdo svářeč nebo generální ředitel velké korporátní společnosti. To je každému úplně buřt. Jediné o co jde, aby si každý splnil

svoje a přispěl tak ke společnému výsledku v situaci, která je někdy až mezní.

Například?

Mě třeba nikdy nenapadlo, že můžu mrznout tak, že budu mít halucinace. Jo, že mi bude zima, s tím jsem počítal. Ale tohle? To jsem fakt nečekal. Upřímně... Zkrátka jsem někdy skřípal zuby a při tom se dopustil úvah typu: „Sakra! Mám já tohle vůbec zapotřebí?“ Ale potom, když to skončí, tak je jeden rád, že to zažil a ve zdraví přežil.

Svým způsobem jde o psychologii. Všechny tyhle zážitky a prožitky všechny ty lidi silně propojují a tmelí. Jsou to věci, které nikdo jiný nepochopí. Ani nemůže. Není to jeho chyba. Je to nepřenositelné. No nic... Začátek byl pro mě zkrátka trochu náročnější. Proto když přijde jakýkoliv nováček, tak se snažím, seč můžu, mu nějak pomoci, minimálně radou nebo materiálem, který už nepotřebuju.

Vraťme se ale k novému zákonu o aktivní záloze. Myslíte, že skutečně napomůže k tomu, že dobrovolníci naplní požadované počty?

Ve střednědobém časovém horizontu určitě ano. Protože se skutečně změnil úhel pohledu na příslušníky aktivní zálohy ze strany armády i resortu obrany. Protože nový zákon řeší mnoho věcí, které doteď všechny „zadíraly“. Kupříkladu už zmiňovaná finanční podpora zaměstnavatelů... Doteď to často funguje tak, že si příslušníci záloh berou neplacené volno, nebo v horším případě dokonce dovolenou na to, aby se mohli účastnit cvičení. OSVČ mají samozřejmě obrovskou výhodu. My si volno zkrátka uděláme a nikoho se nemusíme doprošovat. Já mám tu výhodu, že mám vlastní firmu. Zaměstnávám sám sebe. Takže se vždycky zeptám svého „šéfa“, jestli mohu na tři týdny na cvičení. A on mi řekne – jasně, Václave, jen si jeď, ty kluku jeden štrápatej – teda dneska už trochu připlešlej. Ale pravdou zůstává, že mnoho lidí, kteří jsou klaskými zaměstnanci té či oné firmy, se někdy dostalo do naprosto fatální situace, kdy jim jejich šéf naznačil, že pokud chtějí na cvičení, můžou si rovnou psát výpověď. Takže ten zákon pomůže opravdu výrazně, i když asi i tak nebude v tomto ohledu úplně samospasitelný. I tak budou problémy. Hlavně u malých a středních firem, které mají málo zaměstnanců. Ale já věřím, že pokud bude mít armáda úctu a celospolečenský respekt, což je jinak docela zásadní podmínkou úplně pro všechno, tak se bude měnit podvědomě i vztah zaměstnavatelů k příslušníkům aktivní zálohy. Doufám, že tak za deset, za patnáct let se dopracujeme k vnímání armády a jejích záloh, stejně jako ve Velké Británii. Jinými slovy – bylo by super, kdyby to celé dopadlo tak, že zaměstnavatelé budou, řekněme, hrdí na to, že lidé, kteří se rozhodli udělat něco pro společnost, ve které žijí něco navíc, jsou zaměstnání právě u nich. Velmi bych stál o to, aby se taky naplnil i další

záměr pro aktivní zálohy. Tedy aby je naplnili i specialisté. Chirurgové, počítačové experti a hackeři, meteorologové... Ty bych bral klidně i se zdravotní způsobilostí typu „Z“. Není potřeba, aby měli fyzickou kondici jako profesionální bojovníci, neb pracují hlavně hlavou a v profesích, bez kterých moderní armáda nemůže fungovat.

Co vy osobně byste vzkázal tomu, kdo se právě teď rozhoduje, zda rozšíří řady aktivní zálohy?

Bylo by super, kdybych mluvil k člověku, který si v prvé řadě pár věcí v životě už srovnal v hlavě. Bylo by super, kdybych mluvil k někomu, kdo zná důvody a důsledky svého rozhodnutí. Určitě bych asi uspěl u člověka, jehož myšlenkovým imperativem je vlastenectví typu veteránů z druhého odboje. Takoví mají v hlavě srovnáno, že svoboda se nedaruje, že se za ní někdy zkrátka musí bojovat, protože pokud tak neučiníte, snadno o ni přijdete. Naše historie je toho bohužel někdy důkazem. Nicméně – armáda bude mít opravdu co nabídnout. Služba v AZ může budoucí zájemce obohatit v mnoha směrech. Může získat zkušenosti, kterých by se mu jinak vůbec nedostalo. I když to nebude platit bezesbýtku pro všechny, může se díky tomu i ve své jinak civilní profesi posunout směrem, který by byl jinak nedosažitelný. Může si finančně přilepšit, jakož využít i toho, co armáda nabízí vojákům z povolání, tedy různých kurzů, nebo výuky jazyka. Může využít za zvýhodněných podmínek pobytová a rekreační zařízení armády. Ale hlavně – dozví se o sobě věci, o kterých neměl do té doby ani páru.

Pojďme teď mimo armádu a nakoukněme trochu pod pokličku vaší hlavní profese. Od doby, kdy jste natočil film Tobruk, uplynulo osm let. Připravujete něco nového?

V podstatě přesně od té doby, tedy od onoho roku 2008, jsem začal pracovat na svém novém filmu. Je to adaptace světového bestselleru od amerického autora Jerzy Kosińskiego s názvem Nabarvené ptáče. Ten příběh mě svého času natolik zasáhl a uhranul, že jsem se prostě rozhodnul vyvinout maximální úsilí k tomu, abych k němu získal filmová práva. To trvalo dva roky, až do dubna 2010. Pak jsem tři roky pracoval na scénáři. Popravdě, dalo mně to docela dost zabrat. Nicméně výsledkem byla na festivalu v Cannes v roce 2013 cena Krzysztofa Kieslowského za druhý nejlepší evropský scénář toho roku. Jinak ten příběh je nesmírně těžký, velký, lidský... Pravda – taky krutý. Odehrává se sice v období druhé světové války, ale válečný film to nebude. Hlavní postavou, hrdinou je asi jedenáctiletý kluk, který se událostmi, které vůbec nemůže ovlivnit, dostane do pozice, kdy musí bojovat o holý život. Ale o tom ten příběh není. To je jen rám obrazu, který znázorňuje výjevy, kdy se ono dítě pohybuje ve zcela vykloubeném a bizarním světě, kde místní lidé mají svou víru, svoji pověřivost, svá

pravidla. A jedno z nich je to, že co je cizí, to je nebezpečné. A chlapec je cizí. Odlišuje se mnoha věcmi, ale nejvíce tím, jak vypadá. Je jak ptáče, které někdo nabarvil a vyhodil do vzduchu, aby se připojilo ke svému hejnu. Jenže ono hejno ho jako cizorodý prvek uklove. Pod vším, co se v příběhu odehrává, se tak jak červená nit vine důležitá linka, kterou je boj dobra a zla. Uvnitř oné dětské duše. My jako diváci ten boj vnímáme, ale chlapec ne. V podstatě si ho ani není vědom. Jeho morální zásady nejsou zdaleka tak hluboké, aby se jimi vlastně vůbec nějak zabýval. Jinými slovy – zlo vyhrává, protože kdyby nevyhrálo, tak chlapec fyzicky zahyne. Což nastoluje zásadní otázku typu, co vše musíme obětovat, kam až můžeme vůbec zajít ve své touze přežít. Ale to je jen jedna, byť zcela zásadní, rovina. Příběh takových nepříjemných rovin a otázek přináší daleko, daleko více. Dotýká se mnoha zásadních věcí, jako je xenofobie, rasismus, předsudky, tmářství, rozdíl mezi náboženstvím a vírou, nutnost lásky a porozumění... Klade otázky typu, nakolik se vše mezi sebou vylučuje a zároveň jedno bez druhého nemůže de facto existovat... No... Nebude to jednoduchý film. Když jsem ten film začal před lety připravovat, netušil jsem, nakolik se stane jeho poselství aktuální. Tehdy se ještě neřešila žádná migrační krize.

V jaké fázi ten filmový projekt je a kdy uvidíme první metry filmu?

Po dopsání scénáře v roce 2013 jsem už čtvrtým rokem v té velmi neblahé fázi, která znamená celý projekt profinancovat, lidově řečeno tedy na něj sehnat všechny peníze a dostat ho tak konečně do realizace. Film je to velký, s mezinárodní koprodukcí, s rozpočtem 150 milionů. Pro srovnání – Tobruk stál 80. Hodně lidí se mě ptá, proč si vybíráš takovýhle velký věc? To budeš přišť točit film za 300? Moje odpověď? Prostě je to náhoda. Nebo osud. Každý si může vybrat. Ta rozhodnutí ke mně přicházejí sama. Je to úplně iracionální proces, který nemá s logikou nic společného. Prostě se to stane. Něco mě silně zasáhne. A já se pak vlastně ve vteřině rozhodnu. Tohle budu dělat. Tohle cítím. Tohle musím udělat. Je jedno jestli mě potká něco, co bude stát málo nebo naopak. Není v tom z mé strany ani špetka kalkulu. Ani jako producenta, ani jako scenáristy, ani jako režiséra. Nicméně když se vrátím k vaší otázce... Po těch letech to vypadá docela nadějně. Upřímně doufám, že když do té skládačky zapadnou poslední kousky jménem granty, půjčky v září do příprav a v březnu příštího roku pak do první fáze natáčení. Těch je jinak celkově sedm. Poslední je naplánováno na červen 2018. Takže v distribuci by se film měl objevit v roce 2019. Takže dohromady... Jedenáct let mého života...

Text: Jana Deckerová, foto: autorka a archiv Václava Marhoul

Boleslavští specialisté patří ve strukturách NATO ke špičce

Ochrana vzdušného prostoru

26. pluk velení, řízení a průzkumu zabezpečuje celou škálu činností, jež vyplývají nejen z plnění aliančních úkolů pro NATINAMDS, ale taktéž z potřeb Národního posilového systému. Jako součást Vzdušných sil Armády České republiky je nezbytným prvkem velení a řízení, který zabezpečuje aktivní působení národních i aliančních zbraňových systémů ve vzdušném prostoru České republiky.

Vznik pluku je úzce spojen s historií brigády velení, řízení a průzkumu. Ta vznikla 1. ledna 2004 jako nástupnická organizace Národního střediska velení Vzdušných sil Stará Boleslav, Sektorů průzkumu a uvědomování Brno a Chomutov, Řízení letového provozu Praha, provozního pluku velitelství Vzdušných sil Stará Boleslav, Střediska podpory velení Stará Boleslav a části Základny komunikačních a informačních systémů Praha. V roce 2005 byl zahájen proces obnovy radiolokační techniky pořízením dvou kusů páteřních radiolokačtorů v rámci projektu NATO. V roce 2008 byla dokončena rekonstrukce hlavního místa velení a zahájena příprava na implementaci jednotného systému velení a řízení NATO (ACCS). Dne 1. prosince 2013 byla brigáda reorganizována na pluk velení, řízení a průzkumu.

Bdí nad vzdušným prostorem

Hlavním úkolem pluku je zabezpečit nedotknutelnost vzdušného prostoru České republiky a bezpečnost letového provozu ve vzdušném prostoru ČR. Tento úkol je plněn nepřetržitě sedm dní v týdnu 24 hodin denně. Ke splnění hlavního úkolu je v rámci systému velení a řízení 26. pVRPz vytvořena struktura radiotechnických jednotek a míst velení, na nichž příslušníci pluku vyhodnocují letový provoz ve vzdušném prostoru České republiky i mimo něj, a vytvářejí rozpoznávací obraz o vzdušné situaci, který je následně distribuován v rámci

26. pVRPz – Stanoviště zabezpečení letových provozních služeb

NATINAMDS. Součástí 26. pluku je také jednotka zabezpečující koordinaci vojenského letového provozu s civilními orgány Řízení letového provozu Praha, výcvik řídicích letového provozu, management pro pružné využívání vzdušného prostoru a vydávání letecké informační příručky. Cestou společného záchranného koordinačního střediska zabezpečuje včasné poskytnutí pomoci a záchrany osádkám a cestujícím letadel, které se ocitly v nouzi.

Ochrana Aliančního vzdušného prostoru

Integrovaný systém protivzdušné obrany NATO (NATINAMDS – NATO Integrated Air and Missile Defence System), jehož je 26. pluk velení, řízení a průzkumu součástí, zabezpečuje suverenitu vzdušného prostoru členských zemí Aliance. V rámci evropského teritoria je jeho nejvyšším nadřízeným Vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě (SACEUR). Česká republika

patří do působnosti velitelství spojeneckých vzdušných sil v Evropě (CC-Air) v německém Ramsteinu. Nepřetržitě přímé velení a řízení leteckých operací v rámci NATINAMDS je ovšem delegováno o úroveň níže na společné operační středisko letectva CAOC (Combined Air Operations Center) v německém Uedemu. CAOC obecně má k dispozici sdružené informace o vzdušné situaci jednak z pozemních radarů, ale také z letounů systému AWACS, případně dalších zdrojů. Do jeho podřízenosti jsou pak vyčleněny síly na území jednotlivých zemí, zejména hotovostní stíhací letouny QRA(I) – Quick Reaction Alert (Interceptor).

Vyčleněna Čáslav a Boleslav

Česká republika vyčlenila pro potřeby systému NATINAMDS zejména síly a prostředky 21. základny taktického letectva v Čáslavi a 26. pluku velení, řízení a průzkumu ve Staré

262. rtp – P-37

na její výsledek probíhá do vyřešení zmíněného příkladu mezi směnami CAOC a CRC neustálá koordinace. Veškeré postupy při řešení takových situací se řídí národními pravidly země, v jejímž vzdušném prostoru se objekt zájmu pohybuje.

Struktura pluku a záložníci

26. pluk velení, řízení a průzkumu organizačně tvoří velení a štáb, Opravna leteckých radionavigačních systémů, Stanoviště zabezpečení letových provozních služeb, 261. Středisko řízení a uvědomování včetně rot bojového zabezpečení a vojenské hasičské jednotky, 262. radiotechnický prapor se sedmi rotami radiolokačního průzkumu a rotou zabezpečení záložního místa velení. Aktuálně se zhruba deset vojáků nachází na zahraničních pracovištích v misích KFOR, MINUSCO a někteří se připravují

261. StŘŘU – Sekce průzkumu vzdušného prostoru

26. pVRPz – Opravna leteckých radionavigačních systémů

Boleslavi. Fungování systému NATINAMDS lze chápat jako jeden ze symbolů společné obrany NATO, při zachování nezávislosti jednotlivých států. Monitorování vzdušného prostoru zajišťují příslušníci oddělení průzkumu vzdušného prostoru na Středisku řízení a uvědomování CRC (Control and Reporting Centre). Vyhodnocováním sdružené radiolokační informace (RAP – Recognized Air Picture) za pomoci speciálních zařízení a certifikovaného softwaru dokáží zjistit, zda se všechna letadla ve vzduchu pohybují podle platných pravidel. Personál CRC například porovnává jejich pohyb s nahlášenými letovými plány nebo hlídají, zda tyto letouny nenarušily zakázané prostory. V neposlední řadě pak monitorují, zda se letadla neocitla v tísni anebo nedošlo k nezákonnému zásahu na palubě. Takzvaných korelačních postupů je ale celá řada a je možné sledovat i neřízený letový provoz. Pokud se některý objekt začne chovat nestandardně, rozběhne se rychlá výměna informací a nařízení.

Takzvaný TPO (Track Production Officer) z oddělení průzkumu vzdušného prostoru

CRC posílá informaci svému protějšku na CAOC, kterým je ASO (Air Surveillance Officer). Ten dále informuje velitele směny DC (Duty Commander) na CAOC. Současně s tím začne takzvaný bojový koordinátor FICO (Fighter Coordinator) na CAOC připravovat nejvhodnější variantu zásahu s využitím pouze jemu podřízených jednotek, tedy letounů vyčleněných pro NATINAMDS. Jeho protějškem na CRC je FA (Fighter Allocator), který často navrhuje postup s ohledem na aktuální schopnosti vlastních hotovostních stíhačů a znalosti národního prostředí. Jediným, kdo může nechat odstartovat hotovostní letouny je ovšem velitel směny na CAOC. Nezáleží přitom striktně na státních hranicích – pokud je to z taktického hlediska výhodnější, tak mohou proti cíli nad Českou republikou klidně vzlétnout i stíhači z německého Neuburgu a naopak. Za pomoci příslušného stanoviště (GCI) jsou pak stíhači navedeni co nejbližší ke vzdušnému cíli, aby mohli provést vizuální identifikaci, na jejímž základě bude rozhodnuto o dalším postupu. Bez ohledu

na misi Resolute Support a misi na Islandu (ASICIPPN). Co se týče personální obsazenosti 26. pluku, činí přibližně 75 %. Do jisté míry mohou pomoci i aktivní zálohy, jejichž začlenění do struktury 26. pluku bylo navrženo, ale vzhledem k nutnosti bezpečnostního oprávnění na stupeň tajné je možné její příslušníky zařadit pouze do roty bojového zabezpečení, která provádí strážní službu objektů důležitých pro obranu státu (ODOS) a čtyř chemického zabezpečení jako podpůrného prvku dekontaminace osob a materiálu.

Každodenní nasazení

Jednu hotovostní směnu CRC k zajištění ochrany vzdušného prostoru tvoří několik desítek specialistů různých odborností, přičemž její délka, včetně doby potřebné k předání, je 25 hodin. Samozřejmostí jsou pravidelné přestávky ve stanovených intervalech, zejména z důvodu zajištění bezpečnosti ochrany zdraví plynoucího z prostředí, v němž příslušníci CRC vykonávají služební

262. rtpr – RAT-31DL

povinnosti. Nejčastějším prohřeškem pilotů (zpravidla civilních letadel), které musí hotovostní směny řešit, je nenavázání spojení s civilním ŘLP, odklon od schválené trasy letu dle schváleného letového plánu nebo porušení pravidel létání zejména u neřízeného letového provozu. Rovněž ostré vzlety hotovostních stíhačů nejsou ničím výjimečným a dají se počítat ročně v řádu desítek. Z důvodu zabezpečení odpovídající vycvičenosti specialistů CRC, získání, udržení

nebo obnově platnosti licencí opravňující je vykonávat službu v systému NATINAMDS jsou prováděna pravidelná cvičení ze stupně pluku nebo vzdušných sil. Některá cvičení probíhají denně pro ověření zvládnutí aliančních postupů, jiná měsíčně či ročně, kdy se prověřují i zvládnuté postupy při řešení procedur krize a konfliktu. Z úrovně vrchního velitele spojeneckých sil NATO v Evropě jsou prováděny kontrolní prověrky NATINAMDS, takzvané RV (Readiness Verification), které jsou samozřejmě nenadálé a neohlášené, jejichž cílem je prověřit deklarované schopnosti národů plnit svoje závazky vůči NATO.

Technika a budoucnost

Pluk aktuálně disponuje následující technikou: RAT-31DL, ST-68U CZ, RL-4AS, PRV-17 a P-37. Zejména prostředky ruské

provenience P-37 a PRV-17, které jsou staré desítky let a postupně dosluhují (mají dvakrát překročen výrobem stanovený životní cyklus), čeká v brzké době náhrada. Armáda České republiky má pro potřeby ochrany a vzdušného prostoru zakoupit moderní prostředky MADR (Mobile Air Defence Radar), tedy technicky pokročilý 3D radiolokátor s dosahem v řádu stovek kilometrů a zlepšenou ochranou proti prostředkům elektronického boje. Plánovaná modernizace je otázkou několika miliard. Armáda tak získá na dlouhá léta moderní prostředek patřící ke světové špičce a samozřejmě se tak vyhne obtížím s postupným logistickým problémem v podobě stále se zhoršující dostupnosti náhradních dílů pro staré typy radiolokátorů.

Text: Michal Voska,

foto: archiv 26. pluku velení, řízení a průzkumu

Inzerce

ŘEDITELSTVÍ SPECIÁLNÍCH SIL POŘÁDÁ

VÝBĚR OSOB

CENTRUM PODPORY SPECIÁLNÍCH SIL

(nově vznikající bojová jednotka k 1. 7. 2016 v posádce Olomouc)

HLEDÁME VEŠKERÉ POZICE PRO JEDNOTKU PRAPORNÍHO TYPU V HODNOSTECH DESÁTNÍK AŽ KAPITÁN

TERMÍNY VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ pro kategorie A i B:

- kategorie A: zájemci o službu u bojových součástí (5 dnů)
- kategorie B: zájemci o službu u ostatních součástí (2 dny)

16. 5. – 30. 5. 2016 I. TERMÍN

27. 6. – 1. 7. 2016 II. TERMÍN

19. 9. – 23. 9. 2016 III. TERMÍN

Vzhledem k rozdílnosti základního a rozšířeného výběru od 601. skss hledejte bližší informace na www.respecs.cz

VSTUPNÍ PODMÍNKY PRO VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ:

- voják z povolání v aktivní službě s minimálně dvouletou praxí u útvaru a součástech AČR/ MO, nebo absolvent vojenské školy;
- zdravotní klasifikace A (schopen jako výsadkář);
- čistý rejstřík trestů;
- minimální stupeň středoškolské vzdělání (bez maturity);
- předpoklad pro získání bezpečnostní prověrky požadované na danou funkci;

NABÍZÍME:

- práce v kolektivu Speciálních sil;
- úzká spolupráce s 601. skupinou speciálních sil;
- náročný výcvik;
- osobnostní a profesní rozvoj;
- výsadkový výcvik;

Více informací o volných pozicích a průběhu výběru osob naleznete na webových stránkách Ředitelství speciálních sil na adrese www.respecs.cz

Zájemci o absolvování výběru osob kontaktujte personální oddělení na telefonním čísle: 973 411 593 nebo na email: personalni@601skss.cz

A fakta

Mimo hlavní úkol plní pluk v roce 2016 následující úkoly:

- vyčlenění příslušníků 26. pVRPz k nasazení pro V4 EU Battle Group (BG) I/2016;
- vyslání příslušníků 26. pVRPz k plnění úkolů podpory cvičení AMPLE STRIKE a řízení vojenských letounů ve vzdušném prostoru včetně koordinace s civilním ŘLP;
- vyslání příslušníků 26. pVRPz k plnění úkolů v rámci ÚU ASICIPP (Airborne Surveillance And Interception Capabilities to Meet Iceland's Peacetime Preparedness Needs) na Islandu.

Stěžejní cvičení v roce 2016:

- ♦ na území ČR:
 - RAMSTEIN GUARD, RAMSTEIN ASPECT, CLEAR SKY, FLASHBACK SHIELD, QUO VADIS, AMPLE STRIKE;
- ♦ mimo území ČR:
 - RAMSTEIN ASPECT (Německo), CROSS TRAINING (Německo), TOXIC LEAK (Slovensko), TACEVAL (v různých státech, účast hodnotitelů z 26. pVRPz).

Vojenský fond solidarity podporuje vojáky, jejich rodiny nebo pozůstalé už jeden rok

Efektivní a rychlá pomoc

Loni v březnu založili představitelé Armády České republiky a Charity České republiky Vojenský fond solidarity (VFS). Byla to reakce na sbírku pro rodiny pěti českých vojáků, kteří padli v Afghánistánu. Na konto fondu se podařilo shromáždit už téměř jeden a půl miliónu korun a pomohl už v několika naléhavých případech.

Za dobu své existence se fond významně zapsal do vědomí nejen příslušníků ozbrojených sil, ale i široké veřejnosti. Začal totiž poskytovat finanční prostředky těm, kteří se ocitli v tíživých situacích, ať už ze zdravotních či sociálních důvodů. Pečuje ale také i o děti vojáků, kteří zahynuli při výkonu služby na území České republiky nebo v zahraniční operaci. Nově od ledna letošního roku mohou o podporu žádat také příslušníci aktivní zálohy.

Pomoc se dostává i dětem vojáků

Prvním vojákem, jemuž finanční prostředky z fondu pomohly, byl desátník Stanislav Vajda z 13. dělostřeleckého pluku Jinče. „Právě u tohoto případu jsme si ověřili, že fond má smysl,“ říká tehdejší předseda VFS generálmajor Jaroslav Kocián, zástupce náčelníka GŠ – Inspektor AČR. „Na základě

A fakta

Na četné dotazy dárců a na základě ročních zkušeností několik zásadních informací:

1. Číslo účtu v České spořitelně Vojenského fondu solidarity je 44665522/0800, variabilní symbol 918. Variabilní symbol je nutno uvést vždy (pro identifikaci platby). Nejčastější chybou při platbách příspěvů je:
 - neuvedení variabilního symbolu;
 - záměna variabilního symbolu za symbol specifický (ten vyjadřuje zcela jiný úkon).
2. Dosáhne-li celkový příspěvek od jednoho dárce v daném roce částku 1 000 Kč, lze uplatnit slevu na odečet od základu daně z příjmů fyzických osob. Podmínkou pro vystavení příslušného potvrzení Charity Česká republika je však uvedení jména, příjmení, adresy dárce a zkratky VFS do zprávy pro příjemce v každém příkazu k úhradě.

VOJENSKÝ FOND SOLIDARITY

upozornění a podaného návrhu z jeho domovského útvaru jsme operativní a rychlou reakcí jedenáctičlenného řídicího výboru mohli tomuto vojákovi a jeho rodině pomoci téměř okamžitě. A to je také smysl fondu – bezprostřední a rychlá pomoc.”

V péči fondu jsou také tři desítky dětí vojáků, kteří zahynuli při plnění služebních povinností. V současné době se rozhoduje o několika dalších případech vojáků či jejich rodin, jimž by fond mohl pomoci.

Pod Agenturou personalistiky AČR

Při výročním zasedání řídicího výboru VFS byla na svém zasedání začátkem března letošního roku schválena výroční zpráva za uplynulý rok. Při této příležitosti jmenoval ministr obrany Martin Stropnický novým předsedou výboru Vojenského fondu solidarity poradce náčelníka Generálního štábu AČR brigádního generála Štefana Kaletu, který vystřídal generálmajora

Jaroslava Kociána. V den zahájení druhého roku činnosti předal také Inspektorát NGŠ veškerou působnost fondu a agendu Agentury personalistiky AČR. Ředitelem VFS byl jmenován Jiří Majkus, jeho zástupcem pak Daniel Kováček.

Dvanáctiměsíční finanční bilance prokázala ochotu lidí podpořit sbírkový účet finančním obnosem. Příspěvateli se stali drobní i pravidelní dárci, ale fond získal i dva strategické partnery, kterými jsou Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu a Vojenská zdravotní pojišťovna. K navýšení prostředků přispívají charitativní akce, mezi něž patřil zejména pochod 43. výsadkového praporu v Chrudimi, ale i Hokejové hry, organizované HC Kometa Brno a pražská akce Sparta vzdává hold. V současné době je na účtu shromážděná částka 1 347 000 Kč.

Text a foto: Jana Deckerová

Jednotky AČR vyčleněné pro Battle Group pod německým velením se připravovaly v Boleticích

Modrý meč ukázal ostří

V druhé polovině února se ve Vojenském újezdě v Boleticích uskutečnilo cvičení Blue Sword. Zapojili se do něho čeští vojáci, kteří mají být zařazeni do sestavy bojového uskupení Evropské unie pro druhou polovinu letošního roku. Tomuto uskupení bude velet Spolková republika Německo. Společně s dalšími čtyřmi státy má být toto uskupení EUBG (European Battle Group) připraveno plnit požadavky evropského společenství ve stabilizačních operacích.

„Cvičení bylo koncipováno tak, abychom dokázali připravenost našich jednotek splnit veškeré úkoly, které jsme deklarovali Evropské unii,” uvedl jeho řídící plk. gšt. Ing. Tomáš Špok.

Úkolové uskupení pro Battle Group

Pro potřeby EUBG bylo vytvořeno úkolové uskupení v počtu 250 vojáků z různých jednotek a prvků armády. Tyto prvky byly tvořeny pěchotní rotou (Force Protection) 44. Imopr Jindřichův Hradec, národním podpůrným prvkem (NSE) 14. plogp Pardubice, četou OPZHN (ochrana proti zbraním hromadného ničení) z 31. prchbo Liberec, jednotkou KIS (komunikační a informační systémy) z C OTS VŘ Lipník nad Bečvou, jednotkou PSYOPS z 103. cC/P Olomouc a zdravotnickým odsunovým týmem z AVZdr.

V průběhu komplexního výcviku i odborně taktického cvičení (OTC) vojáci prokázali schopnost komunikace, sladěnost a bojovou připravenost podle standardů EU. Za hladkým průběhem celého cvičení stálo úsilí mnoha lidí a potřebná spolupráce se všemi, kteří cvičení připravovali

a zabezpečovali. Velitel Pozemních sil AČR, pod něhož téměř všechny jednotky spadají, osobně navštívil cvičení. Generál Ján Gurník byl seznámen s průběhem cvičení a hovořil s vojáky o jejich práci, výcviku a zkušenostech.

Stabilizační operace

Cvičení bylo připraveno pod taktickým námětem, který by mohl odpovídat reálné situaci, k jejímuž řešení by EU vyslala své vojáky. Jednalo se o konflikt dvou států vzniklých po rozpadu velkého územního celku, nesoucí sebou spory o určení hranic a nároky na nová území. Za této situace bylo úkolové uskupení nasazeno do stabilizační operace, která měla pomoci v udržení dosaženého řešení a pokoje na daném území. Vojáci cvičili různá imitační cvičení, na jejichž základě byla pak posuzována jejich připravenost a to jak dílčích jednotek, tak celého organismu úkolového uskupení.

Ke standardním zadáním patřilo doprovázení a ochrana kolon převážejících vojenský a humanitární materiál. Při nich docházelo k napadením a komplikacím, se kterými by se vojáci mohli setkat v případě reálného nasazení. Ochranu vojsk měla na starosti pěší rota tvořená vojáky

44. Imopr. „Byla to pro nás zajímavá zkušenost spolupráce a koordinace s ostatními prvky, s nimiž nemáme většinou příležitost cvičit. Mohli jsme vyzkoušet své vybavení, zbraně a především si osvojit a prohloubit jednotlivé postupy, včetně spojení a komunikace s velením,” uvedl velitel pěší roty kpt. Radim Pejčoch.

V podobném duchu komentoval cvičení zástupce Národního podpůrného prvku (NSE) npor. Marek Bahenský, jenž měl v operaci na starosti logistickou podporu jednotek AČR. „Vyzkoušet si sladěnost, tok informací, stavění jednotlivých proudů a komunikaci s ostatními prvky, především s pěší rotou (Force Protection) ze 44. Imopr bylo pro nás největším přínosem, který nám pomůže v dalším zdokonalování schopností naší jednotky, ve spolupráci v případném nasazení nebo při dalším společném cvičení.”

Podpora cílových skupin

Součástí přípravy bylo rovněž procvičení jednotky psychologických operací PSYOPS. V rámci plnění úkolů EUBG patří zjišťování nálad místního obyvatelstva s následným získáním podpory a spolupráce stanovených cílových skupin. Na základě námětu bylo nasimulováno několik reálných situací, v nichž si příslušníci jednotky PSYOPS procvičili především plánovací a taktické

Generál Ján Gurník u jednotky PSYOPS

schopnosti a dovednosti, jejichž nedílnou součástí bylo využití systému hlasité reprodukce za účelem psychologického působení na dav během demonstrace. „Jedním z našich úkolů byla příprava tištěných produktů v podobě letáků k pozitivnímu ovlivnění postojů všech zainteresovaných stran operačního prostředí,” komentoval svoji činnost zástupce velitele jednotky PSYOPS kpt. Ondřej Šimčík. „Pro nás na tomto cvičení byla obzvláště přínosná možnost využití tzv. video týmu, který má za úkol audiovizuálně dokumentovat činnost vojsk a situaci v civilním prostředí.” Mezi takovéto situace patřilo například pořízení záznamu z předávání humanitární pomoci zástupcem ÚU DEU EUBG nevládní organizaci.

Ochrana proti zbraním hromadného ničení

Během cvičení se ke slovu také dostala četa OPZHN (Ochrana proti zbraním hromadného ničení). Několikrát byl totiž imitován útok za použití chemických prostředků či nehoda s následným únikem z prostor skladů otravných látek. I v tomto případě dokázali liberečtí chemici svou připravenost a schopnost rychle reagovat na události. „Byly okamžiky, kdy jsme se dostali pod časový i psychický tlak. Snažili jsme se, aby vše klaplo a dopadlo tak, jak má. Pro nás je to velmi cenná zkušenost právě v práci s jinými jednotkami, předáváním informací a z práce v terénu pod taktickým námětem, kde se musí situace řešit velmi rychle,” dodávají ke své činnosti čet. Zdeněk Dlaboja a rtn. Jiří Novák, oba z čtyř OPZHN.

Spojaři v bojovém

Jedním z podstatných prvků, který vždy musí být prověřen a nebylo tomu jinak ani na tomto cvičení, bylo předávání a tok

CLS poskytují ošetření v poli

Četa OPZHN při nácviu

Nácvik překládky humanitární pomoci

informací, které jsou pro vojáky velice důležité. Často na nich totiž stojí život i osud jednotky, tak fungování celého organismu úkolového uskupení. V případě cvičení Blue Sword 2016 tento informační tok po technické stránce, včetně rádiového spojení, zajišťovala jednotka KIS. Podílela se na hladkém toku informací a sama si na sobě vyzkoušela i celý tematický a bojový námět. „Jako spojaři jsme málokdy postaveni do situace, že musíme na sebe obléknout balistickou vestu a fungovat v bojovém prostředí, což se nám tady stávalo především při nácviu napadení základny. Jsou to pro mne cenné zkušenosti jak po stránce odborné, aby vše fungovalo tak jak má, tak po stránce profesní, kdy celá moje výstroj a výcvik našly uplatnění,” vysvětluje rtn. Lucie Henychová.

Vytvořit tak rozsáhlé a komplexní cvičení bylo možné jen díky dlouhodobé a kvalitní přípravě skupiny imitace a skupiny roze hry, které měly na starosti realizovat nejen celý námět cvičení, ale také jednotlivé imitace. Za úspěšným průběhem cvičení je mnoho

práce všech, kdo se podíleli na jeho přípravě. Mohlo se uskutečnit především díky rozsáhlému zázemí, které nám bylo poskytnuto vojenským újezdem v Boleticích. Chtěl bych touto cestou všem poděkovat,” upozorňuje velitel úkolového uskupení plk. Karel Zapletal.

Odborně taktické cvičení bylo připraveno velmi důsledně a precizně, čehož dokladem je i výsledek v podobě certifikace Úkolového uskupení, které dává zelenou našim vojákům na zařazení do systému EUBG. „Vysoce oceňuji schopnosti jednotek, které i přes rozdílnost svého zaměření dokázaly spolupracovat a vytvořit fungující organismus. Přestože byly soustředěny v prostoru již týden před zahájením, jejich nasazení po celou dobu cvičení nepolevovalo. Vojáci přistupovali ke svým úkolům odpovědně, byli stále pozitivně motivováni k vysokému výkonu. Dokázali z této přípravy vytěžit maximum,” dodává na závěr plk. Zapletal.

Text a foto: kpt. Tomáš Mlýnek

Představujeme vojenské profese

Pyrotechnik EOD

Rozstřelovač, raketový klíč, detektor kovů nebo magnetometr. I to jsou nástroje, které ke své práci používá vojenský pyrotechnik EOD (Explosive Ordnance Disposal). K tomu, aby byl oprávněn stanout tváří v tvář těm největším výzvám v Armádě České republiky, vede dlouhá cesta. V tomto procesu hraje důležitou roli odhodlání, výdrž psychická i fyzická odolnost a v neposlední řadě motivace.

„Musím přiznat, že v době, kdy jsem se poprvé setkal se zkratkou EOD a stal se příslušníkem jedné z jednotek nesoucí toto označení, jsem absolutně netušil, jak velká změna se v mém profesním životě odehraje,“ říká pyrotechnik z 15. ženijní brigády v Bechyni.

Na startovní čáře

K tomu, aby se zájemce dostal k této speciální jednotce, je nutné, kromě klasické cesty vstupního síta přes rekrutační střediska Armády České republiky, projít náročným výběrovým řízením a splnit všechny požadavky. V prvé řadě je to zdravotní způsobilost, nejen fyzická, ale zejména ta psychická, a dále úplné středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Pokud všechny tyto podmínky uchazeč splní, stává se příslušníkem jednotek Explosive Ordnance Disposal (EOD) a ocitne se na startovní čáře nikdy nekončícího vzdělávacího procesu.

„Je to jako když jedete mezinárodním rychlíkem,“ usmívá se pyrotechnik. „Když jsem s touto odborností začínal, měl jsem pocit, že jsem nastoupil do vlaku a měl jen velmi nejasné povědomí o cílové stanici. Když rychlík zvolna nabíral rychlost, nabízel se možnost vystoupit a celou cestu vzdát. Bezesporu rychlé řešení, na druhou stranu bych se nikdy nedověděl, kde se nachází cílová destinace, kde leží hranice možnosti, a zdali je možné tyto hranice překročit a posouvat. Rozhodnul jsem se ve vlaku vydržet, přijmout výzvu a udělat všechno pro to, abych obstál. Musím říct, že svého rozhodnutí jsem nikdy nelitoval,“ dodává specialista na výbušniny.

Průzkum výbušných prostředků

Prvním z pomyslných stupňů vzdělávání je kurz pořádaný Centrem technické a informační podpory EOD 15. ženijního pluku nesoucí název Explosive Ordnance Reconnaissance (EOR), v českém překladu

– průzkum výbušných prostředků. Jedná se o kurz v celkovém rozsahu čtyř týdnů, který je zaměřen na rozpoznávání a identifikaci výbušných prostředků. Na základě správné identifikace a posouzení okolností nálezu je absolventu kurzu schopen doporučit přijetí okamžitých bezpečnostních opatření a předat relevantní informace k dalšímu zpracování. Tento kurz však není primárně určen jen pro příslušníky EOD, ale účastní se jej pravidelně i příslušníci dalších jednotek, nejčastěji v návaznosti na přípravu pro nasazení v zahraniční operaci.

„Tento kurz byl pro mě náročný v mnoha směrech,“ pokračuje pyrotechnik. „Informace jsou předávány v rychlém tempu a hned poté je jejich pochopení prověřováno baterií testů. Ačkoli jsem měl již zažité základy konstrukce munice, některé lekce byly obsahově velmi náročné. Ke splnění testu je potřeba úspěšnost 86 % u všech otázek. Pro praktickou část jsou aplikována stejná pravidla. Když se ohlédnou zpátky, můžu říct, že tento kurz byl velmi přínosná a pro mou další praxi v následujících letech často využitelná zkušenost.“

Vzdělávací maraton

Dalším kurzem, který musí na své dlouhé cestě vzdělávání budoucí pyrotechnik EOD absolvovat, je kurz vševojskového pyrotechnika. Kurz v rozsahu nejméně tři měsíců pořádá Velitelství výcviku – Vojenská akademie Vyškov. Absolvent je pak oprávněn vykonávat, organizovat a řídit základní pyrotechnické práce při výcviku se známou municí na území naší republiky, kromě hromadného ničení. Tento kurz je možné rozšířit dalším navazujícím kurzem „vševojskový pyrotechnik-specialista“ pořádaný u Centra zabezpečení munice Týniště nad Orlicí.

Z pohledu pyrotechnika EOD však není účast v tomto kurzu nezbytnou podmínkou na cestě k získání nejvyššího oprávnění. Nicméně jeho absolvování rozšiřuje každému účastníkovi obzory, zvláště když se jedná o takovou odbornost, kde se špatná volba či rozhodnutí udělá pouze jednou.

„Vnímám, jak se mi hromadí pot na čele a obličej. Zčásti jej dokáže absorbovat kukla a z části výstelka helmy. Vlhkost uvnitř helmy se, bohužel, sráží na hledí a výrazně omezuje viditelnost. Zastavuji se, odkládám detektor kovů do prostoru, který jsem již důkladně prověřil. Beze spěchu pokládám nálož na povrch uježděné nezpevněné komunikace. Pozvedám ruku, na které mám připevněný ovládací panel a zvyšuji výkon ventilačního zařízení integrovaného v helmě těžkého pyrotechnického obleku EOD 9. Viditelnost se v následujících okamžicích razantně zlepšuje.“

„Otáčím se, abych se podíval za sebe. Zásahové vozidlo JERRV (Joint EOD Rapid Response Vehicle) stojí šikmo a blokuje přístupovou komunikaci. Zachytím pohledem člena týmu EOD stojícího ve střelecké věži zásahového vozidla. Má na očích dalekohled a dívá se na mne. Ví, že není jediný, kdo sleduje můj pohyb. Otáčím se zpět, uchopím detektor a kontroluji jeho funkčnost. Zvedám odloženou nálož a dávám se do pohybu. S každým krokem se přibližuji k hrozbě, která musí být bezpodmínečně eliminována. Tam někde přede mnou je v zemi ukryt systém, který tam byl uložen s cílem zranit nebo zabít.“

Výbušniny v praxi

„Tento kurz byl pro mě z profesního hlediska zajímavý tím, že mi dal všeobecný přehled o municí a metodách ničení munice a výbušných prostředků,“ pokračuje vojenský specialista. „Po teoretické i praktické stránce byl kurz na velmi vysoké úrovni. Pro mě jako pyrotechnika je však velmi důležité právě nabyté teoretické zkušenosti okamžitě začít používat v praxi. Po úspěšném absolvování kurzu jsem měl možnost být zařazen do jednotky a účastnit se zahraniční operace jako příslušník týmu (skupiny) EOD. Byla to obrovská příležitost, jak získat praktické zkušenosti z nasazení v reálných situacích a zároveň začít doposud nabyté zkušenosti a vědomosti bezprostředně uplatňovat v praxi.“

Po absolvování posledně jmenovaného kurzu je vojenský pyrotechnik po teoretické a částečně i praktické stránce připraven. S čím se však začíná trochu potýkat je jazyková vybavenost. K této zkušenosti došel pyrotechnik právě při nasazení v misi.

Angličtina jazykem pyrotechniků v misi

„Během zahraniční operace jsme velmi úzce a intenzivně spolupracovali s americkými jednotkami EOD, C-IED (Counter Improvised Explosive Device) a RCP (Route Clearance Patrol), kde pro komunikaci s koaličními partnery byla znalost angličtiny klíčová,“ vzpomíná účastník mise. „V té době jsem nebyl schopen komunikovat na profesní ani osobní úrovni. Nakoplo mě to však a ve volných chvílích jsem zahájil intenzivně výuku angličtiny. Pravdou je, že kvalifikační předpoklad u většiny pyrotechniků EOD vyžaduje znalost angličtiny na úrovni SLP (Standard Language Proficiency) 3232 nebo 2222, což předpokládá vyslání příslušníka EOD jednotky do jazykových kurzů odpovídající úrovně, nicméně žádný kurz vás plně dokonale nepřipraví na reálné setkávání se s tímto cizím jazykem. Proto nezbytnou podmínkou je intenzivní a neustálá samostatná příprava a odhodlání jazyk intenzivně používat.“

Specialistou po žebříku kurzů

Na třetí pozici v již zmíněném žebříku vzdělávání je kurz „pyrotechnika EOD“. Tento v naší armádě zajišťuje Centrum technické a informační podpory (CTIP) s minimální délkou čtyř měsíců. Standardní délka kurzu se ovšem pohybuje kolem šesti měsíců, protože není v silách instruktorů veškerý obsah předat studentům v kratším časovém intervalu. Tento kurz je koncipován sekvenčně, kdy jednotlivé fáze teoretické a praktické

přípravy na sebe logicky navazují a vzájemně se doplňují.

„Absolvent je pak oprávněn vykonávat a řídit pyrotechnické a EOD práce směřující k likvidaci výbušných prostředků, mimo ty, které obsahují chemické, biologické a radioaktivní látky (Chemical, Radiological, Biological, Nuclear – CBRN),“ vysvětluje pyrotechnik. „Budování schopnosti CBRN EOD

je v současné době ve fázi přípravy a v budoucnu by měli mít vybraní pyrotechnici EOD možnost toto oprávnění rovněž formou kurzu získat.“

Raketový klíč i detektor kovů

Posluchači kurzu „pyrotechnika EOD“ jsou po úspěšném absolvování schopni účinně aplikovat bezpečnostní principy a opatření. Jsou plně seznámeni s používáním základních EOD technik a nástrojů. Mezi tyto techniky patří především široké spektrum prostředků odstupné manipulace, minimalizace náloživa, výbušné dělení a používání speciálního náloživa.

„Z nástrojů mohou například uvést rozstřelovač, raketový klíč, detektor kovů, magnetometr, rentgenový inspekční přístroj, ochranné pyrotechnické obleky, robotické prostředky a další,“ pokračuje odborník na výbušniny. „Studenti jsou detailně seznámeni s pravidly a postupy pro bezpečné odstranění řízených střel, letecké a pozemní munice. Další dovedností je příprava a provádění hromadného ničení v teoretické i praktické rovině.“

Improvizované výbušniny

Samostatnou kapitolou je výcvik pyrotechniků v oblasti „podomáčku“ nebo jinými slovy „improvizované“ vyráběných výbušnin (Home-made explosives). Ten se zabývá aspekty nelegální domácí výroby výbušnin, zejména pak po chemické stránce a s ní souvisejícího rizika při výrobě těchto energetických materiálů. V závěru celého kurzu pyrotechnika EOD je důraz kladen na blok odstraňování improvizovaných výbušných systémů (Improvised Explosive Devices Disposal – IEDD). Právě v této části mají účastníci kurzu příležitost zúročit nabyté dovednosti a znalosti a v mnoha případech již v minulosti získané praktické zkušenosti. Celým kurzem se prolíná i výuka aspektů efektivního a správného používání informačního toku a systému EOD hlášení.

Každé bojové nasazení je přínosem

„Nad možností druhého nasazení v zahraniční misi jsem se dlouho nerozmýšlel, byla to jasná volba,“ vzpomíná pyrotechnik. „Jednalo se o naprosto odlišnou situaci, protože jsem měl působit jako velitel týmu/skupiny EOD. Pozice velitele týmu s sebou přináší velkou míru zodpovědnosti a hlavně nutnost přijímat ve složitých situacích okamžitá rozhodnutí. Ta mohou být dobrá nebo špatná. Proto se plně ztotožňuji s názorem, že úplně nejhorší možností je, když velitel nerozhodne vůbec.“

Během zahraničního nasazení náš tým spolupracoval s americkými EOD jednotkami a působil v jejich organizační struktuře. „Trvalo mi dohromady čtyři roky, než jsem se dopracoval k angličtině, která se mi však hodila, když jsme byli jedinými Čechy

v americké koloně vozidel. Komunikace přes pojiťka totiž není jednoduchá. Ale pokud si vzpomenu, v průběhu nasazení jsme se setkali i s mnoha situacemi, které se dají označit za nestandardní. Od nevybuchlých raket zarytých hluboko v zemi pod hangárem pro opravu vrtulníků, přes důmyslně sestavené a ukryté výbušné systémy, až po hromadné ničení munice v celkovém objemu dvě a půl tuny. Dnes už mohu, stejně jako mnoho mých kolegů, konstatovat, že každé nasazení v zahraniční operaci je výrazným posunem a příležitostí v kariéře každého pyrotechnika EOD.“

Ledový klid a rozvaha

Hlavním posláním pyrotechnika je ochrana životů, zdraví, veřejného a soukromého majetku. Spousta lidí si však řekne – co je na této profesi tak složité, když základem je likvidace nebezpečných předmětů či munice odpálením přímo na místě, kdy trhavinou nálož většinou dopraví k cíli pomocí robotického prostředku, a pak ji odpálí z bezpečné vzdálenosti? To je však ten tradiční stereotyp, který je vidět nejvíce.

„Před tímto odpálem „na dálku“, stejně tak i po něm, se však odehrává spousta mravenčí práce,“ svěříje se pyrotechnik. „Třeba jen koordinace všech bezpečnostních a záchranných složek v místě výbušného incidentu, sběr a předání důkazů po eliminaci výbušné hrozby, správná volba prostředků intervence a rozpoznání té situace, kdy by se odpálením výbušného prostředku jen znásobil účinek zničení důležité infrastruktury, podpora zpravodajské činnosti a cíleného rozkrývání a eliminace nepřátelských skupin či jedinců. To je jen malý výčet nebezpečných pracovních činností, které však vykonáváme vždy s ledovým klidem a rozvahou, ale také s odhodláním a hrdostí, na jehož konci je bezpečný návrat domů – k rodině.“

Text: Jana Deckerová ve spolupráci s 15. ženijním plukem, foto: Jan Kouba

Program optimalizace fungování Ministerstva obrany od začátku roku řídí speciální kancelář

Cílem je co nejefektivnější hospodaření

Počátkem roku 2016 došlo ke zřízení kanceláře pro řízení strategických projektů a vnitřních procesů. Tato instituce odpovídá za výkon činností spojených s projektovým řízením a podílí se na vedení projektového portfolia v působnosti Ministerstva obrany. Především usměrňuje přípravu a realizaci strategických a zvláště významných projektů zaměřených na rozvoj, ale také na udržení ozbrojených sil ČR včetně mezinárodních projektů vyzbrojování, projektů v oblasti zvyšování efektivity interních procesů MO a budování informační podpory interních procesů.

„Krátko po nástupu do funkce jsem si jako jeden z klíčových úkolů stanovil optimalizovat fungování resortu obrany tak, abychom maximálně efektivně a hospodárně využívali dostupné zdroje státního rozpočtu. Nejprve ve spolupráci s poradenskou firmou KPMG proběhl audit procesů klíčových agend, rozšířili jsme tým o zkušené odborníky a první výsledky se začínají už projevovat,“ uvedl k těmto záležitostem ministr obrany Martin Stropnický.

Kancelář spolupracuje s ostatními organizačními prvky MO a GŠ AČR v jednotlivých fázích životního cyklu projektů. Do její náplně patří také správa Procesního modelu resortu Ministerstva obrany a související průběžná analytická činnost zaměřená na kontinuální zlepšování interních procesů. Převzala úlohu Programové kanceláře „Programu optimalizace fungování interních agend resortu MO“.

projekty zaměřenými na zefektivnění chodu resortu.

„Kromě dokončení Programu optimalizace máme do letošního roku za cíl stabilizovat chod projektové kanceláře, vypracovat metodiku projektového řízení v resortu a postupně implementovat systém projektového řízení pro práci týmů strategických projektů. V působnosti kanceláře bude sledování stavu a vývoje rizik a identifikace problémových oblastí, které by mohly ohrozit úspěšné dokončení daných projektů. Kancelář bude spravovat databázi projektů a připravuje systém reportingu o stavu projektů pro jednotlivé úrovně řízení,“ vysvětluje manažerka Programu optimalizace fungování interních agend Zuzana Lieblová. „Naše instituce bude mít roli mezi projektového koordinátora a v případě potřeby navrhne opatření s cílem optimalizovat vynakládané zdroje.“

Optimalizační projekty se týkají oblastí strategie, podpůrných procesů (plánování, rozpočtování, nákup, řízení majetku, řízení lidských zdrojů), IT podpory procesů, organizačního a administrativního řízení a řízení rizik.

„Některé z projektů byly již dokončeny, vlastníkem projektu byla schválena závěrečná zpráva a výsledky práce jsou již ve fázi implementace do chodu agend MO. U jiných projektů pak na základě dosavadního průběhu realizace došlo k jejich modifikaci,“ hodnotí stav náměstek pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Daniel Košťoval, který je zároveň předsedou řídicího výboru Programu optimalizace fungování interních agend resortu MO.

Řízení Programu se nyní maximálně soustředí na projekty s nejvyšší prioritou. Jedná se o projekt AP12, s cílem optimalizovat proces plánování a rozpočtování a navazující akviziční proces. Vzhledem k tomu, že optimalizované procesy plánování budou generovat požadavky na zásadní změny v IT podpoře, v listopadu minulého roku byla ustanovena společná řídicí rada projektu AP12 a projektu IAPV. Nejvyšší prioritou má i projekt AP4, připravující opatření ke zvýšení míry elektronizace tvorby a oběhu dokumentů. Mezi projekty s nejvyšší prioritou patří Projekt AP1-A, který si klade za cíl optimalizaci procesu obranného plánování a stanovení strategických cílů resortu MO. V realizační fázi je již projekt Komplexní analýza IT a příprava IT strategie.

„Tímto bych chtěl poděkovat nejen projektovým manažerům a projektovému týmu, ale také všem ostatním zaměstnancům, kteří napomohli procesu optimalizace svými podněty a zkušenostmi. Pevně věřím, že s vaší pomocí se nám podaří klíčové projekty Programu optimalizace v letošním roce úspěšně dokončit,“ dodává na závěr ministr Stropnický.“

Redakce AR

Poručík Petr Michek z 25. protiletadlového raketového pluku zachránil život pár hodin před nasazením ve Vrbětčích

Nebylo pozdě

Na podzim loňského roku se poručík Petr Michek, příslušník 25. protiletadlového raketového pluku, stejně jako řada jeho dalších kolegů ze strakonického útvaru, připravoval k nasazení ve Vrbětčích na Zlínsku. Netušil ale, že ještě v den odjezdu zachrání život mladé řidiče.

Událost se stala v pondělí 19. října 2015 kolem půl desáté dopoledne. Poručík Petr Michek byl na cestě z Břeclavi do Strakonice. Ještě tentýž den v noci odjížděl s ostatními vojáky do Vrbětč na Zlínsku, aby zde jako první úkolové uskupení, vyčleněné za vzdušné síly Armády ČR, převzali od příslušníků pozemních sil AČR ostrahu vnějšího perimetru areálu muničního skladu.

Snad tu nejsme pozdě

Několik kilometrů od obce Člunek na Jindřichohradecku si náhle všiml hustého dýmu, který stoupal z příkopu. Zastavil a běžel se podívat, co jej způsobilo. Uviděl

havarovaný osobní automobil, převrácený na střechu, a v něm zaklíněnou řidičku.

„Moje první myšlenka byla, že už jsme zde pozdě. Žena se nehýbala, silně krvácela. Měla těžce poraněnou paži, která visela jen na vlásku měkké tkáně,“ popisuje prvotní dojmy z události poručík Michek. Společně s mužem, který řídil auto před ním a také na místě zastavil, vozidlo otevřeli a snažili se ženu vytáhnout. „Bylo to obtížné. Nedostatek prostoru, mokrá zemina, která nám klouzala pod nohama, z automobilu navíc vytékal benzín. Měli jsme obavy, aby vozidlo nezačalo hořet,“ vzpomíná třicetiletý voják.

Během vyprošťování se žena začala probírat a komunikovat se svými zachránci. Byla v šoku, hodně krvácela a stěžovala si na silnou bolest v paži. To už ale zastavovali další řidiči, kteří spěchali na pomoc. Mezi nimi i jedna zdravotní sestra. Zraněnou řidičku společně uložili do stabilizované polohy a starali se o ni až do příjezdu zdravotnické záchranné služby.

„Na nějaké dlouhé přemýšlení nebyl čas. Soustředili jsme se hlavně na to, abychom zraněnou ženu stabilizovali a uvědomili záchranné složky,“ reaguje Michek na otázku, co mu v té chvíli běželo hlavou.

Ženu se podařilo zachránit

Hrozivě vypadající nehoda měla šťastný konec. Mladou ženu se podařilo zachránit, ačkoliv se z vážných zranění léčí dodnes. Z lékařské zprávy vyplývá, že řidička utrpěla mimo jiné traumatickou amputaci v úrovni mezi ramenem a loktem, poranění plic či zlomeninu lopaty kyčelní kosti. Díky lékařům o paži nepřišla a může dokonce i částečně hýbat prsty.

Poručík Michek o svém činu skromně pomlčel. „To by udělal každý. Navíc jsem nebyl jediný, kdo se snažil pomoci. Byli tam přece i další lidé,“ říká. Celá věc vyšla najevo až začátkem letošního roku, kdy se na strakonický útvar obrátila tisková mluvčí územního odboru Policie ČR v Jindřichově Hradci poručice Hana Millerová. Ve své zprávě mimo jiné uvedla: „Žena dopravní nehodu přežila i díky profesionálnímu a obětavému přístupu vojáka z 25. protiletadlového raketového pluku Petra Michka, který ihned přispěchal na pomoc havarované řidičce a spoluposkytnutím rychlé první pomoci zcela zásadním způsobem přispěl k záchraně lidského života.“

Armáda byla jasná volba

Vojákem z povolání je Petr Michek deset let. Do armády jej to, podle jeho slov, táhlo od dětství. Už jako kluk prý navštěvoval různé akce klubů vojenské historie, které probíhaly na Pardubicích, odkud také pochází. „Zajímala mě dále střelba, vojenské lezení, přežití v přírodě a tak podobně. Když jsem se rozhodl, co budu dělat po základní škole, armáda byla jasná volba,“ vzpomíná.

Po absolvování vojenské střední školy v Brně nastoupil k tehdejší 26. brigádě velení, řízení a průzkumu, konkrétně 263. středisku radiolokačního průzkumu v Nepolisech ve východních Čechách. Na tři roky, které zde strávil, vzpomíná jako na období zajímavé práce a příjemného kolektivu. „Sloužit na pracovišti o čtyřiceti lidech mělo téměř rodinnou atmosféru. Zdejší vojáci jsou zkušenými specialisty ve svém oboru,“ dodává poručík Michek.

V roce 2008 byl přijat k prezenčnímu studiu na Univerzitě obrany v Brně. Hlavní přínos studia na zmíněné vysoké škole vidí především v tom, že získal větší rozhled napříč odbornostmi a také si výrazně zlepšil jazykové schopnosti. O pět let později studium úspěšně zakončil v oboru automatizované systémy velení a řízení. Kroky

čerstvého inženýra následně zaměřily k protiletadlovému útvaru do Strakonice.

Největším bohatstvím jsou lidé

Slouží zde na druhé baterii 252. protiletadlového raketového oddílu jako velitel čtyř odpalovacích zařízení. „Nejzajímavější je práce s vojáky na jednotkách, protože největší bohatství zdejšího útvaru spočívá v lidech, kteří zde slouží,“ říká Michek. Zcela otevřeně ovšem hovoří i o náročné práci, na které se podílí nedostatek lidí, se kterým se strakonický pluk potýká. „Na vojáky jsou

kladeny vysoké nároky, které jim brání více se věnovat osobnímu a rodinnému životu. Tento nedostatek ale bohužel není možné jakkoli kompenzovat,“ zdůrazňuje mladý voják. Svůj volný čas tak převážně tráví se svou sedmiměsíční dcerou, nebo odpočívá. „Občas si zajdu na střelnici, abych si udržel střelecké návyky. Baví mě také výlety po kulturních památkách a turistika,“ uzavírá sympatický poručík.

Text a foto: kapitánka Jana Samcová

Inzerce

Velitel 103. centra CIMIC/PSYOPS organizuje výběr kandidátů na obsazení systemizovaných míst v hodnostech rotmistr, nadrotmistr, poručík a nadporučík

Hledáme:

- **mladší specialista (v hodnosti rotmistra)** u střediska PSYOPS.
- **mladší specialista (v hodnosti rotmistra)** u střediska CIMIC.

Praxe u vojsk min. 2 roky, znalost AJ SLP 2222, předpoklad pro získání OFO na stupeň „Tajné“.

- **specialista ČVO 31 (v hodnosti nadrotmistra)** u střediska PSYOPS

Praxe u vojsk min. 2 roky, provoz, údržba techniky, výhoda znalost v oblasti ekologie, požární ochrany, znalost AJ SLP 1111.

- **důstojník (v hodnosti poručíka)** u střediska PSYOPS

Praxe u vojsk min. 2 roky, analytické předpoklady, znalost AJ SLP 2222, předpoklad pro získání OFO na stupeň „Tajné“.

- **velitel týmu (v hodnosti nadporučíka)** u střediska CIMIC

Praxe u vojsk min. 2 roky, znalost AJ SLP 3232, předpoklad pro získání OFO na stupeň „Tajné“.

- **mladší pracovník štábu operační skupiny (v hodnosti rotmistra)**

Praxe u vojsk min. 2 roky, převážně administrativní činnost, znalost AJ SLP 1111 výhodou.

Nabízíme:

Práci v kreativním kolektivu s důrazem na vlastní rozvoj osobnosti. Aktivní využívání anglického jazyka a pestrou náplň práce.

Preferujeme:

Samostatnost, kreativitu, komunikativnost, seriózní vystupování, ochotu učit se novým věcem, loajalitu.

Poznámka:

Do výběru osob se mohou hlásit zájemci, kteří splňují podmínky pro jmenování do stanovené hodnosti.

Motivační dopis o zařazení do výběru s profesním životopisem, kartou pro výběr a služebním hodnocením 2015 (výstup z ISSP) doručte elektronicky kontaktní osobě. Žádost musí obsahovat telefonní kontakt.

Předpokládáný nástup na SM 1.7.2016.

Služební místa nepodléhají výběru osob dle Směrnice NGŠ AČR č. 430-1/2015-2230 ze dne 30. 6. 2015.

Kontaktní osoba pro zájemce (další informace):

mjr. Mgr. Josef Daňhel
velitel CIMIC
alc.: 401 170
Email: Josef.Danhel@sis.acr

kpt. Ing. Leoš Snášel
zástupce velitele SoP (PSYOPS)
alc.: 401 181
Email: Leos.Snasel@sis.acr

o. z. Ing. Drahomír Kavecký
(personalista)
alc.: 401 105
Email: Drahomir.Kavecky@sis.acr

CREARE NON DESTRUERE
DA MIHI LIBERTATEM AUT MORTEM

Zaujalo nás v poslední době

Na hřbitově ve Svatce na Vysočině se rozloučila rodina, zástupci armády České republiky a široká veřejnost se vzácným člověkem, válečným veteránem plukovníkem v. v. Janem Velíkem, posledním příslušníkem sovětského výsadku STAS.

V Drážďanech byla zahájena výstava připomínající 60. výročí založení Spolkové zpravodajské služby. Mapuje zejména soupeření zpravodajských služeb SRN a NDR. Jedním z nejdůležitějších úkolů zpravodajské služby SRN bylo sledování sovětských tankových jednotek v NDR. Jejich nejtěžší výzbroj představovaly právě tanky IS-3. Ve sbírkách německých muzeí se žádný tank tohoto typu nedochoval, proto na základě dohody tento exemplář na výstavu zapůjčil Vojský historický ústav Praha.

Vrchním velitelem sil NATO a amerických jednotek v Evropě bude šedesátiletý čtyřhvězdičkový generál Curtis Scaparrotti. Na jaře ve funkci vystřídá svého kolegu Philipa Breedlova. Nominaci už schválil americký prezident Barack Obama, schválit ji musí ale ještě Senát. Generál Scaparrotti dosud řídí společné velitelství amerických sil a OSN v Jižní Koreji. Úkolem velitele spojeneckých sil je plánování operací vrchního velitelství Aliance v Evropě (SHAPE). Ve funkci obvykle slouží tři roky a post tradičně obsazují američtí generálové.

V areálu odboru biologické ochrany Těchonín se uskutečnil společný výcvik jednotek armády, Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje a Fakultní nemocnice Plzeň zaměřený na případy výskytu vysoce nakažlivých nemocí a bioterorismu. Účastníci cvičení si vyzkoušeli znalosti týkající se zajištění pacienta, používání transportních izolačních prostředků osob, tzv. biovaků, oblékání a bezpečné svlékání ochranných obleků. Součástí bylo procvičení dezinfekce biovaku a personálu v dekontaminační zóně.

Přes pět měsíců operačního nasazení v afghánské provincii Parwan má za sebou 5. strážní rota BAF. Příslušníci rot absolvovali přes 300 patrol v okolí letiště a zájmovém prostoru. Ve spolupráci se skupinou CIMIC uskutečnili řadu projektů na podporu a zlepšení života místního obyvatelstva. Do předání operačního úkolu zbývá 5. strážní rotě ještě měsíc.

Ve Staré Boleslavi se u 261. střediska řízení a uvědomování (CRC – Control and Reporting Centre) uskutečnilo cvičení Flashback Shield. Úkolem pracovníků střediska je v případě nenadálé situace či krize mimo jiné zalarmovat příslušné jednotky k ochraně vzdušného prostoru.

Ministr obrany Martin Stropnický udělil brigádnímu generálu Arné Hedénovi, zvláštnímu poradci na švédském Ministerstvu obrany, resortní vyznamenání. Vyznamenání Zlaté lípy ministra obrany České republiky předal náměstek pro řízení sekce obranné politiky a strategie MO Jakub Landovský. Brigádní generál Hedén obdržel vyznamenání za významný přínos česko-švédských vztahů v oblasti obrany.

Cvičné bojové slánění si vyzkoušeli nad Chrudimí paragáni ze 4. brigády rychlého nasazení. Slaňovali z vrtulníku Mi-17 z výšky třiceti metrů. Provedení musí být velmi rychlé a překvapivé. Po slánění následuje kruhová obrana, ve které vojáci kryjí ostatní, co slaňují. Tento náročný výcvik je pro vojáky denní rutinou a drilování v této přípravě je nutností. Jediné zaváhání totiž může znamenat fatální následky, proto instruktoři výsadkové přípravy, piloti i vojáci musí být při akci dokonale sebraní.

Náčelník GŠ AČR generálporučík Josef Bečvář přijal nového a bývalého velitele 4. brigády rychlého nasazení. Plukovníku Miroslavu Hlaváčovi poděkoval za jeho osobní nasazení a přínos ve prospěch brigády a popřál mu mnoho zdaru ve funkci ředitele odboru rozvoje pozemních sil sekce rozvoje a plánování schopností MO. Vyslovil přesvědčení, že plukovníku Romanu Náhončíkovi se ve funkci velitele tohoto bojového útvaru povede neméně dobře.

Teroristické útoky v Bruselu byly sérií sebevražedných útoků, k nimž došlo 22. března mezi 7:58 a 9:11 hodin. Útoky si vyžádaly nejméně 32 obětí a přes 340 zraněných. Cílem bylo mezinárodní bruselské letiště Zaventem a stanice bruselského metra Maelbeek v centru města, poblíž budov evropských institucí. Celkem došlo ke třem sebevražedným explozím. K útokům se přihlásila teroristická organizace Islámský stát.

Začátkem března se v Praze uskutečnila mezinárodní konference Defence Logistics Eastern Europe 2016. Konala se pod patronací ředitele Sekce podpory MO ČR brigádního generála Jaromíra Žuny, který konferenci také předsedal. Mezi nosná témata patřily především otázky strategie výstavby logistiky v soudobých armádách, hlavní směry modernizace operační a stacionární logistiky, logistické zabezpečení v dlouhodobých operacích na operačním stupni a další témata, jejichž řešení je pro zajištění budoucích potřeb Aliančních vojsk klíčové.

Příslušníci 102. průzkumného praporu generála Karla Palečka připravili v minulém roce charitativní akci pro Asociaci rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v České republice, z. s., klub Radost. Vedení útvaru vždy zaujímá různé instituce i z jiných měst, které vyšlou své týmy na sportovní klání, jež je také každým rokem jiné. V tomto případě se jednalo o soutěž týmů v halovém florbalu. V rámci charitativního sportovního zápasu byla vybrána finanční částka ve výši 35 600 Kč. Tuto částku chtějí členové Asociace využít pro zájezd do termálních lázní Laa v rakouském přhraničí pro rodiny s postiženými dětmi. Za roční spolupráci poděkoval vojákům 102. průzkumného praporu předseda Asociace Radost Petr Frantal.

Fakulta vojenského leadershipu a Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany zvítězily ve svých kategoriích v žebříčku nejlepších vysokých škol, které sestavil časopis Týden. Ten rozdělil vzdělávací instituce do kategorií podle jednotlivých vědních disciplín a hodnotil je na základě vybraných kritérií. Ve velké konkurenci v oboru zdravotnictví obsadila první místo Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové, která tak potvrdila status elitní školy se vším, co ke studiu patří. Univerzita uspěla i v další kategorii, do níž byly zařazeny školy zabývající se obory právo a bezpečnost. Fakultu vojenského leadershipu následovaly právnické školy v Praze a Brně.

Čeští vojáci odrazili útok na velitelství mise EUTM v Mali. Ozbrojený muž zaútočil puškou typu AK na hlavní vstup do areálu velitelství Výcvikové mise Evropské unie (EUTM) v Bamaku, které strážejí příslušníci 7. jednotky Armády České republiky. Čeští vojáci zaujali se stanovenými postupy obranné postavení a po pozitivní identifikaci útočníka jeho střelbu opětovali. Následně ho na místě ve spolupráci s příslušníky Malijské národní gardy zneškodnili.

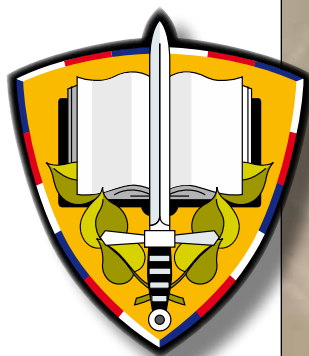
Na bezpečnost občanů dohlížejí na základě bruselských teroristických událostí společně s policisty i čeští vojáci. Na základě rozhodnutí vlády vyčlenila Armáda ČR 550 vojáků k posílení Policie ČR. Vojáci budou působit ve smíšených hlídkách na letištích, nádražích a dalších místech se zvýšenou koncentrací osob. Tři úkolová uskupení budou nasazena v Praze, Severomoravském a Jihomoravském kraji. Pro Prahu je určeno 350 vojáků ze 4. brigády rychlého nasazení, pro dvě úkolová uskupení na Moravě pak po 100 vojácích ze 7. mechanizované brigády.

Opatření budou podle rozhodnutí vlády platit po dobu dvou měsíců s možností prodloužení.

Vědci z Univerzity obrany vyvinuli nové střelivo pro ozbrojené doprovody v letadlech

Výzva zvaná Munipol

V důsledku zneužití civilních dopravních letadel při teroristických útocích v New Yorku v září roku 2001 byly výrazně posíleny ochranné prvky a postupy pro zvýšení bezpečnosti letů. Jejich součástí je také přítomnost ozbrojených doprovodů na palubách letounů. A právě pro ně je určeno nové speciální střelivo, které vzniklo na základě několikaletého vývoje prováděného skupinou odborníků na Univerzitě obrany.

Tým českých ozbrojených doprovodů na palubách letadel, kteří jsou označováni také jako airmarshalové, vznikl jako jedna ze speciálních složek Policie ČR v roce 2004. K jejich zákroku proti teroristům na palubě letadla dosud nedošlo, doprovodci zatím pouze spolupracovali při uklidnění opilých či agresivních pasažérů. I v takových situacích však vystupují jako běžní anonymní cestující. Teprve ve skutečně kritické situaci, kterou nelze vyřešit jiným způsobem, se může policista prozradit a použít služební zbraň.

I když je prostředí, v němž airmarshalové působí, dosti specifické, v zásobnících svých pistolí mají stejné střelivo jako příslušníci jiných speciálních policejních jednotek. Potřeba vytvořit pro zákroky na palubách letadel náboj takzvaně „šitý na míru“ vedla v roce 2010 docenta Jana Komendu z katedry zbraní a munice Univerzity obrany k návrhu projektu bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra s označením Munipol. „Byla to výzva, kterou jsme přijali mimo jiné i proto, že se nabízela možnost zkusit ve vědě něco nového a navíc s reálným výstupem. Až později jsme si uvědomili, že výsledky dosažené v projektu posouvají naše poznání v oboru zbraní-střelivo zase o nějaký krok dál,“ vzpomíná na okolnosti předložení projektu jeden z jeho duchovních otců.

Vraťme se však na úplný začátek. Klíčovým předpokladem úspěšného vývoje byla spolupráce se samotnými příslušníky oddělení doprovodů letadel Policie ČR. S jejich pomocí a podle jejich taktických postupů při služebních zákrocích na palubě letadla byly definovány základní požadavky na vyvíjený náboj. Z řady pracovních jednání pak vyplynuly dva hlavní požadavky, které musí

jejich nový náboj bezpodmínečně splnit. Protože policista musí v případě použití služební zbraně zneškodnit útočníka hned prvním výstřelem, musí mít střela maximální ranivý účinek. Současně však ve stísněném a zaplněném prostoru kabiny letadla nesmí dojít k ohrožení dalších neúčastných osob a rovněž poškození některých citlivých částí letadla by nebylo žádoucí.

„Přestože tyto požadavky jsou do značné míry protichůdné, podařilo se nám najít technické řešení, které je splňuje,“ shrnuje výsledek vývoje druhý z autorů projektu podplukovník Luděk Jedlička ze stejné katedry brněnské vojenské vysoké školy, který mimo jiné prováděl vnitrobalistické výpočty a modelování drah letu střel. Řešitelé vycházeli z teoretických znalostí chování materiálu při zátěži a vývoj prováděli formou postupného přibližování k optimálnímu výsledku. „Vyvinuli jsme velmi lehkou mosaznou střelu ráže 9mm s vysokou počáteční rychlostí přesahující 500 m/s a velmi vysokou počáteční kinetickou energii, okolo 650 J. Klíčem k řešení úkolu je kombinace specifického materiálu a designu střely, která má na své přední straně otevřenou expanzivní dutinu, jež po zásahu způsobuje deformaci střely a v důsledku toho předává maximum kinetické energie zasaženému cíli,“ říká podplukovník Jedlička. Dominantní podíl na vývoji této homogenní expanzivní střely a náboje 9mm AM má externí spolupracovník Ing. Martin Rydlo, který zde využíval jak své teoretické znalosti získané mj. při studiu na katedře zbraní a munice UO, tak i bohaté zkušenosti z průmyslové praxe.

Aby bylo možné posoudit průběh a výsledek vývoje, bylo součástí projektu také vytvoření metodiky pro hodnocení nového typu munice. Protože střelba v reálné

doc. Ing. Jan Komenda, CSc.
a Ing. Martin Rydlo, Ph.D.

situaci by nejčastěji byla vedena na hrudník, případně hlavu útočníka, vytvořili řešitelé ke stanovení ranivého potenciálu střeliva při speciálních balistických experimentech funkční vzorek etalonového terče nahrazujícího lidskou hlavu. Ten je tvořen dvěma základními prvky – po stranách umístěnými kostními substitucemi Synbone (náhrada lebky), mezi něž je vložena substituce měkkých mozkových tkání v podobě balistické želatiny. Jako etalon, s nímž byla porovnávána vyvíjená munice, pak sloužil široce rozšířený policejní náboj Action 5 se shodnou ráží 9mm Luger, který je produktem firmy RUAG. Střelecké experimenty na etalonech nahrazujících hlavu a trup člověka potvrdily dosažení požadovaných vlastností nově vyvinutého náboje, který dostal označení 9mm AM (Air Marshal).

Ranivý potenciál nábojů byl hodnocen jednak předanou energií terči hlava v Joulech, jež by měla být co největší (maximální stupeň paralyzování útočníka na palubě letadla) a dále měrnou zbytkovou energií střely po průniku terčem hlava v Joulech na čtvereční metr, která by naopak měla být co nejmenší (vyloučení zranění neúčastných osob – cestujících či palubního personálu).

Ranivý potenciál střely AM ve srovnání se střelou konkurenčního náboje Action 5 se v případě substituce trupu zvýšil o 24 % a v případě substituce hlavy dokonce

(balistické výpočty, analýzy, laborace střeliva). Se svým „balistickým nadhledem“ byl pro řešení projektu nepostradatelným i profesor Bohumil Plíhal.

Při naplňování cílů projektu byla velmi významnou hnací silou spolupráce s firmami Prototypa-ZM Brno, Sellier & Bellot Vlašim a Explosia Pardubice, bez nichž by konečný produkt vývoje, náboj 9mm AM, nevznikl. Pro účely zkoušek byly vyrobeny čtyři tisíce kusů náboje v jeho konečné variantě. Část z nich dostali k otestování i jejich potenciální uživatelé z Policie ČR.

„Policisté, s nimiž jsme na vývoji náboje průběžně spolupracovali, nám zprostředkovali kontakty s mezinárodní komunitou airmarshalů a umožnili prezentaci našich výsledků. Z účasti na mezinárodních konferencích tak víme o zájmu o testování nového náboje 9mm AM zahraničními složkami airmarshal z Holandska, Rakouska, Francie, Polska či Rumunska,“ popisuje podplukovník Jedlička ohlas na hlavní výsledek projektu, který byl ukončen v prosinci 2015. Zda budou čeští a případně i zahraniční airmarshalové v zásobnících svých pistolí nosit nové střelivo 9mm AM, bude nyní záviset na rozhodnutí příslušných policejních složek.

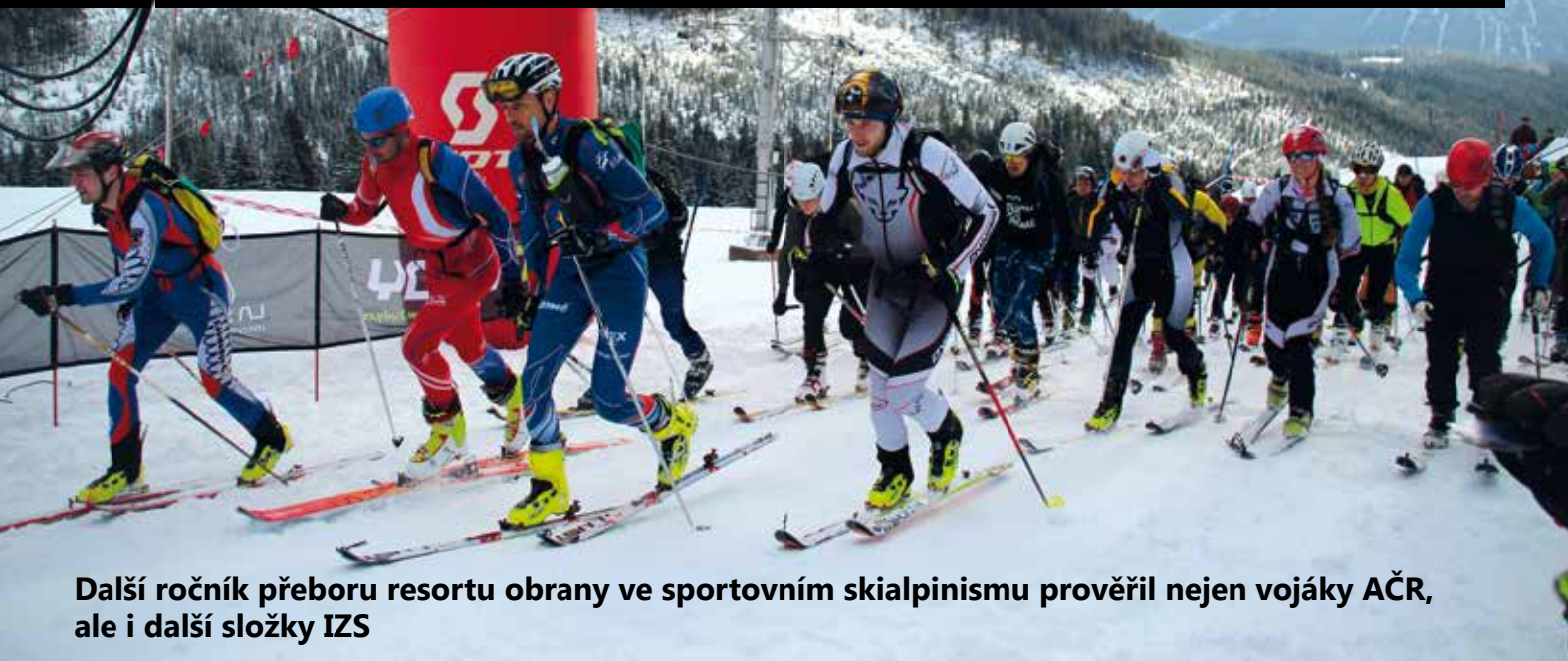
Text: Viktor Sliva, foto: autor a archiv UO

o 45 %. Výletová rychlost po proniknutí substitucí hlavy činí u střely AM v průměru pouhých 10 m/s oproti 150 m/s v případě střely Action 5; střela AM tak již pro další neúčastné osoby není nebezpečná, neboť její zbytkový ranivý potenciál je skoro nulový a navíc nemůže narušit konstrukci trupu letadla. Z obou sloupcových grafů plyne, že výborných výsledků dosáhl při hodnocení podle definovaných kritérií i nový policejní náboj HS od Sellier & Bellot Vlašim, i když byl vyvíjen pro obecné policejní použití. Při střeleckých experimentech zaměřených na hodnocení ranivého potenciálu střeliva byly v široké míře používány vysokorychlostní kamery s rychlostí záznamu až 30 000 fps (obr. za sekundu).

Na řešení pět let trvajícího projektu se spolu s jeho výše uvedenými spolaupraty podíleli i další akademičtí pracovníci Univerzity obrany a externí spolupracovníci (celkem asi 20 osob). K hlavním postavám patřili vedle podplukovníka Romana Vítka (příprava experimentů, realizace a vyhodnocování experimentálních střelb) docent Juraj Hub, který se v rámci projektu věnoval především počítačovým simulacím chování střely při pronikání cíli a hodnocení účinků střely na konstrukční prvky dopravního letadla, a rovněž major Michal Kovařík

zleva doc. Ing. Juraj Hub, Ph.D., Ing. Martin Rydlo, Ph.D., doc. Ing. Jan Komenda, CSc., pplk. Ing. Roman Vítka, Ph.D. a pplk. Ing. Luděk Jedlička, Ph.D.

Další ročník přeboru resortu obrany ve sportovním skialpinismu prověřil nejen vojáky AČR, ale i další složky IZS

Adrenalin na sněhu

Náročná sedmnáctikilometrová trať s převýšením dvou tisíc metrů, překonání potoka s lyžemi na batohu a čtyřicetistupňové stoupání do protilehlého svahu. Taková trasa čekala letos na čtyřicet devět závodníků III. ročníku otevřeného přeboru resortu obrany ve Špindlerově Mlýně.

Do soupeření na sněhu a ledu se pustili nejen zástupci vojenských útvarů a zařízení z celé republiky, ale na startovní lajnu se postavili i zástupci z ostatních složek integrovaného záchranného systému a ředitelství Krkonošského národního parku.

Účastníci závodu brzy poznali, že si organizátoři dali opět velmi záležet a potvrdilo se, že do měření sil ve sportovním skialpinismu se pouští jen zkušení borci, kteří už mají pár podobných závodů za sebou. Trať závodu měřila sedmnáct kilometrů s převýšením dvou tisíc metrů a byla postavena tak, aby splnila náročnost parametry celorepublikového závodu.

S lyžemi na batohu

Po mrazivé noci, kdy teploty klesly k minus deseti, byla trať pevná a rychlá. Závod odstartovali na sjezdovce u Brádrlových bud velitel ženijního pluku plukovník gšt. Robert Bielený spolu s plukovníkem Miroslavem Jebavým z oddělení záchranné a výsadkové služby a tělesné výchovy MO ČR. Hned po startu čekalo závodníky prvních sto výškových metrů na Ptačí kámen. Následoval více než dvoukilometrový sjezd do údolí Medvědího potoka, kde museli s lyžemi na batohu překonat potok a zdolat čtyřicetistupňové stoupání do protilehlého svahu. Po vyběhnutí k Brádrlovým boudám pak trať pokračovala tříkilometrovým sjezdem do Labského dolu.

„Odtud jsme stoupali okolo Dvorských vodopádů k Medvědí boudě, dále do údolí Medvědího potoka a pak proti proudu až na cestu vedoucí k Martinově boudě,“ vzpomíná kapitán Michal Škobrtal z Hlavního velitelství Vojenské policie, který skončil v celkovém pořadí na třetím místě. „Traverzovali jsme úbočím Vysokého kola a následoval ostrý sjezd volným terénem do Labského dolu, kdy sklon na svahu byl místy více než 35 stupňů. Trať to byla náročná, mnozí si sáhli na dno, ale za ten adrenalin to stálo.“

Po svážnici pak účastníci závodu projeli okolo Medvědí boudy a zopakovali si nekonečný výstup okolo Medvědího potoka.

Po výstupu je pak čekal zaslužený sjezd do cíle u Brádrlových bud.

Hned v počátku se do vedení utrhla dvojice závodníků Jan Hepnar z Hasičského záchranného sboru ČR a Radoslav Groh z Horské služby. Ten byl téměř po celou dobu závodu na špici, ale do cíle první vběhnul Jan Hepnar. Třetí místo v absolutním pořadí si pak zasluženě vybojoval kapitán Michal Škobrtal z Hlavního velitelství Vojenské policie.

Text: Jana Deckerová, foto: kpt. Eduard Zíka

A fakta

Pořadí v jednotlivých kategoriích:
AČR Muži do 30 let

1. Npor. Matěj Picka – VÚ 7935 Jince
 2. Svob. Vojtěch Neumann – VZ 8297 Praha
 3. Rtm. Josef Zlámal – VÚ 4423 Přáslavice
- AČR Muži 31 – 40 let**
1. Npor. Michal Škobrtal – VÚ 5104 Praha
 2. Mjr. Karel Raděj – VÚ 7830 Praha
 3. Čet. František Zouhar – VÚ 7935 Jince

AČR Muži nad 41 let

1. Svob. Ladislav Sás – VÚ 4423 Přáslavice
 2. Čet. Jiří Špaček – VZ 5512 Dobronín
 3. Kpt. Jan Böhm – VÚ 6624 Bechyně
- Muži OPEN**

1. Radoslav Groh – Horská služba
 2. Jan Hepnar – HSZ ČR
 3. Libor Bohdanec – Horská služba
- Ženy OPEN**

1. Barbora Zdráhalová – FN Hradec Králové
2. Petra Šťastná – KRNP
3. Romana Daněčková – HZŠ ČR

Výsadkáři z Chrudimi trénovali s kulomety M2

Příprava na Afghánistán

V rámci přípravy na nasazení v Afghánistánu absolvovalo 25 vojáků ze 43. výsadkového praporu v Chrudimi specializovaný kurz zaměřený na použití kulometu M2. Školení proběhlo ve výcvikovém středisku americké armády v bavorském Grafenwöhr. Probrána byla nejen obsluha této legendární zbraně nasazené již od druhé světové války, ale i řízení vozidel kategorie MRAP.

„Možnosti, které výcvikové středisko CATC (Combined Arms Training Center) nabízí, jsou obrovské a instruktoři jsou s problematikou použití těchto zbraní velice dobře obeznámeni,“ pochvaloval si nadrotmistr Lukáš Hergott. Během výcviku, jenž se odehrával v učebnách i na střelnici, se vojáci detailně seznámili se všemi aspekty použití této zbraně. Ta je nedílnou součástí vozidel MRAP a Maxx Pro, která mají Češi na Bagramu zapůjčená od americké armády. „Výsadkáři mají sice ve výzbroji jinou zbraň – používají 12,7mm kulomet NSV, ale z předchozích nasazení v Afghánistánu kulometry M2 většina vojáků zná. Ti ostatní s nimi byli seznámeni právě během tohoto výcviku,“ doplnil Lukáš Hergott.

Nejen střelba

Před tímto kurzem vojáci z Chrudimi absolvovali ještě jeden, zaměřený na řízení obrněných vozidel Maxx Pro a MRAP, s nimiž budou od konce března v Afghánistánu plnit úkoly související s ostrahou základny Bagram. Právě zmíněný Maxx Pro, tedy patnáctitunový obrněnec kategorie MRAP, tvoří součást flotily našich vojáků v Afghánistánu. Design kabiny odkazuje na amerického výrobce nákladáků Navistar International, vývoj pancéřování zaštilil izraelský Plasan. Pohodlí je samozřejmě až na posledním místě, ale do obrněnce se dobře nastupuje a vejde se tam až šest pasažérů. Ti se usadí vzadu a nemusí se krčit vpředu s posádkou. Třetí generace má výrazně modernizovaný podvozek a je to znát. V terénu o dost méně skáče. Omezující je ovšem velikost, na kterou si musí vojáci, respektive budoucí řidiči zvyknout. Kde bez problému projede Humvee či Iveco, tam se Maxx Pro nevejde. Rozdílná je i manévrovatelnost a potřeba velkého prostoru při otáčení.

Text: Olga Bálintová, Michal Voska, foto: archiv US Army

recenze

Hugh Ambrose

Pacifik – Peklo za oceánem

Kniha popisuje příběhy z druhé světové války, dle stejnojmenného seriálu z produkce HBO, kde se prolínají opravdové osudy čtyř amerických marínů a jednoho pilota námořního letectva. Všichni prošli válečným peklem všech zásadních bojů v Tichomoří – od bitvy s Japonci na Guadalcanalu, přes masakr na ostrově Iwodžima až po krvavé a prudké boje po vyložení na Okinawě na samém konci války.

V knize jsou poutavě vylíčeny příběhy mužů, kteří dali v sázku životy, aby bojovali za svou vlast. Byli odveleni na druhý konec světa do války s nepřítelem, jenž upřednostňoval sebevraždu před kapitulací. Tito stateční muži poznali krutost a ponížení v zajateckých táborech, byli svědky nespočetných úmrtí v řadách vojáků i civilistů a za svá válečná ocenění zaplatili často cenou nejvyšší. Hugh Ambrose doplňuje individuální osudy pětice válečných hrdinů televizní série o poznatky načerpané při mnohaletém studiu válečných dokumentů, záznamů, deníků, dopisů, memoárů i při rozhovorech s válečnými veterány. Nabízí čtenářům jedinečný, mnohavrstevný a poutavý pohled na válku v Tichomoří. Kniha Hugh Ambrose je unikátní válečnou výpovědí spojující bezprostřední a nálehavé osobní prožitky očitéch svědků s historicky přesným popisem přelomových válečných událostí.

Počet stran: 752, vydalo Nakladatelství JOTA

Text: Michal Voska, foto: Nakladatelství JOTA

Představujeme odbor interního auditu Ministerstva obrany

Audit není kontrola

Odbor interního auditu MO je nezávislý orgán, který je určen k objektivnímu přezkoumávání a vyhodnocování správnosti vybraných finančních a majetkových operací, přiměřenosti a účinnosti řídicího a vnitřního kontrolního systému, poskytuje nezávislou, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost. Jeho ředitele Petra Obernauera jsme požádali o následující rozhovor.

Co to vlastně je interní audit, čím se váš odbor zabývá?

Historie auditu je prastará. V dřívějších dobách, a nemyslím tím zrovna jen minulé a předminulé století, patřil audit spolu s účetnictvím k metodám, které měly chránit obchodníky před zbytečnými ztrátami na majetku a penězích, a to zejména na základě podvodů a omylů v nesprávné evidenci. V latině je základním významem slova audit poslouchání, dozvídání se.

V angličtině znamená audit revizi, prověrku, kontrolu účtů. V současné době je interní audit na zcela jiné úrovni, permanentně se vyvíjí a je synonymem pro objektivitu, nezávislý pohled a slouží jako nástroj pro zkvalitňování řízení a kontroly. Můžeme to tedy shrnout do velmi krátké definice, že interní audit je manažerským nástrojem, tzn. „očima a ušima managementu“.

Cílem našich auditorů je prosazovat přístup vedoucí ke zlepšení komunikace mezi

lidmi při řešení problémů, nalézat ochotu k dohodě, konstruktivnímu přístupu a porozumění nezbytnému principu „jedné společnosti“ s jednou vizí a cílem. Naš odbor je tedy moderním, efektivním a účinným prvkem Ministerstva obrany v rámci vnitřního řídicího a kontrolního systému zaměřeným na přidávání hodnoty, mapování a posuzování rizik, která plynou nejen z finančních a majetkových operací, ale i z běžné činnosti. Napomáhá plnění cílů, úkolů a záměrů auditovaných útvarů a tím i Ministerstva obrany jako celku a na základě svých zjištění a závěrů navrhuje vhodná doporučení k eliminaci identifikovaných rizik. Tím přispívá k optimalizaci veřejných výdajů, zajištění hospodárného, efektivního a účelného využívání finančních prostředků a ostatních zdrojů a zdkonalování řídicích a kontrolních procesů na Ministerstvu obrany.

Řekl jste zajištění hospodárného, efektivního a účelného využívání finančních prostředků. Můžete to blíže specifikovat?

Tři slova – tři kritéria, tzv. 3E, která se velmi často objevují a diskutují, zejména v oblasti veřejných zakázek a nakládání s finančními prostředky. Hospodárností chápeme „dělat věci levně“, tzn. dosahovat nejvyšší kvalitu za nejnižší cenu, efektivností chápeme „dělat věci správnou cestou“. Tyto dva pojmy lze charakterizovat také slovy poměr ceny a výkonu.

Pod účelností spatřujeme „dělat správné věci“, tzn. vynakládání příslušných a potřebných zdrojů k dosažení stanovených cílů.

Finanční prostředky a další zdroje je třeba tedy vynakládat s rozvahou a vždy musíme nabýt určitého stupně jistoty, že byly, případně budou vynaloženy hospodárně, účelně a efektivně.

Jaký je tedy rozdíl mezi auditem a kontrolou?

Interní audit je nástrojem vrcholového vedení neboli managementu organizace. Jeho prioritním cílem není odhalení viníka, jako u kontroly nebo inspekce, ale odhalení nedostatku v systému nebo procesu, ve vnitřních předpisech, odstranění duplicit a nežádoucích jevů, které, pokud se včas neodhalí, tak v konečném důsledku mohou stát resort nemalé finanční prostředky. Jeho pohled na věc je tedy spíše z hlediska funkčnosti jednotlivých systémů a procesů. Jednou z povinností interního auditu, danou zákonem o finanční kontrole, je i prověřování účinnosti vnitřního kontrolního systému. Dá se říct, že interní audit pomáhá také preventivně.

Jak nakládáte se skutečnostmi, které zjistíte v rámci auditů?

Zjištění bych rozdělil do dvou kategorií. Méně závažná a drobná zjištění a na ně navazující rizika, jež lze odstranit neprodleně a na místě u auditovaného nebo součinnostiho útvaru, projednáváme s vedoucími těchto útvarů a navrhuje jim doporučení, která jsou tito vedoucí schopni ze své úrovně neprodleně a na místě realizovat a uskutečnit nápravu. Závažnější zjištění, která jsou zásadní a systémová, projednáváme přímo s gestory za auditovanou oblast a předkládáme jim doporučení, jejichž realizace se neobejde bez jejich kompetencí. Výsledkem auditu je zpráva o zjištění, včetně navrhovaných doporučení. Tu předkládáme jak auditovanému útvaru, tak i přímo panu ministrovi. Následuje kontrola plnění doporučení a přijatých opatření. A to v návaznosti na stanovené termíny, které obsahoval audit. O závěrech této kontroly je rovněž informován pan ministr i auditovaný útvar.

Setkáváte se při auditorské činnosti s nějakými překážkami?

Pane redaktore, je to hlavně setrvačnost myšlení lidí a neochota, která brání a brzdi rychlejší prosazování kvalitativních změn.

To je ta největší překážka, která je citelná téměř na každém kroku. Pro mnohé je ještě stále pohodlnější raději rozporovat závěry interního auditu a zpochybňovat kompetence, než konstruktivně spolupracovat. Je pro ně jednodušší napsat pár stránek důvodů, proč nepřijmout doporučení k odstranění nežádoucího stavu a k zefektivnění systému nebo procesu, než tato doporučení přijmout a něco změnit. Neuvědomují si totiž, že pokud někdo dělá svou práci dlouho, stává se z této práce rutina, která s sebou nese menší ostražitost a otevírá tak dveře chybám. Já tento stav nazývám „provozní slepotou“ nebo „zvykovým právem“.

Zásadním problémem, se kterým se potýkáme, je i neochota spolupráce mezi jednotlivými prvky, které spolupracovat musí, jinak dojde k ohrožení splnění stanoveného cíle. K tomu jsme v minulém roce přijali zásadní opatření v působnosti interního auditu a to, že všechna doporučení jsou v konečném důsledku transformována do úkolů pana ministra pro přímo podřízené funkcionáře, tj. gestory odpovědné za auditovanou oblast.

Jaké jsou vaše plány na tento rok a co vás čeká v budoucnosti?

Letos nás čeká hodně práce. V plánu máme celkem 12 interních auditů a 9 následných kontrol. Při plánování interních auditů vycházíme z vlastního střednědobého plánu, který máme zpracován vždy na tři roky. Zákon o finanční kontrole ukládá plánovat interní audity na základě analýzy rizik. Vzhledem k tomu, že systém řízení rizik není v současné době u ministerstva zaveden v plném rozsahu, zpracováváme si vlastní analýzu rizik a při sestavování plánu interních auditů vycházíme i z námětů a požadavků všech ministrův přímo podřízených funkcionářů. Návrh ročního i střednědobého plánu interních auditů konzultuji s panem ministrem a samozřejmě tyto plány doplníme i o jeho případné požadavky.

V současné době dokončujeme interní audit zaměřený na efektivnost organizační struktury sekce vyzbrojování a akvizic MO, Mezinárodní výcvikové centrum BMATT ve Vyškově a u SOPS MO a zabezpečení a nákup služeb stravování u útvarů AČR. Další interní audity jsou zaměřené na proces zpracování specifikací pro zadávání veřejných zakázek, externí poradenské služby, veřejné zakázky malého rozsahu, kybernetickou bezpečnost, oprávněnost požadavků na bezpečnostní způsobnost fyzických osob stupňů utajení D, T a PT, dotace z fondů EU u Univerzity obrany v Brně, informační systém základních registrů a nastavení systému řízení rizik v resortu MO, který bude nasazen v plném rozsahu od roku 2017. Nakonec prověříme funkčnost a účinnost vnitřního kontrolního systému. Současně běží devět následných kontrol, kde průběžně po celý rok prověřujeme

plnění doporučení, mohu spíše říct úkolů pana ministra, které vzešly z interních auditů v minulém roce.

V závěru tohoto roku bychom navíc rádi prošli externí validací sebehodnocení kvality interního auditu. Externí nezávislý hodnotitel by nám validoval závěry z našeho sebehodnocení kvality, kdy jsme si provedli v podstatě audit „sami na sebe“ na průlomu loňského a letošního roku a přijali příslušná opatření pro tento rok. Výsledkem by bylo potvrzení nebo případné další doporučení s cílem zlepšit a uvést stávající stav naší činnosti do souladu s Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu, což je naší prioritou.

Ještě jedna důležitá věc. Ministerstvo financí připravuje, s velkou pravděpodobností od roku 2017, nový zákon o řízení a kontrole veřejných financí. Tento nový zákon velmi zásadním způsobem rozšiřuje působnost interního auditu a klade na interní audit mnohem větší nároky a povinnosti, než stávající zákon o finanční kontrole.

Vaše činnost je velmi rozmanitá, to jistě klade nároky i na odbornost?

Ano, to je pravda. Proto výběr interních auditorů není nijak snadný. Máme ve svém středu sice několik vyhraněných odborníků na tu či onu oblast, ale většina auditorů se musí umět poprat se všemi přidělenými úkoly. V rámci přípravy na audit musí nastudovat předmětnou problematiku, a to nejen z vnitřních předpisů, ale také z příslušných zákonů, případně jiných norem a publikací. V procesu plánování se snažíme sestavovat jednotlivé auditorské týmy tak, aby složení týmu a jeho povědomí o auditované oblasti bylo na odpovídající úrovni. Samozřejmě, že se nejedná o tým vysoce erudovaných specialistů, protože naše kapacity jsou malé a musíme se umět přizpůsobit. O to větší nároky jsou kladeny na jejich kvalifikaci, zkušenosti, odborný profesní růst, vzdělávání, loajalitu a osobní přístup. Obecným osobním cílem všech interních auditorů je především prosazovat přístup vedoucí ke zlepšení komunikace mezi lidmi při řešení problémů, nalézt ochotu k dohodě vycházející z principu „jedné společnosti“ s jednou vizí a cílem.

Dotkl se vás i ostatních auditorů nějakým způsobem zákon o státní službě?

Ano, samozřejmě. Audit je jedním z oborů činnosti státní služby. To znamená, že všichni interní auditori, včetně vedoucích oddělení a i mne, složili slib státního zaměstnance a zákon o státní službě se nás tedy týká v plném rozsahu.

Vyškovští specialisté předávají své znalosti dalším instruktorům

Střelecký výcvik

Moderní trendy v oblasti využití krátkých či dlouhých střelných zbraní se učí budoucí instruktoři ve Vyškově. Kurz je zaměřen na správné držení zbraně, manipulaci, ale i rychlé a instinktivní odstranění závad. Nabyté znalosti mohou předávat dál, u svých jednotek a útvarů. Některé aspekty výcviku popisujeme v našem článku a můžou ledacos objasnit méně zkušeným střelcům. Jde o základ střeleckých dovedností.

Důležitou přípravou pro vlastní střelbu je tzv. „suchá střelba“. Jde o simulaci střelby bez nábojů, při níž se střelec chová jako při střelbě, dodržuje všechny správné postupy střelby a tím si zdokonaluje techniku a snaží se odstranit chyby, které zjistil při ostré střelbě. Při „suché střelbě“ platí totéž, jako při střelbě ostré: každý výstřel musí být pečlivě vypracován se zaměřením buď na celkově správné provedení, procvičování a zdokonalování určitého prvku nebo na odstranění zjištěné chyby v technice střelby. Velká část práce je věnována moderním střeleckým postojům, při předpokládaném držení zbraně oběma rukama. Adepti se učí mistrně ovládat rozličné zbraně, od CZ75 po útočnou pušku Bren. Ukažme si zlomek dovedností, které si budoucí instruktoři mistrně osvojí a při pravidelných „přezkoušeních“ budou schopni předvést. Jen to je předpoklad bezvadné výuky a bezchybných znalostí, bez nesmyslných návyků (špatné držení zbraně apod).

Správný postoj

Při instruktáži se učí rozličné metody, nicméně některým se samozřejmě přikládá podstatně větší váha s ohledem na účelovost a vojenské použití. Weaverův postoj zaujímá pravoruký střelec – postaví se proti terči tak, že jeho levá noha je o něco málo vpředu. Chodidla jsou přibližně 40–50 cm od sebe. Kolena obou dolních končetin jsou napjata. Pravá paže je pokrčena nepatrně v lokti, levá paže je pokrčena podstatně více, lokty obou paží směřují dolů. Pravá ruka odtlačuje zbraň směrem od těla, levá naopak zbraň přitahuje k tělu. Horní část trupu společně s rameny je mírně vysunuta směrem dopředu. Postoj výrazně snižuje vliv zpětného rázu. Napětí v těle střelce, který správně zaujal postoj, vrátí zbraň zpět na terč.

Dále je užíván Chapmanův postoj, kdy se pravoruký střelec postaví šikmo k terči, levou nohu má vpředu. Špička levé nohy

směřuje přímo k terči, dolní končetiny jsou mírně napnuté v kolenou. Vzdálenost mezi chodidly je asi 40–50 cm. Pravá paže je zcela napnutá, levá je mírně pokrčena v lokti a loket směřuje dolů. Levá ruka přitahuje zbraň směrem ke střelci, horní polovina těla je nakloněna mírně dopředu.

Čelní postoj je velmi účinný k potlačení vlivu zpětného rázu. Patří sice k jednodušším, ale i on se musí důkladně nacvičit. Kolena jsou mírně pokrčena, pravoruký střelec má levou nohu jen nepatrně vpředu. Vzdálenost mezi chodidly je 30–60 cm. Horní polovina těla je mírně nakloněna vpřed, hlava a ramena jsou před boky. Obě paže jsou mírně napnuté v loktech. Výhodou tohoto postoje je skutečnost, že je velmi stabilní a i fyzicky méně zdatnějším střelcům umožňuje celkem kvalitně zvládat zpětný ráz.

Úchop

Správné uchopení zbraně by mělo vypadat tak, že palec střelce ruky se odkloní od ostatních prstů přibližně do pravého úhlu a opěrná část rukojeti zbraně se vloží mezi palec a prsty, aby podélná osa zbraně tento úhel půllila. Palec a tři prsty kromě ukazováku pak přirozeným způsobem obemknou rukojet, aby k ní dlaň a prsty přiléhaly co největší plochou. Palec leží přibližně vodorovně na levé straně zbraně, ukazovák se držení zbraně v žádném případě neúčastní a až do okamžiku těsně před spuštěním je volně položen ze strany na lučiku. Důležitá je výška uchopení rukojeti. Výška osy hlavně nad horním okrajem dlaně by obecně měla být nejmenší. Držení zbraně střelce rukou musí být dostatečně pevné, nikoliv však křečovitě, nemělo by způsobovat nadměrné chvění ruky a svalovou únavu. Správné držení zbraně velmi ovlivňuje přesnost i rychlost střelby. Nejvhodnější je držení zbraně oběma rukama. Techniku střelby jednou rukou by však měl zvládnout zejména střelec, který se orientuje na bojovou střelbu.

Tuto dovednost si však osvojuje až poté, co naprosto dokonale zvládl techniku střelby oběma rukama. Po úspěšném zvládnutí zaujetí správného postoje, úchopu a držení zbraně si střelec musí osvojit dvě nejtěžší střelecké dovednosti: zamíření a spouštění.

Přesné zamíření

Při zamíření se jedná o jemnou motoriku svalstva rukou, očí, nohou a některých dalších částí těla střelce. Cílem je, aby střelec v konečné fázi spojil oko, hledí, mušku a záměrný bod v jedinou přímku, která se nazývá záměrná. Samozřejmě záleží jen na kvalitě střelce, do jaké míry se mu to podaří. Cílem výcviku je bezchybné zvládnutí všech dovedností a adepti se dozvídají například i to, jak dlouho je střelec schopen udržet nejvyšší zrakovou ostrost na krátkou vzdálenost, tedy maximálně na 6–12 sekund. Tato doba plně postačuje ke správnému zamíření a následnému spuštění. Před nácvikem míření si střelec ověřuje, které oko má řídící. Správné spouštění tvoří více jak polovinu úspěchu na cestě ke kvalitnímu výstřelu. Celý proces je závislý na správném dýchání, individuálních tělesných schopnostech střelce, koncentraci a dalších jiných procesech, které spouštění provázejí.

Součástí nácviku střelby je nácvik správného dýchání. Negativní vliv dýchání se dá velmi jednoduše odstranit. Spuštění se podle možnosti provede v apnoické pauze, což je v podstatě přirozená prodleva mezi výdechem a vdechem.

Tasení zbraně

Tasení zbraně z pouzdra je jedinou plynulou akcí, která začíná rozhodnutím střelce (se zbraní ještě v pouzdře) a končí ve střeleckém postoji se zbraní namířenou na terč. Po celou dobu akce oči sledují terč.

Nejčastější chybou při nácviku tasení zbraně u adeptů bývá střelcova vizuální

kontrola tažení zbraně z pouzdra, úchop zbraně apod. Jakmile střelec přestane zrakem kontrolovat terč a věnuje se tažení zbraně, ztrácí přehled o terči, navíc většinou zcela mimovolně poruší svůj střelecký postoj. Jeho opětovným zaujetím a nalezením terče ztrácí přinejmenším drahocenný čas. Adept se musí tasení zbraně postupně učit, nezbytnou samozřejmostí je „suchý“ nácvik. Snaha střelce co nejrychleji vystřelit způsobuje v mnoha případech strhávání zbraně. To je způsobeno prudkým zmáčknutím spouště ukazovákem, přičemž pohyb není nezávislý na ruce nebo na ostatních prstech. Jediným možným řešením je sladit celý proces tažení zbraně do jediného plynulého pohybu, do něhož patří i plynulé spouštění. To je samozřejmě cíl. Naprosto bezchybné ovládání zbraně, tasení, až po přesnou střelbu.

Prodloužená ruka

Základem jakékoliv dovednosti člověka je zafixování, nadřilování základních úkonů a postupů, abychom v kritické situaci jednali instinktivně. Výcvik ve střelbě využívá například té vlastnosti, že jakmile se na něco zaměříme zrakem a myšlenkou a poté na to ukážeme, tak se na první pokus, aniž bychom nad tím přemýšleli, trefíme přesně. Tohoto instinktu, který ovládají i malé děti, se využívá prostě tak, že se zbraň stane prodloužením ruky, „sroste“ s ní a stane se prstem, jímž si ukážete na cíl. Dalším využitelným instinktem je tendence při nenadálém ohrožení nebo leknutí se přikrčit a chránit si hlavu. To platí pro vojáky i civilisty. Voják je na ohrožení cvičen, ví jak reagovat, jak se má chovat a hlavně co má dělat. Nicméně pudry nelze nijak potlačit, a když nemáme strach o sebe, máme ho o své blízké, kamarády a partáky ve zbraní.

Vrtulníky pro Air Policing

Řekne-li se Air Policing, tedy ochrana vzdušného prostoru primárně v mírových podmínkách, většina z nás si představí nadzvukové bojové letouny v nepřetržité hotovosti, připravené okamžitě zasáhnout proti tzv. narušitelům, stejně tak jako pomoci osádkám letadel v nouzi. Existuje ovšem mnoho situací, v nichž je mnohem efektivnější nahradit bojové letouny ozbrojenými vrtulníky. Mezi země, které tento přístup uplatňují, patří také Česká republika.

Zajištění ochrany vlastního vzdušného prostoru lze bez nadsázky považovat za jeden z klíčových znaků suverenity každého státu. Nejen v zemích Severoatlantické aliance je proto tomuto úkolu věnována velká pozornost a na jeho splnění jsou vyčleňovány nemalé finanční prostředky. Dlouhodobé zkušenosti jasně ukazují, že tzv. hotovost, označovaná nejčastěji jako QRA (Quick Reaction Alert), musí být zajišťována nadzvukovými stíhacími, respektive víceúčelovými bojovými letouny. Vysoká rychlost je přitom nezbytným požadavkem i v případě relativně malých států. Dnešní civilní dopravní letouny se standardně pohybují rychlostí kolem 800–1000 km/h ve výškách i přes 12 000 m, z čehož je zřejmé, že jiným než nadzvukovým strojem by bylo jen velmi obtížné je dosáhnout, identifikovat a v případě potřeby provést adekvátní zásah. Události z 11. září 2001 přitom dokázaly, jak nebezpečný může být civilní letoun v rukách teroristů.

I přes všechny nesporné výhody má ale Air Policing založený pouze na rychlých bojových letounech i některé nedostatky

(protiletadlové raketové systémy v tomto případě ponechme stranou, jejich použití proti civilním narušitelům je z hlediska mezinárodního práva nemožné). Reakční doba QRA je v první řadě závislá na tom, jak rychle se podaří potenciální vzdušnou hrozbu detekovat. V případě letadel pohybujících se ve středních a velkých výškách to lze díky moderním radarům či pasivním sledovacím systémům dokázat velice rychle, u strojů letících v malých nebo dokonce přízemních výškách už ale může dojít k výrazné prodlevě.

Někdy navíc nemusí ani nadzvuková rychlost bojových letounů být zárukou schopnosti rychlého zásahu, protože hotovost je zpravidla zajišťována jen z jediné základny v zemi (v případě opravdu velkých států z více) a záleží tedy na tom, v jaké vzdálenosti od ní k případnému narušení vzdušného prostoru dojde.

Samostatný problém pak mohou představovat možnosti nadzvukových bojových letounů uskutečnit zásah proti pomalému nízkoletícímu stroji. Podle civilních i vojenských mezinárodních norem totiž musí

zasahující pilot bezpečně vizuálně identifikovat cíl, a pokud se mu nepodaří spojit s jeho posádkou pomocí radiostanice, pokusit se předat jí pokyny mezinárodně dohodnutými vizuálními signály. To pochopitelně vyžaduje dostat se a udržet v bezprostřední blízkosti narušitele či letadla v nouzi. Jenže zatímco malé sportovní letouny se dokážou pohybovat i rychlostí pod 100 km/h, minimální rychlost i těch nejmodernějších počítačem řízených proudových bojových strojů je řádově o 100 km/h vyšší, přičemž na tomto limitu už je výrazně omezena schopnost manévrování.

Jedním ze způsobů, jak tuto určitou mezeru ve schopnostech QRA překlenout, je použití ozbrojených vrtulníků. Ty sice samy o sobě nemohou pokrýt všechny úkoly Air Policingu, ale i tak mají celou řadu výhod. V případě zásahu proti pomalým

Hotovostní vrtulník AS555 AN Fennec

o dění ve vzdušném prostoru. Posádky tímto způsobem mohou snadněji detekovat nejen malá civilní sportovní či cestovní letadla, ale také menší bezpilotní stroje.

Jednou ze zemí, která zařazuje do hotovosti QRA také vrtulníky, je Francie. Ta se v posledních několika letech potýká se stále rostoucím počtem narušení vzdušného prostoru nad důležitými objekty, jako jsou jaderné elektrárny či některé státní instituce, přičemž z velké části jde o nedovolený průnik bezpilotních letadel. Pro úkoly Air Policingu jsou tam proto vyčleňovány například i lehké vrtulníky AS555 AN Fennec provozované francouzským letectvem. Jde o vojenskou dvumotorovou verzi rodiny vrtulníků AS350/355 Ecureuil, vybavenou například průhledovými displeji T100

a nízkoletícím cílům jde především o srovnatelné a často spíše lepší letové vlastnosti a výkony – vrtulníky se totiž mohou pohybovat v širším rychlostním spektru od nulové až po maximální rychlost, mohou lépe manévrovat a v porovnání s proudovými bojovými letouny také létat ve výškově členitém terénu.

Maximální rychlost moderních vrtulníků, pohybující se kolem 280–330 km/h, sice nedovoluje pokrýt velká území, respektive zasahovat na větší vzdálenost, nicméně vrtulníky jsou mnohem méně závislé na pozemní infrastruktuře a lze je tak provozovat prakticky z jakéhokoli letiště nebo dokonce jen z provizorních ploch. Vrtulníky určené k ochraně vzdušného prostoru je díky tomu možné v případě potřeby umístit i do bezprostřední blízkosti chráněných objektů či oblastí a zajistit tím téměř okamžitou schopnost reakce. Navíc s ohledem na relativně nízké provozní náklady, alespoň v porovnání s nadzvukovými letouny, je možné uvažovat také o nepřetržitém hlídkování ve vzduchu, čímž se eliminuje závislost hotovosti na radarové informaci

určenými i k zaměřování cílů či elektrooptickou hlavicí FLIR, které mohou být vybaveny 20mm kanonem Giat M621 umístěným v podvěsném kontejneru, případně také protiletadlovými řízenými střelami MBDA Mistral nebo neřízenými raketami.

Pro potřeby Air Policingu zajišťovaného nad vybranými objekty ale používají francouzské vrtulníky AS555 AN ještě jeden, a to poměrně neobvyklý druh výzbroje. Kromě dvou pilotů totiž na palubě létá také dvojice elitních odstřelovačů, kteří jsou cvičeni na to, aby dokázali střilet z jednoho letičího stroje na druhý. Je samozřejmě otázka, jaké lze dosáhnout přesnosti v případě, že se cíl snaží uniknout a intenzivně manévruje, na druhou stranu má ale nasazení odstřelovačů výhodu v tom, že jejich zbraně mohou způsobit jen minimální vedlejší škody na zemi – bezpečnou střelbu z kanonového kontejneru či neřízenými raketami nad jadernou elektrárnou nebo vládní budovou si lze představit jen těžko.

Poměrně dlouhou tradici v nasazování vrtulníků proti vzdušným cílům má také české vojenské letectvo. Jeho výhodou jsou

V rámci francouzské hotovosti létají na palubách vrtulníků také elitní odstřelovači

schopnosti bitevních vrtulníků Mi-24V, které se svou maximální rychlostí 330 km/h patří mezi nejrychlejší na světě a jsou tak vhodné i pro stíhání pomalých a nízkoletících strojů. Použitelná je rovněž široká škála výzbroje, přičemž pro vzdušný boj se počítá zejména s rotačním kulometem ráže 12,7 mm, který díky umístění v otočné věžičce na přední nenutí pilota při zaměřování cíle tak dynamicky manévrovat jako v případě pevně podvěšené hlavňové výzbroje. Jinými slovy – Mi-24V může mít narušitele stále na mušce.

Specifikem Vzdušných sil AČR je také skutečnost, že posádky bitevních vrtulníků jako jedny z mála v celé Alianci mají vzdušný boj jako pevnou součást osnovy bojové přípravy. Taktiku se učí zkušení letci

až v pokročilé fázi výcviku, přičemž předtím musejí zvládnout například vyšší taktiku pilotáže, a to i ve dvojici. Výcvik vzdušného boje je rozdělen na tři části, tedy na působení proti nemanévrujícímu cíli, proti cíli s předem známým manévrem a na volný manévrový vzdušný boj vrtulníků Mi-24V. Jediné, co čeští letci netrénují, jsou ostré střelby na vzdušné cíle, nicméně pro vyhodnocení úspěšnosti cvičných soubojů lze využít záznamové zařízení označované jako fotokulomet. Nedílnou součástí výcviku je pak také studium všech příslušných mezinárodních civilních i vojenských předpisů, které stanovují postupy při zakročování proti civilním letadlům.

České bitevní vrtulníky Mi-24V ovšem nejsou v hotovosti QRA nepřetržitě, ale působí v ní jen v rámci tzv. Národního posilového systému (NaPoSy), který v případě potřeby doplňuje standardní hotovost v aliančním systému NATINAMDS (NATO Integrated Air and Missile Defence System), zajišťovanou na území ČR letouny JAS-39C Gripen. Systém NaPoSy je aktivován pouze v období zvýšeného bezpečnostního

Inteligentní pavouk proti pěchotě M7 Spider

XM10 MCU (Munition Control Unit) slouží k odpálení šesti směrových náloží – protipěchotních granátů XM8 MGL, min M18A1 Claymore nebo nesmrtící munice M5 MCCM.

Protipěchotní mina označuje minu zkonstruovanou tak, aby explodovala přítomností, blízkostí nebo kontaktem osoby, a způsobující zneschopnění, zranění nebo usmrcení osoby nebo osob. Tolik definice uvedená v tzv. Ottawské konvenci (oficiálně Úmluvě o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení), jejímž zněním se řídí 162 zemí, které k této mezinárodní dohodě přistoupily nebo ji ratifikovaly. Nutné je ovšem připomenout, že stále existuje skupina 35 států – mezi nimi tři největší světoví producenti zbraní, totiž Spojené státy, Rusko a Čína – formálně se odmítajících z různých důvodů ke smlouvě z Ottawy připojit.

Argumentem americké administrativy, proč protipěchotní miny stále potřebuje, je silně vyzbrojená, více než milionová komunistická Korejská lidová armáda stojící na hranicích se svým jižním sousedem. Ve čtyři kilometry širokém a 250 km dlouhém demilitarizovaném pásmu mezi oběma znepřátelenými zeměmi se totiž stále nalézá asi milion min chránících pozice amerických a jihokorejských vojáků před nenadálou invazí.

Jedním z mechanických prostředků pro vytváření výbušných ženiných zátarasů nasazených US Army na Korejském poloostrově je systém vzdušného minování M169 Volcano (viz ATM 7/2015) a jeho pozemní obměna M136. Další, tentokrát ručně instalovanou nástrahu představuje lidským operátorem ovládaný typ M7 Spider NCM (Network Command Munition), jenž by měl postupně z amerického arzenálu vytlačit „hloupé“ miny M18A1 Claymore.

Vznik Spideru, jehož výroba probíhá v režii joint venture společností Orbital ATK Inc. (dříve Alliant Tech Systems Inc.) a Textron

Systems Inc., se datuje do listopadu 1997, kdy US Army projevila prvotní zájem o náhradu protipěchotních min bez autodestrukce. V červnu 2006 uzavřel Pentagon s oběma firmami smlouvu v hodnotě 31,13 mil. USD, na základě níž byla zahájena produkce ověřovací série. Tento kontrakt byl dále rozšířen v březnu 2007 a jeho celková výše dosáhla 116,13 mil. USD. Po úspěšných testech byla v loňském roce zahájena sériová produkce a během letoška se systémem M7 začaly cvičit řadové útvary US Army.

Komplet M7 Spider představuje moderní alternativu nástražných protipěchotních min. Jeho primárním úkolem je ochrana perimetru a křídel vlastních jednotek před nepřátelským útokem, přehrazení důležitých komunikací a směrů, odkud se předpokládá postup protivníka. Sestává ze tří hlavních částí – dálkové ovládací stanice, opakováče pro zesílení signálu a až 63 vícenásobných odpalovacích zařízení MCU (Munition Control Unit). Každý z MCU lze nabit šesti výbušnými elementy XM8 – dohromady tak může obsluha systému odpálit 378 protipěchotních

směrových náloží. Po připojení speciálních adaptérů MAM (Munition Adaptor Module) je kromě toho možné z MCU řízení iniciovat i šestici standardních min M18A1 Claymore, popřípadě jejich nesmrtící varianty M5 MCCM (Modular Crowd Control Munition) naplněné 600 pryžovými kuličkami.

Protipěchotní munice XM8 MGL (Miniature Grenade Launcher) je po zažehnutí startovací pyrotechnické složky vymrštnuta do výšky 2 m a na vzdálenost 5–7 m od MCU, kde detonuje. Každý miniaturní granát obsahuje 1 400 předtvarovaných kovových střepin působících smrt v okruhu 10 m.

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD

Systém M7 Spider se skládá ze tří hlavních částí – dálkové ovládací stanice, opakováče a až 63 vícenásobných odpalovacích zařízení MCU. Za běžných podmínek může obsluha ovládat MCU na vzdálenost jednoho kilometru, při zesílení signálu pomocí opakováče se tato distance zvyšuje až na 1 500 m.

Scout SV se mění na Ajax

Letošní výstavu DSEI v Londýně si společnost General Dynamics United Kingdom Ltd. spolu s britskými ozbrojenými silami zvolila za místo první veřejné prezentace dalšího pokroku a změn v programu pásového obrněného vozidla nové generace. Na výstavě byl předveden 2. prototyp bojového obrněného vozidla až doposud známého pod označením Scout SV (Specialist Vehicle). Nyní se, konkrétně od 15. září 2015, celá tato rodina (program) bude místo Scout SV nazývat Ajax.

Prototyp bojového průzkumného vozidla Ajax na výstavě DSEI v Londýně

Na výstavě předvedený 2. prototyp představoval provedení určené pro průzkumné úkoly a vozidla této verze dostala jméno Ajax, stejně jako celá rodina zmíněných strojů. První prototyp vozidel nové generace byl představen v červnu 2014, přičemž se jednalo o provedení PMRS (Protected Mobility Reconnaissance Support) osazené pouze bezosádkovou věží. Ajax má jako jediný z celé rodiny otočnou dvoumístnou věž, vyvinutou společností Lockheed Martin UK a vyzbrojenou 40mm automatickým kanonem CTAS (Cased Telescoped Armament System) a spráženým 7,62mm kulometem. Ajax bude na pozemním bojišti představovat „oči a uši“ britské armády a se svým vybavením bude schopen plnit celé spektrum průzkumných činností známých pod anglickou zkratkou ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance, tedy zpravodajství,

sledování, vyhledávání cílů a průzkum), a to v nejrůznějším terénu, v libovolných oblastech a za každého počasí. Tomu bude odpovídat i komplexní přístrojové vybavení a zřejmě ne nadarmo generálmajor Talbot-Rice – šéf projektů obrněných vozidel britského ministerstva obrany – označil Ajax za „první plně digitalizované obrněné bojové vozidlo“. Kromě nejmodernějšího panoramatického kombinovaného zaměřovače bude 42 tun vážící Ajax vybaven například sekundárním zaměřovačem (na jehož místo může být instalována dálkově ovládaná zbraňová stanice s vlastní zaměřovací jednotkou), nejmodernějším modulovým pancéřováním, uložením veškeré munice mimo prostor osádky, sofistikovaným bojovým vozidlovým informačním systémem, akustickými detektory výstřelů, detektory laserového ozáření, aktivními rušiči, zařízení pro vytyčování trasy atd.

Průzkumný Ajax bude jako jediný ze stejnojmenné šestičlenné rodiny vozidel opatřen otočnou dvoumístnou věží se 40mm automatickým kanonem.

Ajax je první z celkem šesti variant nové rodiny s pojmenováním pocházejícím z řecké mytologie a celkem se počítá s výrobou 245 vozidel. Verze Ares, dříve známá jako PMRS, bude sloužit pro transport a podporu čtyř plně vyzbrojených vojáků schopných plnit nejrůznější úkoly, přičemž se počítá s dodávkou 93 kusů. Opravárenské Apollo bude k dispozici v počtu 50 kusů, vyprošťovacího a evakuačního vozidla Atlas si armáda objednala celkem 38 kusů. Pojmenování Argus bylo zvoleno pro verzi zajišťující ženíjný průzkum (51 kusů) a Athena pro mobilní velitelské stanoviště (112 kusů).

V září 2014 získala firma General Dynamics UK kontrakt v hodnotě 3,5 miliardy britských liber, který pokrývá výrobu 589 vozidel ve výše zmíněných verzích. V červenci 2015 pak výrobce získal další zakázku za 390 milionů liber, jež zahrnuje podporu těchto vozidel v britské armádě do roku 2024.

Co se týká dalšího časového harmonogramu programu Ajax, tak General Dynamics UK předpokládá dohotovení předseriových prototypů v průběhu roku 2016. Zkoušky britského MO by všech sedm prototypů mělo ukončit do roku 2018. Do poloviny roku 2019 bude vozidlo vybavena první jednotka určená pro výcvik a první brigáda přezbrojená na nová vozidla má dosáhnout operačních schopností do konce roku 2020. Výroba všech 589 vozidel programu Ajax pro britskou armádu má být realizována do konce roku 2024.

Text: Michal Zdobinský, foto: General Dynamics UK, Crown Copyright/MoD

Američané posilují svou přítomnost v Evropě

Barack Obama pro fiskální rok 2017 (od 1. října 2016) požaduje 3,4 miliardy dolarů pro posílení americké přítomnosti v Evropě. Jedná se o více než čtyřnásobný nárůst prostředků proti fiskálnímu roku 2016 (789 milionů dolarů). Důvodem je pokračující bezpečnostní pnutí mezi Západem a Ruskem.

Pokus o obnovu ztracené síly

Celkově Pentagon požaduje v příštím fiskálním roce 582,7 miliard dolarů (14 bilionů Kč), z toho na zámořské operace OCO (Overseas Contingency Operations)

států podporovat NATO v odpovědi na akce Ruska vůči Ukrajině. Výsledkem podpory byla například operace Dragoon Ride, kdy americká bojová vozidla dojezda po vlastní ose z Litvy, přes Polsko a Českou republiku na svou domovskou německou základnu Vilseck.

58,8 miliardy dolarů. Jedná se o dodatečné prostředky ležící mimo hlavní rozpočet amerického ministerstva obrany, nepodléhají tak případným tlakům na snižování rozpočtu.

V minulém roce Pentagon vyčlenil na OCO 58,6 miliardy dolarů. Největší prostředky z OCO jdou na operace Ozbrojených sil Spojených států v Sýrii, Iráku a Afghánistánu.

Fiskální rok 2017 počítá s výrazným nárůstem peněz pro Evropskou bezpečnostní iniciativu ERI (European Reassurance Initiative). Úkolem iniciativy ERI, přijaté ve Varšavě v červnu 2014 po ruské anexi Krymu, je ujistit alianční členy střední a východní Evropy o závazku Spojených států bránit každého člena NATO.

Aktivity financované ERI spadají pod hlavičku operace Operation Atlantic Resolve – jde o širší a dlouhodobou snahu Spojených

V rámci ERI americká armáda (U. S. Army) pravidelně posílá na rotace obrněné a výsadkové brigády do Polska a pobaltských států, americké letectvo (U. S. Air Force) posílilo vzdušnou ochranu Pobaltí dalšími letadly F-15 a lodě amerického námořnictva (U. S. Navy) pravidelně hlídkují v Černém moři. Pentagon také v rámci ERI poskytuje finance nečlenským státům NATO jako je Gruzie, Ukrajina a Moldavsko.

Evropská bezpečnostní iniciativa se snaží zvrátit snižování amerických vojenských schopností na starém kontinentě. Ještě před rokem 2014 (tedy před anexí Krymu) Spojené státy postupně snižovaly svou přítomnost v Evropě. V 80. letech podle Centra pro strategické a mezinárodní studie (Center for Strategic and International Studies) na evropském kontinentě sloužilo 200 000 vojáků americké armády, v roce 2015 již jen 33 000. Celkově mají

Ozbrojené síly Spojených států, včetně personálu letectva nebo námořnictva, v Evropě 77 000 žen a mužů.

V 80. letech měla americká armáda (nepočítáme-li letectvo a námořnictvo) v Evropě dva armádní sbory. Dnes Američané v Evropě uzavřeli od roku 2006 na 100 základen a zařízení a ponechali v Evropě pouze dva brigádní bojové týmy (z toho jeden obrněný) soustředěné v Itálii a Německu.

Rusko jako nová bezpečnostní hrozba

V současné době Pentagon označuje Rusko znovu jako svou hlavní bezpečnostní hrozbu. „Nikdy by mě nenapadlo, že bych znovu viděl pozemní válku v Evropě, ale když jsem šel na Ukrajinu, viděl jsem ji,“ uvedl generálmajor Walter Piatt, vedoucí

operací, připravenosti a mobilizace americké armády (U. S. Army).

Pode amerického admirála v záloze Jamese Stavridise, který sloužil jako velitel NATO i jako velitel US European Command, Rusové vedou vojenské operace s velkou „chytrostí“. Admirál k popisu použil dnes již silně medializovaný termín hybridní válka. „Někteří lidé nazývají tento typ operací

Dalším klíčem je tzv. „informační slepota“, kdy vydáváním několika často protichůdných informací zapříčiní, že lidé v cílové zemi jednoduše ztratí schopnost správně vyhodnotit situaci. Ukázkovým příkladem byl sestřel malajského letadla MH17.

Součástí řešení NATO je díky větší přítomnosti vojenských jednotek dát lidem

skladům) pouze vojáky, což výrazně uspiší rychlost reakce a rozvinutí sil.

Dalších 217 milionů dolarů padne na zlepšení základen a letišť hostitelských zemí, zejména ve východní Evropě a 86 milionů na pomoc středním a východním zemím NATO. Pentagon navíc mimo rozpočet ERI poskytne téměř jednu miliardu dolarů Ukrajině a další „evropským, euroasijským a středoasijským zemím proti ruské agresi.“

Největší část prostředků si vyžádá nasazení těžkého obrněného brigádního bojového týmu ABCT (Armored Brigade Combat Team) s tanky Abrams a Bradley v Evropě. Půjde o trvalou přítomnost s nepřetržitou pohotovostí.

Americká armáda počítá s trvalou rotací svých jednotek v Bulharsku, Rumunsku, Polsku a Pobaltí. Avšak sklady s vybavením (technika, munice) budou pravděpodobně díky již připravené infrastruktuře postaveny v Německu.

ERI je vnímán jako víceletý plán s postupným nárůstem financí. Má navíc ve Spojených státech podporu jak demokratů, tak republikánů, takže se neočekává jeho blízký konec.

Stejná, ale odhodlanější strategie

Podle analytického institutu CSIS zůstává strategie jednání Spojených států s Ruskem stejná – jde o „kombinaci obrany, odstrašení, uklidňování a zvyšování odolnosti mezi spojenci a partnery“. Zvýšená aktivita americké armády v Evropě však ukazuje na větší odhodlání amerického ministerstva obrany realizovat tuto strategii a na novou dlouhodobou realitu ve vztazích mezi Ruskem a Západem.

Podle Evelyn Farkas, bývalé zástupkyně náměstka ministra obrany pro Rusko, Ukrajinu a Eurasii, bude Rusko reagovat stejným způsobem, jako normálně. „Budou dělat více vlastních cvičení. Bude tam hodně rétoriky o tom, jak jsou obklíčováni. Ať zvolí jakoukoliv reakci, pokusí se, abychom si mysleli, že provokujeme, ale všechno, co děláme, bereme jako velmi přiměřený obranný krok.“

Podle CSIS informace o americké provokaci neobstojí (alespoň ve vojenském smyslu), neboť Američané nově nerozmísťují v Evropě žádné útočné zbraně dlouhého dosahu, jako jsou strategické a stíhací bombardéry, které mohou zasáhnout cíle v Rusku. Například v Evropě rozmístěné stíhačky F-15C slouží k vybojování vzdušné nadvlády, nikoliv k útokům na pozemní cíle (jako například F-15E).

Navíc se nepočítá s budováním trvalých amerických základen ve střední a východní Evropě, i když například Polsko za to velmi silně lobuje.

hybridní válka. Je to mix operací speciálních sil, informační války, kyberútoků.... moment překvapení a využívání prvků mnohoznačnosti do vojenských manévrů,“ uvedl Stavridis.

Jednoduše řečeno, cílem ruských operací je vyvolat u svých protivníků (a obyvatel cílové země) pocit mnohoznačnosti, kdy lze každý ruský tah vysvětlit několika způsoby. Tak se v cílové zemi vytváří chaos, zmatečnost, nejistota a napětí, zejména díky střetu velmi vyhraněných názorových skupin, které si ruské kroky vysvětlují po svém.

Dobрым příkladem je ujišťování ruského ministra zahraničí Lavrova několik dní před anexí Krymu, že Rusko nebude zasahovat do vnitřních záležitostí Ukrajiny. Následně ruská armáda provedla invazi na Ukrajinu. Státy, které leží na hranici Ruska, se tak mohou oprávněně ptát, zda i přes ruské ujišťování podobný scénář nehrozí i jim.

v evropských zemích jednoznačně rozpoznatelný pocit bezpečí a jistoty.

První miliardy

Finanční prostředky ERI půjdou na vrub vojenských cvičení s partnerskými státy, výstavbu infrastruktury, předsunutých skladů s vojenskou technikou nebo na posilování schopností partnerské armády.

Jedna miliarda dolarů bude vynaložena na udržení a rozšíření americké přítomnosti v Evropě – na starém kontinentě budou vždy přítomny tři brigády, z toho dvě obrněné. 163 milionů padne na vojenská cvičení s partnerskými zeměmi.

Největší suma 1,9 miliardy je určena k vybudování předsunutých skladů s technikou (tanky, vozidla), zbraněmi, vybavením a municí. Díky tomu lze při případném konfliktu přesouvat na místo určení (k předsunutým

Vojenští kaplani společně s humanitní službou MO organizují přednášky na téma náboženství a násilí

PREVENCE

rizikového chování

Náboženství a násilí, dvě oblasti, které mají k sobě blíže, než se zdá. Současná bezpečnostní situace v Evropě vybízí k řadě otázek. Jedna z prvních, jež nás napadne, je postavení víry a zejména správné chápání slov, která byla vyřčena v dávné době. Soubor přednášek a seminářů umožňuje pochopit některé z aspektů současného postavení víry, zejména pak s ohledem na správnost výkladů, ale i z důvodu potřeby nepodléhat panice a vidět dál, než na konec novinového článku.

Převzít pomyslnou štafetu ve vzdělávání a zejména osvětě formou přednášek se ve spojení s humanitní službou rozhodli armádní kaplani. Není nic horšího, než ponechat prostor pro nesmyslné diskuze, obavy a polopravdy. Násilí plodí jen a pouze další násilí a včasná prevence je základ. Pro všechny, kteří mají zájem pochopit hlouběji problematiku víry v širším i užším kontextu i zneužití náboženství k opodstatnění násilí, je k dispozici řada přednášek. Co se v nich dozvíte, jak jsou koncipovány a kdo je vede, vám nastíní zástupci kaplanů, ale i humanitní služby.

Otázky a odpovědi

Pplk. BLANKA MAJKUSOVÁ, pověřená vedením humanitní služby MO

Co pro vás v humanitní službě bylo prvním impulsem, který Vás dovedl k myšlence zrealizovat přednášky v této oblasti?

Byla to především situace ve světě, která rezonovala celou společností. Odtud plynul i zájem příslušníků rezortu nenechat se strhnout mediální vlnou, dozvědět se o tématu víc a vytvořit si rámec, do něhož si jednotlivé informace mohou – se znalostí věci – zařadit. Prvním krokem byl seminář „Islám a násilí“, který jsme uspořádali za účasti předních odborníků (prof. Luboš Kropáček, dr. Bronislav Ostřanský, doc. Zdeněk Vojtíšek) v dubnu loňského roku. Požadavky jednotlivých útvarů a zařízení na přednášky s tématem „Náboženství a násilí“ pak již logicky navazovaly.

Tento rok se organizují přednášky ohledně náboženství a násilí i na útvarech. Můžete nám to prosím přiblížit?

Vzdělávání v rámci primární prevence rizikového chování personálu je stanoveno

příslušným rozkazem Ministra obrany. Cílem našeho oddělení, které vzdělávání v této oblasti v rezortu koordinuje, je nabídnout útvarům témata aktuální a přínosná, přednášená kompetentními lektory. Proto bylo zcela logické oslovit Duchovní službu. Kaplani totiž mají velkou „konkurenční výhodu“ – kromě nezpochybnitelných teoretických znalostí a lektorských dovedností disponují i velkou znalostí prostředí a mnozí z nich i sdílenou osobní zkušeností ze zahraničních operací. Odezva ze strany přednášejících i útvarů je veskrze pozitivní. A ještě technická poznámka: pokud by měly zájem o přednášku i další útvar, stačí cestou výkonných orgánů prevence toto téma na rok 2017 vyžádat do 30. října tohoto roku.

Pik. JAROSLAV KNICHAL, hlavní kaplan
Jak vnímáte jako hlavní kaplan zodpovědný za Duchovní službu v rezortu problematiku vztahu náboženství a násilí?

Na konci roku 2015 jsem byl osloven Humanitní službou s tím, že od útvarů je vznesen požadavek na téma přednášky v rámci prevence rizikového chování „Náboženství a násilí“. Tento požadavek jsem předložil všem vojenským kaplanům, neboť vím, že někteří se tímto tématem zabývají a také toto téma již přednášeli. Vůbec mě nepřekvapuje, že toto téma rezonuje nejen u příslušníků armády, ale v celé společnosti. Tato problematika je velmi složitá. Nelze mezi pojem náboženství a násilí dát rovnítko. Myslím, že není nutné nikomu připomínat, jak velmi je dnešní svět poznamenán násilím. Na násilí v dnešním světě se podílí celá řada faktorů především politického a ekonomického rázu. Nesmíme nicméně podceňovat roli osobní zodpovědnosti a privátní formy násilí. Dějiny o nich nepíší, soustředí

se na války či terorismus, ale ve skutečnosti se veškeré násilí opírá o postoje jednotlivců. Proto je nutné si jasně říci, co je náboženství a co násilí/terorismus. Vnímát tyto pojmy z pohledu historického, antropologického, psychologického či sociologického. Na základě těchto skutečností si myslím, že ve většině případů historie jsou prvotní příčinou násilí společenské a politické problémy, jež vzbuzují pocity nespravedlnosti, frustraci a hněv – ty hledají vhodný jazyk a ideové zázemí, ve kterém by se vyjádřily.

Kpt. MAREK MAXIM ŠVANCARA, kaplan
21. základny taktického letectva Čáslav
Co vás přimělo zapojit se do cyklu přednášek „Náboženství a násilí“, organizovaných hlavně u útvarů?

Když jsme byli v závěru minulého roku osloveni hlavním kaplanem, myšlenka mě ihned zaujala, a rád jsem přiložil ruku k dílu. Touto oblastí se zabývám již delší dobu. Ostatně žádný kaplan se zvidavým otázkám a diskuzím na toto téma mezi vojáky nevyhne. Naše společnost vnímá otázku vztahu náboženství a násilí poměrně citlivě a to se zrcadlí i v armádě.

V čem spatřujete hlavní smysl těchto přednášek?

Vycházím právě ze zmíněné zkušenosti a z diskuzí s vojáky na toto téma. Osobně

Jsou už nějaké zkušenosti z uskutečněných přednášek?

Oblast náboženství a násilí nelze vměstnat do 45 minut. Proto se snažíme předat určité základní informace a podněty k zamyšlení. Mnozí naši vojáci navíc znají realitu destabilizovaných regionů z misí. Výhodou se v tomto případě stává určitá nezávislost na informacích pouze z masmédií. Snažíme se také příslušníky rezortu obrany povzbudit k vyhledávání odpovídajících studijních materiálů.

Faktem ovšem zůstává, že některé posvátné texty obsahují mnoho zmínek o násilí. Jaký na to máte pohled?

Pokud vezmeme v úvahu u nás nejznámější texty tohoto druhu, tedy Bibli a Korán, pak si nelze nevsimnout, že některé pasáže jsou plné popisů násilí a některé k němu mohou i vybízet. Ale každý takový text má své historické zasazení. Svět v době, kterou popisují určité pasáže Starého zákona, byl zcela odlišný od našeho. Podobně to vnímám i s Koránem. Problém nastává ve chvíli, kdy někdo řekne: budeme to dnes dělat, tak jak se o tom píše v našem posvátném textu. Například nevhodná interpretace Bible, že se do ráje vchází násilím, způsobila v minulosti nemálo utrpení. Podobně je tomu s otázkou džihádu – naprostá většina muslimů ho vnímá jako svůj vnitřní duchovní zápas, ale hrstka radikálů si ho vykládá jako vnější boj za víru nebo dokonce jako výzvu k zabíjení nevěřících. Proto hlavní otázkou zůstává výklad určitého textu. Ten může přinést užitek jednotlivcům i společnosti, ale může tomu být i úplně naopak. Někteří křesťané se např. vyrovnali s násilím ve Starém zákoně tak, že v něm vidí předobraz duchovního zápasu každého jednotlivce, který vedeme s našimi špatnými sklony a slabostmi. To jsou ty národy, které je potřeba vymítit – pokud to vztáhneme na případ osidlování zaslíbené země, popisované v knize Jozue.

Text: Michal Voska, kpt. Marek Maxim Švancara, foto: Michal Voska

jsem zakusil, že se tím daří bořit předsudky, možná i určité formy „mýtů“. Jako příklad lze uvést často zmiňovaný myšlenkový konstrukt, že války byly vedeny kvůli víře. Vždy se snažím vojákům vysvětlit, že právě důvody byly nejčastěji mnohem více „přízemní“ a naopak bylo nutné jim dát vznešenou ideu, za kterou by stálo bojovat a umírat. Tím zároveň říkám, že mnohé války byly vedeny zcela zbytečně. I v současnosti jsou někdy používány stejné metody náhrady horšího za lepší, aby bylo možné určitou věc představit v lepším světle. Smysl přednášek i diskuzí na toto téma tedy vnímám jako určitou „osvětu“, ale i předcházení nesprávným názorům.

Jaký je váš osobní pohled na věc?

Ukázal bych to na jednom fenoménu, se kterým jsem se (jistě nejen já) v diskuzích v armádě setkal mnohokrát: křížové výpravy. Někteří vojáci rádi zmiňují toto téma a myslí si, že tím dostanou kaplana „do úzkých“. Ale opak může být pravdou! Já jsem do služby vojenského kaplana nastoupil z pravoslavné církve, která díky křížovým výpravám v dávné minulosti vytrpěla své. Křížáci možná i z nevědomosti někdy vykonali více, než museli, a jejich obětmi byli i východní křesťané. Vojáci bývají těmito fakty natolik zaskočení, že většinou ztrácí

argumenty. Křížové výpravy jsou ne příliš šťastnou epizodou evropské historie, ale já to vnímám hlavně jako možnost se poučit. Aby se podobné ideje neopakovaly v jiných variacích. Proto se snažíme vojákům vysvětlit, aby si i v dnešní neklidné době zachovali jednoduše řečeno chladnou hlavu. Pro mě to patří k základním předpokladům vojenského profesionála.

Jaká byla hlavní východiska při tvorbě přednášek?

Spolu s kolegou kapitánem Janem Pacnerem, kaplanem Univerzity obrany, jsme při tvorbě přednášek využili různé pohledy na vztah náboženství a násilí. Zmiňuji jeme stručně psychologická, sociologická a antropologická východiska, ale také přístup religionistiky k danému tématu. Zařadili jsme i výčet nejznámějších konfliktů, do kterých byla zapojena určitá velká náboženství. Další část věnujeme spojení křesťanství a násilí, které je vojákům v hrubých rysech známé. Následuje pohled na vývoj islámu a vysvětlení, kdo jsou islamisté, saláfité a džihádisté. Zaměřujeme se na možnou radikalizaci, která vždy hrozí na obou stranách „barikády“. Proto apelujeme na vojáky, aby si tyto barikády nevytvářeli ani ve svém myšlení. Může to vést k důsledkům jako: my – dobří, oni – ti zlí. Černobílé vidění nepřináší užitek.

Asociace Vojáci společně z. s.

Asociace Vojáci společně z. s. (AVS) byla založena 26. března 1996. Její základ tvořily organizace, které pracovaly od roku 1993 v tzv. koordinačním sdružení zřízeném z iniciativy Svazu vojáků z povolání. Toto sdružení tvořily kromě jmenovaného Svazu vojáků z povolání Svaz civilní ochrany ČR, Vojenská sekce – Konfederace politických vězňů a dále Svaz pomocných technických praporů.

Sdružení vzniklo za účelem vzájemně koordinovat činnost jednotlivých organizací. Koordinačnímu sdružení předsedal veterán II. světové války – příslušník 311. čs. bombardovací perutě RAF generál v. v. Marcel Ludikar.

Dobré zkušenosti z práce koordinačního sdružení vedly k založení AVS. Ta sice v současné době sdružuje menší počet spolků, nadále však plní své poslání ve prospěch obrany státu a jeho armády. Snaží se v tomto smyslu vytvořit zpětnou vazbu pro rezort obrany. Usiluje o to, aby se ideje a hodnoty československých a českých dějin, národních a vojenských tradic staly nedílnou součástí společenského vědomí a výchovy dalších generací. Prezidium AVS mělo a má možnost se v průběhu své činnosti setkávat s předsedy vlád, předsedy Senátu Parlamentu České republiky, řadou poslanců a dalších státních i rezortních vedoucích představitelů. To nejen pozitivně ovlivňovalo její úsilí v oblasti branné přípravy obyvatelstva, ale navíc se tato organizace dostávala i do podvědomí státních orgánů.

K hlavním úkolům AVS patří přispívat k výchově mladých vojenských profesionálů a mladé generace v oblasti vojenských tradic, vlastenectví a národní hrdosti a tím pomáhat formovat branné vědomí. K plnění tohoto úkolu přispěly mimo jiné besedy s veterány druhé světové války, z nichž řada již není mezi námi. V minulosti se na nich podíleli především generálové Sedláček, Škarvada, Štander a Béer. V současnosti pak generálové Boček a Masopust a plukovníci Vranský, Štefka, Šticha, poručíci Holubeva a řada dalších, kteří bez ohledu na svůj věk obohacují besedy svými vzpomínkami. Od roku 2005 se asociaci podařilo uspořádat celkově v posádkách, vojenských zařízeních, Vojenské akademii Vyškov a VŠŠ a VOŠ v Moravské Třebové a na Univerzitě obrany celkem sedmdesát pět besed.

Od roku 2013 po dohodě s primátorem Hl. města Prahy asociace rovněž organizuje besedy pro vybrané maturitní ročníky pražských gymnázií, obchodních akademií a průmyslových škol. Jejich součástí je i autogramiáda. Veteráni se podepisují na připravené kartičky.

Besedy s veterány v posádkách v minulosti doplňovali i výstavy přibližující úlohu letců v druhé světové válce. Na jejich organizování se podílel především Svaz letců ČR a Sdružení zahraničních letců – východ.

AVS se aktivní účastí svých členů rovněž podílí na centrálních slavnostních shromážděních k významným státním svátkům a velkému množství pietních akcí spojených s uctěním památky padlým. Činnost asociace byla mimo jiné v minulosti oceněna ministry obrany udělením „Záslužných křížů“ všech tří stupňů a dalších ocenění.

Významná je i publicistická činnost jednotlivých spolků ve prospěch vlastenectví, brannosti a národní hrdosti. V této souvislosti je potřeba připomenout, že jednotlivé organizace AVS vydávají své zpravodaje či webové stránky.

Připravil: Vladimír Marek, foto: archiv ASV

Kontakt: ASOCIACE "Vojáci společně"
Rooseveltova 23, Praha 6, PSČ 161 05,
telefon 973 215 594, e-mail: kriz1@army.cz
Prezident AVS: 731274826, e-mail: ridl@centrum.cz

Na sekretariátu je vždy někdo přítomen každé úterý od 08.00 do 14.00 hodin.

na telefonní lince
A reportu

**plukovník gšt.
Roman Náhončík**
velitel 4. brigády rychlého nasazení

Pane plukovníku, od konce února letošního roku stojíte v čele 4. brigády rychlého nasazení. Nepřicházíte však do úplně neznámého prostředí, svého času jste působil u 44. lehkého motorizovaného praporu v Jindřichově Hradci. Jaká je současná naplněnost jednotky a v jaké kondici vidíte současnou „čtyřku“?

Ano, je pravdou, že 4. brigáda rychlého nasazení pro mne není neznámé prostředí, právě naopak, díky mé dvacetileté praxi v různých velitelských a štábních funkcích, kterými jsem prošel napříč většiny útvarů brigády, nebude pro mne problém se poměrně rychle adaptovat zpět do prostředí červených baretů. Nicméně za téměř dva roky, jež jsem strávil mimo brigádu a sledoval její činnost jen zpozzdálí, se velká část personálu vyměnila a brigáda udělala opět několik kroků vpřed v podobě prohlubující se zahraniční spolupráce s 1. GNC a nově s 37. mb DEU a na úrovni praporů se 173. AB USA a 18. výsadkovým praporem Polska. Co se naplněnosti týče, brigáda je naplněna na 82% z celkových počtů. Na otázku v jaké je kondici, mám jednoduchou odpověď – vždy byla, je a bude ve výtečné kondici, připravena plnit i ty nejnáročnější úkoly v duchu svého hesla „Tam kde jiní nestačí“.

Co „červené barety“ v nejbližší době čeká a jaká cvičení považujete v letošním roce za prioritní?

V první polovině roku brigáda plní výcvik do stupně četa a v druhé polovině roku do stupně rota. Za prioritní cvičení považují brigádní cvičení v měsíci květnu a účelová vyvedení jednotlivých praporů. Ze zahraničních cvičení pak velitelsko-štábní cvičení s 1. německo-holandským sborem (1. GNC) a německou 37. mechanizovanou brigádou (37. Bde DEU). Nedílnou součástí je příprava jednotek brigády úkolových uskupení pro zahraniční operace na území Mali a Afghánistánu.

U telefonu: Jana Deckerová

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete pět rozdílů na fotografii pokoje vojáků prezenční služby prvorepublikové armády?

Fotografie nám v tomto případě zprostředkovává určitou představu o životě vojáků prezenční služby prvorepublikové armády. V Československu vešel v platnost branný zákon až v březnu roku 1920. Ten stanovil brannou povinnost pro muže ve věku 20 až 50 let a délku prezenční služby na 14 měsíců. V roce 1923 pak byla dočasně prodloužena na dva roky. O pět let později došlo k jejímu zkrácení na osmáct měsíců. V následujících letech se uvažovalo o jejím dalším zkrácení na původně stanovený termín, s ohledem na zhoršenou mezinárodně politickou situaci však byla v roce 1933 prodloužena na dva roky.

Na první pohled některým pamětníkům může světnice mužstva připomínat ty z doby jejich vojenské základní služby, přece je zde však nemálo odlišností. Postele jsou sice kovové, namísto matrací však na nich

byl slamník. Chybí i tradiční kovové skříňky a noční stolky. Vojákům museli většinou postačit věšáky a poličky na stěně. Kromě celé řady výstrojních součástek jsou na nich vidět i přilby vz. 25. Dole pod postelí jsou tradiční vojenské kufříky, které si musel opatřit každý bránc. Měly předepsaný rozměr a byly černě natřené. Na nich bylo napsáno jméno dotyčného a byly opatřeny zámek. Uvnitř byly další vkladací díly, do kterých bylo možné uložit většinu osobních věcí. Plnily tedy funkci jakýchsi přenosných nočních stolků. Bylo možné na nich i sedět.

Jinak se ale život tehdejších vojáků příliš nelišil od toho, který zažili ještě někteří z nás. V době volna se hrály karty či se četlo. V pozadí je vidět také hudební nástroj. Oficiálně sloužila k těmto činnostem vojenská zátěš.

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek, foto: archiv A reportu

Rozdíly: chybějící část hudebního nástroje, cigarety a karty na posteli, knoflíky, nápis na dřevěné bedně a jeden voják

Až příliš odvážný voják

Ještě nebylo ani tři čtvrtě na šest 12. listopadu 1952. Do východu slunce zbývala dobře hodina. Právě v tomto okamžiku na nádvoří pankrácké věznice definitivně opustila duše tělo jednoho z našich nejvýznamnějších druhoválečných odbojářů, kapitána gšt. Josefa Robotky. Tomuto mimořádně odvážnému jedinci se sice během druhé světové války podařilo pokaždé zvítězit v ruletě života v desítkách velice riskantních situací, o pár let později ale takové štěstí již neměl. Z rukou pražského kata se již nedostal.

Josef Robotka se narodil 25. února 1906 v rodině hostinského Františka Robotky v Tasově v okrese Velké Meziříčí. Po ukončení reálné školy v okresním městě a složení maturitní zkoušky absolvoval v roce 1927 Vojenskou akademii v Hranicích a získal hodnost poručíka.

Od pěchoty k letectvu a zpět

Nejprve sloužil jako velitel čety u pěchoty. V roce 1931 absolvoval kurz pěchotních, dělostřeleckých a jezdeckých pozorovatelů z letounů v Prostějově. Později sice požádal o uvolnění z řad leteckého personálu, přesto byl ale v listopadu 1935 jmenován letovým pozorovatelem štábu. Po absolvování Vysoké školy válečné v Praze působil od jara 1938 ve funkci přednosty výcvikové skupiny na štábu VI. sboru v Košicích. Z tohoto východoslovenského města byl po maďarském záboru v listopadu 1938 evakuován do Spišské Nové Vsi, kde sloužil až do německé okupace. Podle hodnocení nadřízených byl ustáleného charakteru, velmi přesný a spolehlivý, upřímný a uzavřený povahy, přímý a ukázněný, společensky vyhraněný. Měl prý výtečnou paměť a reprezentativní vystupování.

Od začátku v odboji

Na podzim roku 1939 se Robotka zapojil do ilegální činnosti „Obrany národa“ v Brně. O tři roky později navázal spojení se škpt. Steinerem-Veselým a působil ve vojenské odbojové organizaci „Rada tří“. Stal se členem štábu a později vojenským zmocněncem celé organizace. V té době již opustil místo úředníka Městské spořitelny v Brně. Fiktivně pracoval jako lesní dělník v Košíkově. Ve skutečnosti ale organizoval partyzánskou činnost, pomáhal skupinám vysazeným nad protektorátem a shromažďoval důležité informace. V „Radě tří“ dělal po určitou dobu velitele Vojtěch Boris Luža. Robotka mu dělal pobočníka. To již působil trvale v ilegalitě. Po smrti generála Luži se na podzim 1944 stal sám velitelem vojenských složek „Rady tří“ pro celou Moravu. V té době patřil jednoznačně k nejvýznamnějším organizátorům odboje v protektorátu. Za svou činnost v odboji dostal celou řadu vyznamenání, mimo jiné Čs. válečný kříž 1939.

Ze studií v SSSR byl odvolán

Po válce sloužil Robotka na velitelství 3. oblasti v Brně. V letech 1947 až 1948 studoval v SSSR na Vyšší vojenské akademii generálního štábu v Moskvě. V té době se z vlastní iniciativy zabýval pátráním po československých občanech odvezených po válce z republiky do Sovětského svazu. Poté, co u něho našly dopisy manželek československých důstojníků vězněných v SSSR, byl předčasně odvolán ze studia a převelen na místo přednosty 4. oddělení velitelství 2. oblasti v Táboře. Okamžitě po návratu do vlasti ho

začaly sledovat orgány ministerstva vnitra a vojenského obranného zpravodajství. Ihned po únoru 1948 byl přemístěn na podstatně méně významné místo velitele praporu pěšího pluku ve Znojmě. Již v létě mu však byla udělena zdravotní dovolená, léčil se ve vojenské nemocnici. Počátkem října byl zproštěn vojenské činné služby a odeslán na nucenou dovolenou. V červnu byl definitivně propuštěn z armády.

Práce pro americkou CIC

Nehledě na vážné onemocnění, zapojil se okamžitě do odbojové činnosti. Začal budovat zpravodajskou síť a prostřednictvím kurýrů a letecké pošty svého přítele podplukovníka Šedy předával informace americké zpravodajské službě CIC. Dne 25. července 1949 byl Josef Robotka zatčen a po dlouhém desetiměsíčním vyšetřování, během kterého byl podroben nejen psychologickému,

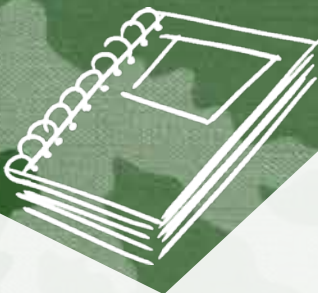
ale i fyzickému nátlaku, obviněn z velezrady a vyzvědačství. V obsáhlém spisu mu bylo kladeno za vinu, že se netajil nepřátelstvím vůči novému zřízení a že shromažďoval důležité informace především z prostředí armády, které pak předával nepřátelům státu.

„Krátko po únoru 1948 se sešel Robotka se svým přítelem pplk. gšt. Aloisem Šedou, který se jej tázal na zkušenosti ze SSSR a zajišťoval se o zajištění hranic u Znojma. Prohlásil, že očekává propuštění z armády a je rozhodnut uprchnout do zahraničí. V květnu téhož roku navštívil Robotku se sdělením, že odchází do zahraničí, a pro případ potřeby nechal mu pražské telefonní číslo, jehož prostřednictvím by mu byl umožněn útek. Šeda skutečně uprchl a stal se ve Frankfurtu vedoucím americké služby CIC. Robotka si ověřil předané telefonní číslo a zjistil, že se jedná o zaměstnance západního velvyslanectví. V červenci 1948 navštívil Robotku syn Šedy, který přišel ilegálně jako agent CIC, a vyzval ho ke spolupráci. Protože Robotka vyslovil souhlas, předal mu 70 otázek

rozdělených na vojenské, politické a hospodářské, a žádal rovněž, aby Robotka vybudoval širší zpravodajskou síť a opatřil dva šikovné hošíky, kteří by byli v Německu vyčvičeni k obsluze vysílaček. Od dalších styků opustili a zvolili si heslo pro náhradní styk,” píše se v soudním spisu. „Zprávy do zahraničí odesílal pomocí své známé Vlasty Nováčkové, která je psala tajným písmem a odesílala poštou. V listopadu 1948 umožnil pomocí smluvených hesel odchod Karlu Nováčkově, který byl určen, aby se v zahraničí vyškolil k obsluze vysílací stanice.”

Rehabilitace až po čtyřiceti letech

Jak bylo již řečeno, Josef Robotka byl odsouzen k trestu smrti a popraven 12. listopadu 1952. Rozloučení s tímto významným vojákem se konalo bez obřadu a bez květín, pouze za přítomnosti manželky, její sestry a neteře o dva týdny později. A to v pražském strašnickém krematoriu. Rozloučení trvalo pouhých pět minut. Zda v rakvi bylo skutečně tělo Josefa Robotky, se dnes již asi nedozvíme. Vdova zaplatila veškeré náklady spojené s kremací. Následně byla vystěhována z bytu a dlouhá léta pronásledována. Dopisy na rozloučenou manželce a rodičům nebyly nikdy vydány. Robotka byl plně rehabilitován až po osmatřiceti letech. V roce 1991 byl in memoriam povýšen na generálmajora a o šest let později mu byl propůjčen Řád Bílého lva III. třídy in memoriam.

Nizozemsko

Nizozemsko (oficiální název Nizozemské království) je jednou ze tří zemí států Beneluxu ležící v severozápadní Evropě. Nizozemsko je nížinatá země (přibližně 40 procent území je pod úrovní hladiny moře) na pobřeží Severního moře. Na východě hraničí s Německem (délka hranice 577 km) a na jihu s Belgií (450 km). Nizozemsko po skončení druhé světové války přišlo o většinu kolonií – jediným pozůstatkem jsou zámořská území v Karibiku Aruba a Nizozemské Antily.

Souhrnným názvem Nizozemí se ve středověku označovaly krajiny ležící při dolních tocích Rýna, Maasy a Šeldy a při jejich ramenech, zaujímající přibližně území dnešních států Beneluxu a menší část severní Francie. Spojené království Nizozemské vzniklo v roce 1815 po vídeňském kongresu a zahrnovalo území někdejších Spojených provincií Belgie a Lucemburska. V prosinci 1830 se Belgie osamostatnila a ve zbylé oblasti vzniklo Nizozemské království, které bylo až do dubna 1890 spojeno personální unií s Lucemburskem. Nizozemsko se svou rozlohou 37 330 kilometrů čtverečních řadí mezi menší státy, přesto zde žije více než šestnáct milionů obyvatel.

Státním zřízením se Nizozemsko řadí mezi konstituční monarchie, v jeho čele stojí královna. Jejím sídlem, jakož i dalších orgánů včetně dvouko-morového Generálního stavu (celkem 225 členů), je hlavní město – Amsterdam.

Nizozemsko je členskou zemí Severoatlantické aliance a Evropské unie. Kořeny nizozemské královské armády sahají do roku 1814. Tvoří ji po-zemní síly, vzdušné síly a námořnictvo. Kromě toho existují ještě polovojenské síly v podobě královského vojenského četnictva. Armáda je plně profesionální. Pozemní síly mají přes dvacet tisíc příslušníků. Na území působí alianční struktury. Známé je především velitelství v Brunssumu. Ni-zozemsko je rovněž nakloněno myšlence společné evropské armády. Z tohoto důvodu se podílelo na vytvoření 1. německo-nizozemského sboru. Dalším milníkem integrace je podřízení nizozemské 11. aeromobilní brigády velení německé divize rychlé reakce.

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	BEZ OZNAČENÍ	 soldaat der 2 ^e klasse soldaat der 1 ^e klasse	 korporaal	 korporaal der 1 ^e klasse	 sergeant	 sergeant der 1 ^e klasse	 sergeant-majoor compagnies sergeant-majoor	 adjudant- onderofficier adjudant	 staff-adjudant	
	OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
 tweede-luitenant eerste-luitenant	 kapitein	 majoor	 luitenant- kolonel	 kolonel	 brigade- generaal	 generaal- majoor	 luitenant- generaal	 generaal	BEZ HODNOSTI	

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	BEZ OZNAČENÍ soldaat	 soldaat der 1 ^e klasse	 korporaal	 korporaal der 1 ^e klasse	 sergeant	 sergeant der 1 ^e klasse	 sergeant-major squadron sergeant-major	 adjudant- onderofficier squadron- adjudant	 staff-adjudant luchtmaat- adjudant	
	OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
 tweede- luitenant eerste-luitenant	 kapitein	 majoor	 luitenant- kolonel	 kolonel	 commodore	 generaal- majoor	 luitenant- generaal	 generaal		BEZ HODNOSTI

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR5	OR7	OR8	OR9
BEZ OZNAČENÍ	matroos der 3 ^a klasse	matroos der 2 ^a klasse	matroos der 1 ^a klasse	karporaal	sergeant	sergeant majoor	adjudant onderofficier		
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
luitenant ter zee der 3 ^a klasse	luitenant ter zee der 2 ^a klasse	luitenant ter zee der 1 ^a klasse	kapitein-luitenant ter zee	kapitein ter zee	commandeur	schot-bij-nacht	vice admiral	admiral	BEZ HODNOSTI

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

V tomto článku navážeme na poslední příspěvek z minulého čísla, který se týkal problematiky „nemocenského“ u vojáků z povolání. Jedná se o oblast, na níž se uživatelé našeho portálu poměrně často ptají. Níže uvádíme odpověď na další z dotazů.

Dotaz:

V souvislosti se stabilizačním příspěvkem nebo nemocenským při dočasné neschopnosti ke službě jsou uváděny tyto pojmy jako: „...po dobu prvního měsíce...“ nebo „...trvá déle než jeden měsíc...“. Mám tedy dotaz, jak se vlastně počítá v uvedených souvislostech „jeden měsíc“?

Odpověď:

Je třeba rozlišovat mezi „kalendářním měsícem“ a dobou vymezenou pojmem např. „...po dobu prvního měsíce dočasné neschopnosti ke službě...“ [viz. § 68k odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání].

Kalendářní měsíc je vymezen normou ČSN ISO 8601. Kalendářní měsíc začíná prvním dnem daného kalendářního měsíce a končí posledním dnem daného kalendářního měsíce a může mít 28 až 31 dnů podle konkrétního kalendářního měsíce (např. kalendářní měsíc leden začíná 1. ledna a končí 31. ledna téhož roku).

Kdežto časový úsek: „po dobu prvního měsíce“ [viz. § 68k odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání] vymezuje dobu jednoho měsíce, začínajícího prvním dnem dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz a končící dnem následujícího

kalendářního měsíce, který je pojmenován (číslem) kalendářního dne v měsíci o jeden den nižším, než byl den zahájení dočasné neschopnosti ke službě (viz § 163b zákona o vojácích z povolání). Není-li takový den v kalendáři uvedený, končí lhůta jednoho měsíce posledním dnem příslušného kalendářního měsíce.

Například první měsíc dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, který začal 2. února 2015, končí 1. března 2015. Při zahájení dočasné neschopnosti ke službě dne 5. července 2015, končí lhůta 4. srpna 2015. Pokud byla dočasná neschopnost ke službě zahájena dne 31. ledna, končí 28. (resp. 29.) února.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

- K tomu, abyste mohli na svém mobilním telefonu či tabletu číst QR kódy, musí mít vaše zařízení fotoaparát a nainstalovanou čtečku čárových kódů. Pro prohlížení QR kódů s webovou adresou je nutné mít aktivované datové připojení k internetu (buď jako mobilní data, nebo připojení přes Wi-Fi). Načtení QR kódu je opravdu velmi snadné...
- Spustit aplikaci čtečka QR kódů ve vašem smartphonu.
 - Zaměřit na obrázek QR kódu a počkat, než jej čtečka zaostří a naskenuje.
 - Zvolit akci, kterou vám čtečka nabídne. Např. když se jedná o webovou adresu, nabídne vám otevření webu v internetovém prohlížeči vašeho mobilu.

Aktuální číslo A reportu ve formátu PDF naleznete po načtení QR kódu na obálce. Multimediální obsah článku naleznete po načtení QR kódu u článku.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Andrea Bělohávková

Jazyková korektura: Tomáš Xaver

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Profi-tisk group s.r.o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 5. 4. 2016

Toto číslo vyšlo dne: 11. 4. 2016

Foto na titulní straně: Mervyn Sterneek

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckeroval@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Andrea Bělohávková (grafička)
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jan Šulc,
Vladimír Lukovský, Olga Haladová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
- číslo RFO, který je vyplácí.

V případě osoby mimo resort:

- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
- název a číslo banky,
- na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasíláným článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Nové památné dny

V dubnu loňského roku vyšel rozkaz ministra obrany č. 38/2015 Věstníku, který rozšířil památné dny resortu o další dva. A to konkrétně o 10. březen, kdy byla v roce 1945 zahájena Ostravsko-opavská operace, a 11. červen. V tento den roku 1940 přijely první jednotky československé pozemní armády ve Francii na frontovou linii na řece Marně. Pro připomenutí uvádíme kompletní seznam památných dnů Ministerstva obrany.

8. březen	– první vystoupení československých vojáků na východní frontě v boji proti nacistickému Německu a jeho spojencům v roce 1943;
10. březen	– začátek Ostravsko-opavské operace v roce 1945;
9. květen	– první významné vystoupení roty Nazdar, jednotky českých dobrovolníků v rámci francouzské cizinecké legie, během ofenzivních bojů v kraji Artois v roce 1915;
27. květen	– atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, provedený v roce 1942 příslušníky československých výsadkových skupin vyslaných z Velké Británie;
11. červen	– příjezd prvních jednotek československé pozemní armády ve Francii na frontovou linii na řece Marně v roce 1940;
2. červenec	– vítězství československých legií v bitvě u Zborova v roce 1917;
14. červenec	– první střetnutí mezi husitskými vojsky a bojovníky křížových výprav v bitvě na Vítkově v roce 1420;
15. září	– úspěšná účast československých letců v kulminačním dni bitvy o Británii v roce 1940;
21. září	– vítězná bitva československé divize na kótě Doss Alto v severní Itálii v roce 1918;
23. září	– vyhlášení všeobecné mobilizace Československé branné moci v roce 1938;
6. říjen	– jednotky 1. československého armádního sboru v SSSR v roce 1944 vstoupily v prostor Dukelského průsmyku na území republiky;
24. říjen	– vojáci Československého pěšího praporu 11 se v roce 1941 připojili k obráncům severoafrického přístavu Tobruk;
28. říjen	– úspěšný útok Československé samostatné obrněné brigády na německou posádku severofrancouzského přístavu Dunkerque v roce 1944.

Příjezd prvních jednotek československé pozemní armády ve Francii na frontovou linii

Od podzimu 1939 se v Agde a dalších jihofrancouzských obcích začala postupně budovat československá divize. V důsledku nedostatku zbraní a dalšího vojenského materiálu ale její výstavba nebyla dokončena ani na jaře 1940. A to za situace, kdy německá vojska překročila 10. května 1940 hranice Belgie a Nizozemska a rychle postupovala na území Francie. Začátkem června 1940 naše velení vybralo nejschopnější vojáky divize a sestavilo z nich divizní pěchotu, kterou tvořily dva pluky čítající zhruba pět tisíc vojáků. Velitelem toho uskupení byl

ustanoven generál Jaroslav Čihák. Plukům pak veleli plukovníci Jan Kratochvíl a Jan Satorie.

Dne 11. června 1940 se oba pluky přesunuly na frontovou linii v operačním pásmu francouzského VII. armádního sboru. První pěší pluk byl začleněn do sestavy 23. divize a z Montigny-sur-Aube se urychleně přemístil do prostoru Coulommiers, které se nacházelo asi čtyřicet kilometrů východně od Paříže. Již během tohoto pochodu potkávali naši vojáci ustupující Francouze, od nichž se pokoušeli získat munici.

Defilé příslušníků 1. čs. divize 28. října 1939 v Agde

Odjezd z Agde na frontu v červnu 1940

Hned následujícího dne zaujal pluk posílený dvěma francouzskými prapory a ženijní rotou postavení na předmostí řeky Grand Morin. Zde ho ale čekal jen krátký boj s předsunutými německými jednotkami. Již ve večerních hodinách přišel rozkaz k ústupu. Takto se to několikrát opakovalo. Mezitím Němci obsadili Paříž. Za této situace dostali naši vojáci rozkaz ustoupit k Montereau a opevnit se na jižním břehu řeky Seiny. Vývoj situace na frontě však tak trochu předběhl toto nařízení. Když po vyčerpávajícím pochodu uprostřed noci dorazily první naše jednotky k řece, Montereau a nedaleký sklad pohonných hmot po bombardování hořely.

Proud uprchlíků navíc ucpal všechny cesty k městu. Most přes řeku byl zatarasen zaklíněnými zničenými vozidly. Když se konečně podařilo ženistům shodit poškozenou techniku do řeky a uvolnit cestu přes most, bylo již pozdě. Přesně v pět hodin ráno 15. června totiž Francouzi podle původních rozkazů vyhodili most do vzduchu. Do té doby se přes něj na druhou stranu dostala jen část našeho pluku. První československý prapor se opozdil a zůstal tak na břehu, který v té době již obsazovali Němci. Části praporu se ještě podařilo přejít po poškozeném železničním mostě, ale i tato ústupová cesta byla záhy Němci odříznuta.

Naši vojáci ve Francii

První rotě poručíka Karla Vrdlovce a ně kterým dalším našim jednotkám bezprostředně hrozilo zajetí. Právě v tomto okamžiku prokázal poručík poprvé mimořádnou odvahu a fyzickou zdatnost. Během těchto ústupových bojů a za neustálého dotírání nepřátelského letectva přeplaval dvakrát Seinu, aby získal pro svou rotu tolik potřebné vory a improvizovaná plavidla. Na ně pak nalodil většinu našich vojáků. Problém byl ale s koňskými potahy, které do vody nechtěly. Naložit se podařilo také jen část těžkých kulometů a munice. Museli tedy koně a nemalé množství dalšího materiálu zanechat na severním břehu. I tak se ale

samotné překonání řeky neobešlo bez následků. Naše jednotky byly při překonávání Seiny napadeny německým letectvem. Kromě vojáků, kteří neuměli plavat, se utopila i řada zraněných. Podobně skončili i jedinci zasažení tlakovou vlnou výbuchů bomb.

Když se naši vojáci dostali na jižní břeh, okamžitě se zformovali a na vyvýšeném, porostlém terénu zaujali v sedm hodin ráno obranu. O pouhou hodinu později obsadil protivník severní břeh a začal se připravovat na překonání vodního toku. Československým vojákům se až do odpoledních hodin úspěšně dařilo mařit všechny jeho pokusy dostat se na druhou stranu. Pak ale přišel rozkaz velitele divize, aby se československé jednotky stáhly na jih. Hrozilo jim totiž obklíčení.

V dalších dnech, od 16. do 18. června, drželi vojáci pluku přechody přes řeku Loiru a Ocru. Zde se podařilo rychle postupujícímu protivníkovi ušédřit nemalé ztráty. Přesto ale nebylo v jejich silách zadržet ho na delší dobu.

Ani druhému pluku se nevedlo o mnoho lépe. Byl zařazen do sestavy 239. divize a čekala ho podobná bojová cesta jako první pluk. Nejdříve bránil přechody přes Marnu. Následoval přesun za řeku Grand

Morin a pak rychlý ústup k Seině. Ani jemu se zde ale nepodařilo zachytit. Jeho příslušníci svedli s Němci skutečně tvrdé boje až v oblasti Gienu. Pak už ale následoval doslova zběsilý ústup před rychle postupujícími Němci. Francouzská obrana se zhroutila. Dne 22. června 1940 podepsal maršál Philippe Pétain s Němci ponižující příměří. Následujícího dne se oba naše pluky, značně prořídle, sešly v Nontrone. Do přístavu Séte dorazila naše kolona o tři dny později.

V příštím čísle se budeme podrobněji věnovat Ostravsko-opavské operaci.

KONCERT K MEZINÁRODNÍMU DNI RODIN

Ústřední hudba AČR
a sólisté

**DASHA,
Vladimír HRON,**

Lucie SILKENOVÁ, Veronika PANOCHOVÁ (housle), Václav ROUT (dudy)

Mluvené slovo: Václav ŽMOLÍK

-
12. 5. 2016	VYŠKOV, Masarykovo náměstí 16:00 h.
13. 5. 2016	STARÁ BOLESLAV, Mariánské náměstí 19:30 h.
15. 5. 2016	PRAHA, Václavské náměstí 15:00 h.
16. 5. 2016	LIBEREC, náměstí Dr. E. Beneše 17:00 h.